

Ini Sa Medoo

BINAE LAN SA SALU I HÉSUS

Ini Denu Sa Binaelan Sa Medoo Salu I Hésus

Na, si Lukas sa migsulat siini libelu. Ini sa nekeuman diyà sa muna igsulat di diyà sa mapulù etaw si Tiyopilu.

Diyà siini libelu, egtulonen i Lukas sa medoo binaelan sa medoo etaw pinetegudon i Hésus. Tinulon i Lukas sa denu sa Mepion Tegudon nekeseluh diyà sa langun menuwa. Tinulon di ma denu sa ketegudon sa medoo salu i Hésus diyà sa medoo duma da etaw Hudiyu, agulé diyà sa medoo balangan etaw beken Hudiyu ma taman sa egoh da nekeangay mediyù dò.

Migtulon ma Lukas i denu sa Metiengaw Suguy i Nemula pineangay i Nemula diyà kenagda. Danà sa ketabang sa Metiengaw Suguy i Nemula, egpekegaga da egbael sa langun igsugù i Nemula diyà kenagda. Owoy tinulù sa Metiengaw Suguy di ma kagda denu sa egbaelan da.

Na, si Lukas sa duma i Pabelo mig-angay egtegudon sa kagi i Nemula dutu siedò medoo mediyù menuwa. Endà miglekas di diyà kenagdi, apiya di pa nebilanggu Pabelo i dutu Loma dò.

Igsulat I Lukas Diyà Si Tiyopilu

1 ¹⁰ Akay Tiyopilu, egoh ku anay migsulat diyà keniko, tinulon ku sa langun binaelan i Hésus owoy sa igtulù di ma edung sa egoh di anay egtulù ^{2,3} taman sa egoh di nebatun dutu langit dò. Egoh di neenaw dema egoh di nematay, takà egpehaa Hésus i diyà sa medoo salu di hinemilì di owoy tinulù di ma kagda denu sa kedatù i Nemula. Taman epat pulù agdaw, takà egpehaa Hésus i diyà kenagda. Huenan di, tigtu egketiigan da nehagtay

dema Hésus i enù ka hinaa da kagdi. Egoh di endà pa nebatun dutu langit dò, tinulù di kagda danà sa egkegaga sa Metiengaw Suguy i Nemula.

⁴ Na, sebaen agdaw egoh da nesetipon, eg-ikagi Hésus i diyà sa medoo salu di, guwaen di, “Ugpà yu diyà Hélusalém. Angati yu sa ketuu sa igpasad i Nemula, sa tapay tinulon ku diyà keniyu. ⁵ Egoh anay migbautis si Huwan sa medoo etaw diyà wayeg anì tandaan da sa kepigtuu da. Dodoo endà melugay di iya sa ibautis i

Nemula keniyu sa Metiengaw Suguy di lumuhub diyà keniyu.”

Ini Sa Egoh I Hésus Nebatun

⁶Na, egoh sa medoo salu i Hésus nesetipon dema, eg-igsà da diyà kenagdi, guwaen da, “O Datù, enù di ya, ini egoh di sa agdaw egoh ko humemaga sa etaw beken Hudiyu egkedatù diyà kenita, anì ipelikù ko sa kedadù ta diyà sa duma ta tugod i Islaél?”

⁷Egsagbì Hésus i, guwaen di, “Endà metiigan yu duu sa atas di, enù ka si Emà ta Nemula daa sa meketiig iya wé danà sa hagdi egkegaga. ⁸Dodoo yoko egkelipeng duu ini i. Amuk tumbow sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà keniyu, tunungan yu anì meketulù yu denu kenak diyà Hélusalém, owoy diyà sa langun menuwa diyà uwang Hudiya owoy uwang Samaliya, owoy taman siini sinukub langit.”

⁹Egoh di neubus eg-ikagi, egkebatun Hésus i dutu langit dò. Egoh da eghaa, nekeditlung dé Hésus i diyà gaeb owoy endà dé hinaa da duu. ¹⁰Ligò di egkebatun, eglengag da eg-inengteng diyà langit. Petow dé duen sa duwa egsugùsuguen i Nemula migkawal mebulà migtebow diyà kenagda. ¹¹Eg-ikagi da, guwaen da, “O medoo tegeGaliliya, yoko eglengag ga. Nebatun Hésus i miglikù dutu langit dò. Dodoo

pelikù mendaa diyà tanà éhê mendaa sa kehaa yu egoh di nebatun dutu langit dò.”

¹²Agulé, miglikù sa medoo salu i Hésus dutu Hélusalém dò kedu diyà Getan Olibu. Sakakilumitelu kéen sa kediya di kedu diyà Hélusalém.

Ini Sa Egoh Da Mighemilì Sa Sebaen Salu

¹³Na, egoh sa medoo salu i Hésus migtebow diyà Hélusalém, nesetipon da diyà sa bilik dalesan kenà da eg-ugpà. Ini sa nesetipon, si Pidelu owoy si Huwan owoy si Santiyago owoy si Andelis, si Pilipi owoy si Tomas, si Baltolomi owoy si Matéyo, owoy sa sebaen ma Santiyago anak i Alpiyo, owoy sa sebaen ma Simon sa mebagel eghemalang sa tanà Hudiya, owoy sa sebaen Hudas anak sa sebaen Santiyago. ¹⁴Takà da egkesetipon owoy nesesebaen sa pedu da langun amuk egsimbà da. Nesetipon ma sa medoo bayi dahiya, owoy sa medoo hadi i Hésus owoy sa inay di ma, si Maliya.

¹⁵Na, sebaen agdaw nesetipon sa medoo etaw egpigtuu, duen kéen magatus duwa pulù sa kedoo da. Egtigdeg Pidelu i owoy eg-ikagi, guwaen di, ¹⁶“O medoo loyuk ku, neketuu dé sa kagi igpesulat sa Suguy i Nemula diyà si Dabid egoh anay denu si Hudas sa eg-enggat sa medoo etaw anì

egsigkemen da Hésus i. 17Si Hudas sa duma ké, enù ka kagdi ma sa hinemilì i Hésus anì mulig diyà sa galebek ké.”

18Na, duen sa pilak kinuwa i Hudas danà sa binaelan di medaet, owoy iya sa igbeli di tanà. Agulé migpetoyò Hudas i. Hê, nenabù owoy nebetù sa getek di. 19Netiigan sa langun etaw tegeHélusalém iya wé binaelan di. Huenan di, egpengadanan da sa tanà di, Akildama, enù ka iya sa selepangan di, tanà binayadan di depanug.

20Eg-ikagi dema Pidelu i, guwaen di, “Neketuu dé sa kagi i Dabid igsulat egoh anay diyà sa libelu ta Isalem, guwaen di, ‘Meigtohon sa dalesan di.

Endà dumuen etaw mugpà dahiya.’^a

Duen ma sa kagi i Nemula igpesulat diyà sa libelu Isalem, guwaen di,

‘Pesambi sa sebaen etaw sa galebek di.’^b

21,22Na, mepion amuk hemilien ké sa sebaen etaw munut kenami sa mighaa si Datù Hésus nehagtay dema egoh di nematay. Mepion ma amuk kagdi sa duma ké takà mig-unut kenami edung sa egoh i Hésus migpebautis diyà si Huwan taman sa egoh di nebatun langit dò.”

23Agulé, hinemilì da sa duwa maama, si Matiyas owoy si Hosé. Iya ma sa ngadan i Hosé, si Balsabas owoy si Husto.

24Agulé egsembà da, guwaen da, “O Datù ké, netiigan ko sa pedu sa langun etaw. Huenan di, petiigi ko diyà kenami sa tayu di etaw hinemilì ko 25mekesambì si Hudas anì dumuen sa sebaen ma salu egbulig kenami, enù ka sinalidan i Hudas sa galebek di danà di mig-angay diyà sa hagdi kenà sa ketamanan sa langun etaw tegebael medaet.”

26Agulé egoh da migsimbà, egkusing da eghemilì. Hê nehemilì Matiyas i. Agulé, pineunut da kagdi diyà sa sepulù owoy sebaen salu i Hésus.

Ini Sa Egoh Sa Suguy I Nemula Migluhub Diyà Kenagda

2 1Na, egoh di neuma sa agdaw sa Pista Pintikostis, nesetipon diyà sa sebaen dalesan sa langun etaw egpigtuu diyà si Hésus. 2Petow dé duen sa dagi dinineg da kedu langit dò éhê delegdeg kelamag. Nebelet dagi di sa dalesan kenà da nesetipon. 3Agulé, hinaa da sa éhê legleg apuy nepalak owoy netukid sa pulu sa langun etaw nesetipon. 4Hê, migluhub sa Metiengaw Suguy i Nemula

^a 1:20a Basa ko Isalem 69:25. ^b 1:20b Basa ko Isalem 109:8.

diyà kenagda. Mig-edung da eg-ikagi sa medoo balangan kagi endà netiigan da duu, enù ka egpeikagiyen sa Metiengaw Suguy i Nemula kagda.

5Na, duen medoo metiengaw etaw Hudiyu kedu diyà sa langun balangan tanà eg-ugpà diyà menuwa Hélsalém. 6Egoh da migdineg sa metaled kagi, medoo da nesetipon. Negaip da temù, enù ka egkedineg sa uman sebaen etaw sa hagdi balangan kagi inikagi sa medoo etaw egpigtuu. 7Tigtu da negaip temù sa medoo etaw egdineg, owoy eg-ikagi da, guwaen da, “Anan tegeGaliliya ini i medoo etaw eg-ikagi. 8Maen di ya megaga da mikagi sa tapay kagi ta? 9Medoo sa keduwan ta, enù ka duen etaw dahini tegePaletiya, owoy etaw tegeMidiya, owoy etaw tegellam. Duen ma etaw kedu Misopotamiya, owoy etaw tegeHudiya, owoy etaw kedu Kapadosiya, owoy etaw kedu Ponto, owoy etaw kedu Asiya. 10Duen ma etaw kedu Peligiya, owoy etaw kedu Pampiliya, owoy etaw kedu Igiptu, owoy etaw kedu uwang Libiya medapag diyà Silini. Duen ma etaw kedu Loma, etaw Hudiyu owoy etaw beken Hudiyu egpangunut diyà sa adat Hudiyu. 11Duen ma etaw kedu Kelita, owoy etaw kedu Alabiya. Dodoo egdinegen ta

langun diyà sa medoo balangan kagi ta sa tinulon sa medoo etaw tegeGaliliya denu sa mepion binaelan i Nemula.”

12Na, tigtu da negaip temù owoy egkebogo sa penemdem da. Egseigsaay da, guwaen da, “Ngadan sa selepangan ini i?”

13Dodoo duen ma liyu etaw egpeumàumà sa medoo etaw egpigtuu, guwaen da, “Eghiluwen da dé danà da eg-inem wain.”

Ini Sa Egoh I Pidelu Migtulù Kenagda

14Agulé, egtigdeg da Pidelu i owoy sa sepulù owoy sebaen salu i Hésus. Egpetaled Pidelu i eg-ikagi, guwaen di, “O medoo etaw Hudiyu owoy sa kedoo yu eg-ugpà diyà Hélsalém, dineg-dineg yu, hih, enù ka duen sa tulonen ku diyà keniyu. 15Sa penemdem yu guwaen yu dò eghiluwen ké wain, dodoo endà eghiluwen ké enù ka endà pa meedup sa agdaw. 16Dodoo tigesas sa medoo hinaa yu giina, enù ka neketuu dé ini egoh di sa medoo kagi igsulat i Howil sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

17 ‘Ini sa kagi i Nemula.

Amuk buyu meuma sa sabuhanan agdaw, ipeluhub ku sa Suguy ku diyà sa langun etaw. Tumulon sa medoo anak yu, maama owoy bayi, sa kagi

- ku egtebowtebow diyà
kenagda.
Dumuen sa ipehaa ku diyà sa
medoo batàbatà maama
diyà keniyu.
Tegeinepen ma sa medoo
lukes maama diyà keniyu
sa ipehaa ku kenagda.
- 18 Tuu ini i. Amuk meuma iya
wé,
ipeluhub ku sa Suguy ku
diyà sa medoo etaw
egpangunut diyà kenak,
iling ka maama ataw ka
bayi,
owoy tumulon da sa kagi ku
egtebowtebow diyà
kenagda.
- 19 Ipehaa ku sa medoo
panduan diyà awang,
owoy dumuen ma sa medoo
egkegaipan etaw diyà tanà.
Dumuen sa depanug owoy sa
apuy owoy sa mekepal
ebel.
- 20 Dumeleman sa agdaw
owoy kumelalegà sa bulan
mekeiling depanug
amuk buyu tumbow siedò
agdaw ku sumambì sa
tanà.
Megaipan sa langun etaw
owoy oloen da aken danà
siedò agdaw ku hauwen
da.
- 21 Dodoo mealukan doo sa
langun etaw umumow diyà
si Datù.^c
- 22“Na, o medoo duma ku
tugod i Islaél, dinegdineg yu,
hih, sa eg-ikagiyen ku diyà
keniyu. Si Hésus tegeNasalét sa
Tigtu Datù sinugù i Nemula
diyà tanà. Iya sa tandà di kagdi
sa pineangay i Nemula sa
medoo tandà hinaa yu owoy sa
medoo panduan igpebael i
Nemula diyà kenagdi. Netiigan
yu dé enù ka diyà keniyu sa
egoh di egbael iya wé. 23Tapay
dé netiigan i Nemula sa kebael
yu si Hésus, dodoo danà doo sa
ungayà i Nemula sa kesigkem
yu kenagdi. Igsugù yu Hésus i
igpetutuk diyà sa medoo etaw
tegebael salà anì ipeimatay yu
kagdi. 24Dodoo inenaw i
Nemula mendaa egoh di
nematay. Linaun di sa anak di
kedu diyà sa lebeng di enù ka
endà mekeatu sa kepatay etaw
diyà kenagdi. 25Egoh anay
migsulat Dabid i denu si Hésus,
guwaen di,
‘Netiigan ku takà eg-unut
kenak Nemula i.
Denu kuwanan ku anì
egbulig kenak,
huenan di endà mebogo a.
- 26 Iya maen di ya tigtu neiyap
sa pedu ku
owoy oloen ku Nemula i.
Apiya di pa nematay sa lawa
ku,
duen doo sa mepion
eg-angat-angatan ku,

^c 2:17-21 Basa ko Howil 2:28-32.

27 enù ka netiigan ku endà
tangtangen di sa suguy ku
dutu bayà dò.

Owoy endà mebaluy di diyà
kenagdi amuk meledak sa
lawa ku,
enù ka hinemilì di aken.

28 Igpètiig di diyà kenak
dumuen sa lalù ku endà
meelut di.

Tigtu mepion sa pedu ku
enù ka takà eg-unut diyà
kenak.^d

29“O medoo loyuk ku,
metumàmà sa kagi ku diyà
keniyu denu sa tupù ta si Dabid.
Egoh anay nematay Dabid i
owoy iglebeng dé dalem sa batu
tinosongon etaw. Tapay doo
duen sa lebeng di diyà kenita
taman ini egoh di. 30Dodoo
egoh i Dabid endà pa nematay,
kagdi sa tegesugkow i Nemula
owoy netiigan di sa igpasad i
Nemula diyà kenagdi. Igpasad i
Nemula dumuen sa sebaen
tugod di kumedatù iling sa
kedatù di. 31Egoh anay netiigan
i Dabid sa baelan i Nemula,
huenan di migtulon denu sa
keenaw sa Tigtu Datù sinugù i
Nemula, guwaen di,

‘Endà metangtang di dutu
bayà dò,
owoy endà ma meledak sa
lawa sa etaw hinemilì di.’

32Na, netiigan ké mig-ikagi
Dabid i denu si Hésus, enù ka

inenaw i Nemula Hésus i egoh
di nematay owoy hinaa ké
langun sa egoh di nehagtay
dema. 33Pinedakel i Nemula
kagdi owoy pinepenuu di denu
kuwanan di. Pinetuu di dé sa
igpasad di diyà kenagdi sa
kepeangay di sa Metiengaw
Suguy di diyà kenita, owoy iya
sa hinaa yu giina owoy sa
dinineg yu ma. 34Na, beken sa
lawa i Dabid sa nebatun dutu
langit dò, dodoo si Hésus polo
sa nebatun. Egoh anay
igsugkow i Dabid sa kagi i
Nemula, guwaen di,

‘Mig-ikagi Nemula i diyà sa
Datù ku, guwaen di,
Penuu ka dahini denu
kuwanan ku

35 taman atuwana ku sa medoo
kuntelà ko owoy ipeutuh
ku keniko.’^e

36“Na, o medoo tugod i
Islaél, apiya di pa inimatayan
yu Hésus i egoh yu migtutuk
kenagdi diyà sa kayu igbugsud,
ipetiig ké doo diyà keniyu kagdi
sa hinemilì i Nemula sa Datù ta
owoy sa Tigtu Datù sinugù di
diyà tanà.”

37Na, egoh sa medoo etaw
migdineg sa inikagi i Pidelu,
tigtu nebogo sa pedu da. Eg-igsà
da diyà kenagdi owoy sa duma
salu i Hésus, guwaen da, “O
Akay, ngadan sa mebaelan ké,
kami i?”

^d 2:25-28 Basa ko Isalem 16:8-11. ^e 2:34-35 Basa ko Isalem 110:1.

³⁸Egsagbì Pidelu i, guwaen di, “Ekedi yu dé sa salà yu owoy pebautis yu anì metandaan di sa kepigtuu yu diyà si Hésus Kelistu. Amuk egpigtuu yu, ipeuloy i Nemula sa medoo salà yu owoy mesakem yu sa Metiengaw Suguy i Nemula ibegay di diyà keniyu. ³⁹Egoh anay igpasad i Datù ta Nemula ibegay di sa Suguy di diyà keniyu owoy diyà sa medoo tugod yu owoy diyà sa medoo etaw mediyù, enù ka begayan di sa langun etaw igsasà di anì migtuu da.”

⁴⁰Na, medoo ma sa kagi i Pidelu diyà kenagda. Isasà di kenagda, guwaen di, “Yoko eg-unut ta diyà sa duma yu tegebael medaet anì endà mepigtamayan yu.”

⁴¹Agulé, medoo sa etaw egpigtuu sa kagi i Pidelu owoy egpebautis da ma. Duen buyu telu ngibu etaw egpigtuu egoh iya wé agdaw, owoy nekeunut da sa medoo muna egpigtuu. ⁴²Takà da egdinegdineg sa ketulù sa medoo salu i Hésus. Egseamutay sa medoo etaw egpigtuu, owoy nesetipon da amuk egsimbà da diyà si Nemula owoy amuk eg-ilingan da sa ketepitepi epan sa ketulù i Hésus kenagda.

Ini Sa Binaelan Sa Medoo Etaw Egpigtuu

⁴³Na, duen medoo panduan owoy medoo tandà egkegaipan

etaw egbaelan sa medoo salu i Hésus. Huenan di, tigtu negaip sa langun etaw. ⁴⁴Takà egkesetipon sa langun etaw egpigtuu owoy nesesebaen sa pedu da. Huenan di, egsebegayay da sa medoo langun taman da. ⁴⁵Egdagangen da ma sa tanà da owoy sa medoo langun taman da, owoy itukid da ibegay sa pilak da diyà sa duma da egkepasangan. ⁴⁶Egkesetipon da uman agdaw diyà sa Dalesan i Nemula, owoy eg-angay da egkaen diyà sa hagda dalesan. Tigtu neanggan da egoh da neseunut egkaen. ⁴⁷Eg-oloen da takà Nemula i, owoy netuuwan sa medoo liyu etaw diyà kenagda. Uman agdaw egkeumanan sa kedoo etaw eg-alukan i Nemula.

Ini Sa Egoh Sa Pikat Nelikuan

3 ¹Na sebaen agdaw, eg-angay Pidelu i owoy si Huwan diyà sa Dalesan i Nemula egoh di alas telu dé mahapun, enù ka iya sa ulas da egsimbà. ²Duen sa maama pikat inuwit di miglesut sa kepikatan di egpenuu diyà sa bengawan sa Dalesan i Nemula kepengadan da sa Metolol Pintuan. Uman agdaw eg-uwiten sa medoo duma di anì megeni pilak diyà sa medoo etaw eggemow dahiya. ³Egoh di mighaa si Pidelu owoy si Huwan eggemow diyà sa Dalesan i Nemula, egpegeni pilak diyà

kenagda. 4Agulé egoh da eghaa sa pikat, guwaen i Pidelu diyà kenagdi, “Inengteng ko kami.”

5Huenan di, eghahaa sa pikat diyà kenagda enù ka eg-angat-angat pilak diyà kenagda.

6Dodoo guwaen i Pidelu, “Endà duen pilak ku, dodoo begayan ku kuna sa mekebegay ku.

Huenan di, danà sa tunung i Hésus Kelistu tegeNasalét, bigkat ka dé.”

7Agulé, egsabaan i Pidelu sa belad di denu kuwanan owoy pinetigdeg di. Hê, petow dé nebegeng sa lisen di owoy migkebagel ma dé. 8Huenan di, egtigdeg owoy egbigkatbigkat. Agulé, eg-unut diyà si Pidelu owoy si Huwan lumudep diyà sa Dalesan i Nemula. Egbigkatbigkat owoy egsautsaut owoy eg-oloen di ma Nemula i.

9Eghauwen sa langun etaw dahiya sa maama egbigkat owoy eg-olò si Nemula.

10Egkilalaen da kagdi sa etaw takà egpegeni pilak diyà sa Metolol Pintuan sa Dalesan i Nemula. Huenan di, tigtu negaip da enù ka hinaa da nekebigkat dé sa pikat.

Ini Sa Egoh I Pidelu Egtulù Diyà Sa Dalesan I Nemula

11Na, egoh i Pidelu owoy si Huwan diyà sa luglug Dalesan i Nemula kepengadan da Luglug i Salomon, egsabà pelà diyà kenagda sa maama nelikuan

danà di neanggan temù. Agulé, egletu sa medoo etaw eg-angay diyà kenagda enù ka tigtu da negaip. 12Egoh i Pidelu mighaa sa medoo etaw nesetipon, eg-ikagi, guwaen di, “O medoo duma ku tugod i Islaél, yoko egkegaip duu sa hinaa yu. Yoko eg-inengteng duu kami, enù ka beken danà sa nami tunung sa nekegaga egbulung siini maama, owoy beken ma danà sa ketiengaw ké. 13Dodoo si Nemula sinaligan sa tupù ta si Abraham owoy si Isak owoy si Hakob, kagdi polo sa nekegaga egbulung siini maama.

Binulungan di kagdi anì meolò Hésus i pineangay di diyà tanà. Dodoo kiyu, igbegay yu Hésus i diyà sa egkegaga i Gubilenu Pilatu. Apiya di pa ungayà i Pilatu lengaan di Hésus i, hinawidan yu polo anì meimatayan sa pineangay i Nemula diyà kenita. 14Apiya di pa metiengaw Hésus i owoy endà duen salà di, inekedan yu doo. Migpegeni yu polo diyà si Pilatu anì lengaan di sa sebaen etaw tegeimatay. 15Igpeimatay yu polo Hésus i, sa egbegay lalù endà meelut di diyà sa langun etaw, dodoo inenaw i Nemula kagdi i egoh di nematay. Tuu iya wé, enù ka hinaa ké kagdi i egoh di mig-enaw dé. 16Danà sa tunung i Hésus, nelikuan dé siini maama hinaa yu owoy kinilala yu. Danà di migpigtuu diyà si Hésus, nelikuan dé owoy

nekebigkat ma dé, owoy iya sa hinaa yu ini egoh di.

17“O medoo duma ku, netiigan ku doo inimatayan yu lapeg sa medoo ulu-ulu yu Hésus i, enù ka endà netiigan yu duu kagdi sa Tigtu Datù sinugù i Nemula. 18Dodoo danà iya wé kebael yu, igpetuu i Nemula sa kagi di igsugkow sa medoo tegesugkow di egoh anay, guwaen da, ‘Meimatayan sa Tigtu Datù peangayen i Nemula diyà tanà.’ 19Huenan di, ekedi yu dé sa medoo salà yu owoy pangunut yu diyà si Nemula anì ipeuloy di sa salà yu. 20Amuk hediya sa baelan yu, kumelanih sa pedu yu danà i Datù Nemula owoy pelikuen di ma Hésus i sa Tigtu Datù hinemilì di. 21Dodoo mugpà pelawà dutu langit dò taman sa egoh i Nemula meluman sa langun taman, enù ka iya sa igpasad di igpesugkow di diyà sa medoo tegesugkow di egoh anay. 22Egoh anay, mig-ikagi Mosis i diyà sa medoo tugod i Islaél, guwaen di,

‘Peangayen i Datù Nemula sa sebaen tegesugkow di diyà keniyu, éhè mendaa sa kinepeangay di kenak.

Kagdi ma sa tugod yu.

Dinegdineg yu sa langun tulonen di diyà keniyu.

23 Amuk duen etaw endà egpangunut diyà sa eg-ikagiye di, iya sa etaw beken etaw i Nemula owoy mekesugsug ma.’^f

24“Na, sa langun tegesugkow i Nemula egoh anay, si Samuwél owoy sa medoo nekehudihudi kenagdi, anan da egtulon denu sa ketebow i Hésus Kelistu. Hê, neketuu dé ini egoh di sa kagi da egoh anay. 25Kita ma sa pinasadan i Nemula, enù ka tinulon sa medoo tegesugkow di sa pasad di diyà kenita. Neketuu dé ini egoh di sa pasad di diyà sa medoo tupù ta, enù ka mig-ikagi Nemula i diyà si Abraham egoh anay, guwaen di, ‘Mesugkudan sa langun etaw diyà tanà

danà sa sebaen tugod ko.’^g

26Huenan di, kita sa muna pineangayan i Nemula si Hésus anì tabangan di kita amuk ekekan ta sa salà ta.”

Ini Sa Egoh I Pidelu Owoy Si Huwan Migsagbì Diyà Sa Medoo Ulu-ulu

4 1Na, egoh i Pidelu owoy si Huwan eg-ikagi pelà diyà sa medoo etaw nesetipon, duen migtebow diyà kenagda sa medoo tegesimbà owoy sa

^f 3:22-23 Basa ko Dutilonomiyu 18:15,19. ^g 3:25 Basa ko Génesis 22:18.

ulu-ulu sa medoo tegebantay Dalesan i Nemula. Duen ma medoo etaw Sadusiyu eg-unut kenagda. Na, iya sa penemdem etaw Sadusiyu endà dé umenaw gaa sa etaw nematay. ²Huenan di, egbulit da, enù ka egtulù Pidelu i owoy si Huwan mig-enaw Hésus i egoh di nematay, huenan di mebaluy doo umenaw sa langun etaw nematay. ³Hê, egsigkemen da Pidelu i owoy si Huwan. Egbilanguwen da kagda segdu enù ka mahapun dé owoy ungayà da igsaan da kagda amuk umenaw simag. ⁴Dodoo egpigtuu dé sa medoo etaw migdineg sa inikagi i Pidelu owoy si Huwan. Buyu lima ngibu dé sa kedoo maama egpigtuu diyà si Hésus, lapeg sa tapay egpigtuu.

⁵Na, egoh di umenaw simag, egkesetipon diyà Hélsalém sa medoo ulu-ulu etaw Hudiyu owoy sa medoo kaunutan Hudiyu owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis. ⁶Dahiya ma Anas i sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà, owoy si Kayipas, owoy sa sebaen Huwan, owoy si Alihandelo, owoy sa medoo tigtu duma i Anas. ⁷Agulé, egpetigdegen da Pidelu i owoy si Huwan diyà sa taengan da, owoy eg-igsaan da kagda, guwaen da, “Enù di ya

sa kebael yu? Ngadan di etaw sa egbegay tunung diyà keniyu? Ngadan di etaw sa eg-ingadanan yu anì megaga yu mulung sa pikat?”

⁸Agulé, linuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula Pidelu i owoy egsagbì diyà kenagda. Guwaen di, “O medoo ulu-ulu owoy kaunutan ké, ⁹eg-igsaan yu kami denu sa panduan binaelan ké diyà sa maama pikat. Eg-igsaen yu ma sa pesuwan di nelikuan dé. ¹⁰Tulonon ké kiyu owoy sa langun tugod i Islaél anì metiigan yu sa pesuwan di nelikuan siini pikat. Egtigdeg diyà sa taengan yu owoy nelikuan dé danà sa tunung i Hésus Kelistu tegeNasalét. Si Hésus sa inimatayan yu, dodoo inenaw i Nemula kagdi egoh di nematay. ¹¹Na, si Hésus sa tinulon sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Sa sebaen batu inekedan yu, kiyu i tegebael dalesan pulung batu, iya polo sa tigtu miulan batu hinemilì ku.’^h

¹²Na, endà duen liyu etaw mekealuk kenita denu sa salà ta. Sumalà dé sa etaw diyà siini sinukub langit, endà duen liyu etaw pineangay i Nemula diyà tanà anì alukan di sa medoo etaw denu sa salà da.”

^h 4:11 Basa ko Isalem 118:22.

13Agulé, tigtu negaip sa medoo ulu-ulu diyà sa Dalesan i Nemula enù ka mebagel Pidelu i owoy si Huwan egsagbì kenagda, apiya di pa tukééy sa pinangagian da. Dodoo netiigan da kagda sa duma i Hésus.

14Dodoo sa medoo ulu-ulu diyà Dalesan i Nemula, endà negaga da duu egsigbolow sa kagi i Pidelu owoy si Huwan enù ka hinaa da sa maama nelikuan egtigdeg dahiya. 15Agulé, pinelaun da Pidelu i owoy si Huwan kedu diyà sa bilik kenà da nesetipon. Iya sa binaelan da anì egseolomoy sa medoo ulu-ulu, 16guwaen da, “Ngadan sa mebaelan ta? Endà mepalaw ta duu iya wé panduan binaelan da, enù ka negaipan sa langun etaw diyà Hélsalém owoy netiigan da ma. 17Mepion polo amuk limedangen ta kagda anì endà muman da tumulon denu si Hésus diyà sa medoo etaw anì endà mekeseluh sa kagi denu kenagdi.”

18Huenan di, egoh da migpedalem dema si Pidelu owoy si Huwan, eghawidan da kagda anì endà kumedoo sa etaw egpigtuu diyà si Hésus, guwaen da, “Yoko eg-uman na egtulù denu si Hésus.”

19Dodoo egsagbì Pidelu i owoy si Huwan, guwaen da, “Penemdem yu ini i. Ngadan sa tayu mepion diyà si Nemula, iling ka mangunut ké diyà sa niyu kagi ataw ka

mangunut ké diyà si Nemula? 20Endà mekesabuh ké umolom denu sa hinaa ké owoy sa dinineg ké.”

21Agulé, eg-umanen sa medoo ulu-ulu Hudiyu eglimedang Pidelu i owoy si Huwan. Agulé linengaan da kagda, enù ka endà duen sa pesuwan da egpelihayen enù ka eg-oloen sa langun etaw Nemula i danà sa maama nelikuan dé. 22Na, labi dé epat pulù gepalay sa kelukes sa maama nelikuan.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Etaw Egpigtuu Egsimbà

23Na, egoh i Pidelu owoy si Huwan nekelaun, eg-angay da diyà sa medoo duma da egpigtuu owoy egtulonon da diyà kenagda sa kehawid sa medoo kaunutan Hudiyu owoy sa medoo ulu-ulu tegesimbà. 24Egoh sa medoo etaw egpigtuu migdineg iya wé, egsimbà da langun diyà si Nemula, guwaen da, “O Datù Nemula, kuna sa migbael sa langit owoy sa tanà owoy sa dagat owoy sa langun taman diyà tanà. 25Kuna ma sa migpeikagi si Dabid, sa tupù ké migpangunut diyà keniko egoh anay, enù ka danà sa Metiengaw Suguy ko, guwaen i Dabid,

‘Maen di ya egbulit sa medoo etaw beken Hudiyu?
Owoy maen di ya
egpenemdemen sa etaw

Hudiyu sa pandapat da umatu,
dodoo endà megaga da duu.

26 Nesetipon sa medoo sulutan
diyà tanà anì gumila da,
owoy nesetipon ma sa medoo ulu-ulu ta anì liputan da Nemula i owoy sa Tigtu Datù sinugù di.ⁱ

27Na, neketuu dé iya wé kagi i Dabid ini egoh di, enù ka dahini diyà Héluasalém nesetipon da Hélod i owoy si Ponkiyu Pilatu owoy sa medoo tugod i Islaél owoy sa medoo duma etaw beken Hudiyu anì imatayan da Hésus i, sa pineangay ko diyà kenami, apiya di pa endà duen salà di. Kagdi sa Tigtu Datù sinugù ko diyà tanà.

28Inimatayan da kagdi, dodoo danà sa dakel egkegaga ko owoy danà sa tapay penemdem ko, tapay dé netiigan ko sa langun kebael da kenagdi. 29O Datù ké, netiigan ko ma sa kelimedang da kenami i etaw egpangunut diyà keniko. Huenan di, buligi ko kami anì endà melimedangan ké tumulon sa kagi ko. 30Pehauwi ko sa tunung ko anì melikuan sa medoo etaw eglinadu owoy dumuen ma medoo panduan ko

owoy medoo egkegaipan etaw danà sa tunung i Hésus, sa sinugù ko.”

31Na, egoh da neubus egsimbà, egkekayung sa dalesan kenà da nesetipon. Agulé linuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula kagda, huenan di endà dé egkelimedangan da duu egtulon sa kagi i Nemula diyà sa medoo etaw.

Egsebuligay Sa Medoo Etaw Egpigtuu

32Na, nesesebaen sa pedu sa medoo etaw egpigtuu. Endà duen etaw lumaguk sa langun taman di, dodoo egsebuligay da takà. 33Tigtu tinunungan i Nemula sa medoo salu i Hésus anì tumulù da denu sa keenaw i Datù Hésus danà da mighaa kenagdi nehagtay dema. Tigtu egtabangan i Nemula sa langun etaw egpigtuu diyà kagdi. 34,35Endà duen etaw pubeli diyà kenagda enù ka egdagangen da sa tanà da owoy sa dalesan da, owoy ibegay da sa pilak diyà sa medoo salu i Hésus anì itukid da ibegay diyà sa medoo duma da egkepasangan.

36Na, duen sa maama tegeSipeli, sa tugod i Lebi. Iya sa ngadan di si Hosé, dodoo

ⁱ 4:25-26 Basa ko Isalem 2:1,2.

ingadanan sa medoo salu i Hésus kagdi si Bilnabi enù ka tegebulig. ³⁷Dinagang di sa tanà di owoy inuwit di sa pilak ibegay di diyà sa medoo salu i Hésus.

Ini Sa Egoh I Ananiyas Owoy Si Sapila Migbutbut

5 ¹Na, duen sa maama si Ananiyas, owoy sa sawa di si Sapila. Dinagang da sa duma tanà da, ²dodoo nesesebaen sa pedu da eglaguk sa pilak di. Agulé inuwit i Ananiyas sa duma pilak di diyà sa medoo salu i Hésus, owoy ubòubò di ibegay imet sa langun pilak. ³Agulé guwaen i Pidelu, “O Ananiyas, maen di ya eg-unutan sa pedu ko sa penemdem i Satanas anì mutbut ka diyà sa Metiengaw Suguy i Nemula? Kulang ini i pilak ko diyà sa lagà sa tanà dinagang ko. ⁴Egoh ko endà pa egdagang sa tanà, kuna sa épè di, owoy egoh ko migdagang, niko ma sa pilak di. Endà tinegel ka etaw egpebegay pilak egoh ko egdagang sa tanà ko. Maen di ya pinenemdem ko kami eg-akal denu sa lagà sa tanà ko? Beken kami sa egbutbutan ko, dodoo si Nemula polo.”

^{5,6}Na, egoh i Ananiyas migdineg iya wé inikagi i Pidelu, nepilay dé owoy nematay ma. Hê, eg-angayen sa medoo melaud egbekut ginis sa nematay, owoy sineoyongon da

eg-angay eglebeng. Agulé tigtu nelimedangan sa langun etaw migdineg denu sa kinepatay di.

⁷Agulé telu kaulas kedu iya, migtebow Sapila i, dodoo endà netiigan di duu nematay dé sa sawa di. ⁸Eg-ikagi Pidelu i, guwaen di, “Tuloni ko aken. Enù di ya, ini daa sa langun pilak igbayad sa tanà dinagang yu?”

Guwaen sa bayi egsagbi, “Hoò, iya daa sa kedoo di.”

⁹Guwaen i Pidelu, “Maen di ya egpenemdemen yu telesawa tumepeng sa Suguy i Nemula amuk metiigan di sa salà yu ataw ka endà? Haa ko. Diyà pelawà selat sa etaw miglebeng sa sawa ko giina, owoy uwiten da ma kuna dutu.”

¹⁰Hê, petow dé nematay ma sa bayi. Egoh sa medoo maama migtebow dahiya, nematay dé si Sapila. Agulé, eg-uwiten da ma sa lawa di owoy ilebeng da ma dapag sa sawa di. ¹¹Huenan di, tigtu nelimedangan sa langun etaw egpigtuu owoy sa medoo liyu etaw migdineg denu siini nebaelan da.

Ini Sa Medoo Panduan Binaelan Sa Salu I Hésus

¹²Na, duen medoo panduan owoy medoo tandà egkegaipan etaw binaelan sa medoo salu i Hésus diyà sa kehaa sa medoo liyu etaw. Takà egkesetipon sa medoo etaw egpigtuu diyà sa luglug Dalesan i Nemula

kepengadan da Luglug i Salomon. ¹³Dodoo apiya di pa netuuwan sa medoo etaw diyà kenagda, endà doo duen etaw eg-unut diyà kenagda amuk endà tigtu di egpigtuu, enù ka nelimedangan di sa pedu di endà tuu. ¹⁴Dodoo egkedoo sa etaw egpigtuu diyà si Datù, duen medoo maama owoy medoo bayi ma eg-unut diyà sa etaw egpigtuu.

¹⁵Na, danà sa medoo panduan egbaelan sa salu i Hésus, eg-uwiten etaw sa medoo eglinadu diyà sa kilidan kalasada, owoy itenà da ma sa kamah owoy sa ikam da dahiya anì mekesugat sa alung i Pidelu diyà kenagda amuk tumalà enù ka ungayà da melikuan da. ¹⁶Eg-angay ma Hélusalém dò sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa medoo liyu menuwa medapag dahiya, owoy eg-uwiten da sa medoo etaw eglinadu owoy sa medoo etaw kinudì busaw. Hê, nelikuan da dé langun.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Salu I Hésus Nepelihay

¹⁷Na, egbulit sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà owoy sa medoo duma di etaw Sadusiyu. Tigtu egkesina da, ¹⁸huenan di egsgikemen da sa medoo salu i Hésus owoy egbilangguwen da ma. ¹⁹Dodoo egoh di sumigep, inukaan sa egsgùsuguen i Nemula sa pintù bilangguwan, owoy egpelaunen di sa medoo

salu i Hésus. Egsuguen di kagda, ²⁰guwaen di, “Angay yu diyà sa Dalesan i Nemula. Tuloni yu sa langun etaw denu sa lalù ibegay i Nemula diyà etaw.” ²¹Na, egpangunut sa medoo salu i Hésus diyà sa kagi di egsgù. Huenan di, egoh di sumimag, egdalem da diyà sa Dalesan i Nemula owoy eg-edung da egtulù.

Na, egoh iya magtu kesimag, nesetipon sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà owoy sa medoo duma di anì setiponen da sa langun kaunutan Hudiyu. Egoh da nesetipon langun diyà sa Dalesan i Nemula, igpeangay da sa medoo salu i Hésus dutu bilangguwan dò. ²²Dodoo egoh sa sinugù da migtebow diyà sa bilangguwan, endà hinaa da duu sa salu i Hésus dalem sa bilangguwan. Agulé, egpelikù da diyà sa medoo ulu-ulu nesetipon diyà Dalesan i Nemula, owoy guwaen da, ²³“Egoh ké migtebow dutu, nepintuan doo sa bilangguwan owoy egbantay doo sa medoo tegebantay. Dodoo egoh ké mig-ukà sa pintuan, endà duen etaw hinaa ké dalem.”

²⁴Na, egoh sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy sa ulu-ulu sa tegebantay Dalesan i Nemula neketiig iya wé, tigtu negaip da, enù ka endà netiigan da duu sa inangayan sa medoo salu i Hésus. ²⁵Aglulé duen sa etaw migtebow diyà kenagda,

guwaen di, “Taa yu, hih. Dini dé diyà Dalesan i Nemula sa medoo etaw binilanggu yu, owoy egtulù da diyà sa medoo etaw.”

26Agulé, eglegkang sa ulu-ulu tegebantay owoy sa duma di anì angayen da sa medoo salu i Hésus. Dodoo endà egtegelen da duu kagda egsabà enù ka egkelimedangan da sa duma etaw egbuungen da kagda batu. 27Inuwit da sa medoo salu i Hésus diyà sa kenà sa medoo ulu-ulu nesetipon, owoy egpetigdegen da kagda diyà sa taengan da. Agulé eg-ikagi sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà diyà sa medoo salu i Hésus, guwaen di, 28“Hinawidan ké sa ketulù yu denu iya wé etaw eg-unutan yu. Dodoo endà egpangunutan yu duu sa kagi ké, huenan di netiigan dé sa langun etaw diyà Hélsalém sa igtulù yu. Mig-ikagi yu ma kami sa mig-imatay sa etaw eg-unutan yu. Huenan di pineangay ku kiyu dini.”

29Agulé, egsagbì Pidelu i owoy sa duma di salu i Hésus, guwaen da, “Apiya di pa eghawidan yu kami, endà sumabuh ké tumulù enù ka si Nemula sa egpangunutan ké. 30Sa Nemula sinaligan sa medoo tupù ta, kagdi sa mig-enaw si Hésus egoh di nematay. Dodoo inimatayan yu kagdi i egoh yu migtutuk

kenagdi diyà sa kayu igbugsud.

31Agulé, binatang i Nemula kagdi i dutu langit dò owoy pinepenuu di denu kuwanan di enù ka kagdi sa Tigtu Datù ta owoy sa tegealuk kenita denu sa salà ta, enù ka ungayà di ekekan ta sa salà ta anì ipeuloy di sa salà ta, kita i tugod i Islaél. 32Egtulonen ké sa langun nebaelan i Hésus enù ka hinaa ké iya wé, owoy iya ma sa egpetuu sa kagi ké sa Metiengaw Suguy i Nemula ibegay di diyà sa langun etaw egpangunut diyà kenagdi.”

33Na, egoh sa medoo ulu-ulu diyà Dalesan i Nemula migdineg iya wé sagbì i Pidelu, tigtu da egbulit owoy ungayà da imatayan da sa medoo salu i Hésus. 34Dodoo duen dahiya sa etaw Palasiyu, si Gamaliél, sa tegetulù uledin igsugkow i Mosis, owoy netuuwan ma sa langun etaw diyà kenagdi. Egtigdeg anì mikagi, dodoo muna pelawà pinelaun di sa medoo salu i Hésus. 35Agulé guwaen di diyà sa medoo duma di nesetipon, “O medoo duma ku tugod i Islaél, tuliki yu sa kebael yu siini etaw. 36Egoh anay, duen sa maama si Tudas. Ungayà di pedatù, owoy epat gatus kéen sa kedoo etaw eg-unut kenagdi. Dodoo neimatayan, agulé nesepalak sa medoo etaw eg-unut kenagdi owoy endà duen ketebowon sa penemdem di. 37Duen ma sa

sebaen maama, si Hudas tegeGaliliya. Egoh sa gubilenu migbilang sa kedoo etaw di, egkedatù hedem Hudas i owoy medoo ma sa etaw eg-unut kenagdi. Dodoo neimatayan ma, huenan di nesepalak ma sa medoo eg-unut kenagdi. **38**Na, ini sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Mepion amuk endà pelihayen ta duu Pidelu i owoy sa medoo duma di. Pandayaen ta dé kagda, enù ka amuk beken si Nemula sa egpeangay kenagda, endà duen sa ketebowon sa egbaelan da. **39**Dodoo amuk si Nemula sa egpeangay kenagda dini, endà metabanan ta duu enù ka mebaluy si Nemula polo sa mekuntelà ta.”

40Na, neiyap sa medoo ulu-ulu sa kagi i Gamaliél. Agulé, pinedalem da dema sa medoo salu i Hésus, owoy igpetapes da ma kagda. Eghawidan da kagda anì endà dé tumulon da denu si Hésus. Hê, linengaan da dé kagda.

41Egoh sa medoo salu i Hésus miglaun, neanggan da temù enù ka iya sa penemdem da hinemilì i Nemula kagda anì mepelihay da danà sa kepigtuu da diyà si Hésus. **42**Aglulé, eg-uman da doo egtulù uman agdaw diyà sa Dalesan i Nemula owoy diyà sa medoo liyu dalesan. Egtulon da sa Mepion Tegudon denu si Hésus sa Tigtu Datù sinugù i Nemula diyà tanà.

Ini Sa Pitu Tegebulig Diyà Sa Salu I Hésus

6 **1**Na, egkedoo sa etaw egpigtuu diyà si Hésus. Dodoo sebaen agdaw, egsesigbolowoy sa medoo Hudiyu egpigtuu eg-ikagi Geligu owoy sa medoo Hudiyu egpigtuu eg-ikagi Hibelu, enù ka guwaen sa etaw Geligu tukéey daa gaa sa pilak igbegay diyà sa medoo bayi balu da. **2**Agulé, egsetiponen sa sepulù owoy duwa salu i Hésus sa langun etaw egpigtuu, owoy guwaen da, “Endà mepion di amuk sumabuh ké tumulù sa kagi i Nemula anì itukid ké sa pilak ibegay diyà sa medoo etaw pubeli. **3**O medoo duma ké, mepion amuk hemilien yu sa pitu maama diyà keniyu, sa mepion etaw linuhub sa Suguy i Nemula owoy milantek ma. Amuk hediya, kagda sa tumukid megay pilak diyà sa medoo etaw pubeli, **4**owoy kami sa umudes sumimbà owoy takà ké ma tumulù diyà sa medoo etaw.”

5Egoh sa langun etaw egpigtuu migdineg iya wé, egkeiyap da. Huenan di, eghemilien da Estiban i, enù ka mebagel sa kepigtuu di owoy linuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula. Ini sa medoo duma eghemilien da, si Pilipi, owoy si Pelokolo, owoy si Nikanol, owoy si Timon, owoy si

Palminas, owoy si Nikolas tegeAntiokiya egpangunut diyà sa adat Hudiyu apiya beken etaw Hudiyu. ⁶Agulé, pinetigdeg da sa pitu maama diyà sa taengan sa medoo salu i Hésus. Egsimbà sa medoo salu i Hésus egoh da egsabà kenagda.

⁷Agulé, egpekeseluh sa kagi i Nemula danà sa ketulù da. Egkedoo ma sa etaw egpigtuu diyà menuwa Hélusalém, owoy duen ma medoo tegesimbà diyà Dalesan i Nemula egpigtuu ma dé diyà si Hésus.

Ini Sa Egoh Da Migsigkem Si Estiban

⁸Na, tigtu tinunungan i Nemula Estiban i, huenan di egpekebael medoo egkegaipan etaw owoy medoo panduan eghauwen sa medoo etaw. ⁹Dodoo duen ma medoo liyu etaw egsigbolow si Estiban. Kagda sa etaw egsimbà diyà sa simbaan pinengadanan da “Linengaan Udipen.” Kagda ma sa etaw Hudiyu tegeSilini owoy tegeAlihandeliya, owoy duen ma kedu uwang Silisiya owoy uwang Asiya. ¹⁰Dodoo endà megaga da duu egsigbolow Estiban i, enù ka tigtu milantek sa eg-ikagiya di diyà kenagda danà sa Suguy i Nemula egtabang kenagdi.

¹¹Agulé, eg-enggat da sa liyu etaw anì tipuwen da Estiban i, guwaen da, “Dinineg ké sa kesumbang di diyà si Nemula

owoy diyà sa uledin igsugkow i Mosis egoh anay.” ¹²Huenan di, egpebuliten da sa medoo etaw owoy sa medoo kaunutan Hudiyu owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis. Agulé, eg-angayen da egsigkem Estiban i, owoy eg-uwiten da dutu siedò medoo kaunutan Hudiyu diyà sa Dalesan i Nemula anì antangen da. ¹³Agulé, egtigdeg sa medoo etaw inenggat da egpebutbut denu sa inikagi i Estiban, owoy guwaen da, “Siini maama, egsumbungen di takà siini mapulù Dalesan i Nemula owoy sa uledin igsugkow i Mosis sa tupù ta egoh anay. ¹⁴Owoy dinineg ké ma sa inikagi di, pedaetan i Hésus tegeNasalét gaa siini dakel dalesan kenà ta egsimbà, owoy sambian di ma gaa sa adat ta igtulù i Mosis.”

¹⁵Agulé, eg-inengtengen sa medoo kaunutan Hudiyu Estiban i, owoy hinaa da nehali sa palas di nekeiling sa egsugùsuguen i Nemula.

Ini Sa Egoh I Estiban Mig-ikagi Diyà Sa Medoo Ulu-ulu

7 ¹Agulé, eg-igsaan sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà Estiban i, guwaen di, “Tuu pa sa inikagi da?”

²Egsagbì Estiban i, guwaen di, “O medoo momò ku owoy medoo loyuk ku, dinegdineg yu, hih, sa eg-ikagiya ku. Egoh anay egoh sa tupù ta si

Ablaham mig-ugpà dutu Misopotamiya dò egoh di endà pa mig-edoh diyà menuwa Halan, migpehaa Nemula i diyà kenagdi kedu langit dò, 3owoy mig-ikagi diyà kenagdi, guwaen di, 'Legkà ka dé diyà sa malayan ko owoy sa menuwa ko. Angay ka diyà sa tanà itulù ku diyà keniko.^j 4Huenan di, miglegkà Ablaham i diyà sa menuwa di Kaldiya, owoy mig-angay eg-ugpà dutu Halan dò. Egoh sa emà di nematay, pineedoh i Nemula kagdi eg-angay dahini diyà sa tanà kenà ta eg-ugpà. 5Egoh iya, endà duen tanà igbegay i Nemula diyà si Ablaham, apiya tukééy. Dodoo migpasad Nemula i diyà kenagdi mugpà Ablaham i owoy sa medoo tugod di taman melugay diyà sa tanà igbegay di diyà kenagdi, apiya di pa endà pa duen sa anak di. 6Ini sa kagi i Nemula diyà kenagdi egoh anay, guwaen di, 'Mugpà daa sa tugod ko diyà sa sebaen ma tanà kenà da meudipen owoy mepasangan taman epat gatus gepalay. 7Dodoo pigtamayan ku ma sa etaw eg-udipen kenagda. Agulé, lumegkà dema sa tugod ko diyà siedò tanà, owoy mangay da mugpà dahini diyà siini tanà anì sumimbà da diyà kenak.^k Iya sa igpasad i Nemula diyà si

Ablaham egoh anay. 8Aglulé, sinugù i Nemula kagdi anì pekelaingen di sa ipat di owoy sa ipat sa langun tugod di maama anì metandaan sa igpasad i Nemula diyà kenagda. Huenan di, pinekelaing di sa anak di si Isak egoh di sakapadian dé miglesut. Hediya ma pinekelaing i Isak sa anak di si Hakob, owoy pinekelaing i Hakob ma sa sepulù owoy duwa anak di, sa medoo tupù ta.

9"Na, nesina sa medoo tupù ta anak i Hakob sa hadi da, si Hosé. Huenan di, dinagang da Hosé i anì meudipen dutu Igiptu dò. Dodoo binuligan i Nemula kagdi, 10huenan di netigkelan di sa kelikutan di. Tigtu milantek owoy mepion etaw ma, huenan di netuuwan si Datù Palo diyà kenagdi, owoy ginelal di kagdi gubilenu diyà sa langun tanà Igiptu owoy kagdi ma sa sinaligan di sa langun taman di. 11Aglulé duen sa dakel bitil dutu Igiptu dò owoy diyà tanà Kanan ma. Nepasangan temù sa langun etaw owoy endà ma duen kaenen sa medoo tupù ta. 12Huenan di, egoh i Hakob neketiig duen kaenen dutu Igiptu dò, pineangay di sa anak di, sa tupù ta, egpebeli kaenen dutu. 13Aglulé egoh da egsaup eg-angay Igiptu dò, migpekilala

^j 7:3 Basa ko Génesis 12:1. ^k 7:5-7 Basa ko Génesis 12:7; 15:13-14; Éksodo 3:12.

Hosé i diyà sa medoo kakay di, owoy igpekilala di ma sa medoo tigtu duma di diyà si Palo.

14Agulé igpeangay i Hosé sa emà di, si Hakob, owoy sa langun malayan da. Pitu pulù owoy lima sa kedoo da.

15Huenan di, mig-edoh Hakob i eg-angay eg-ugpà dutu Igiptu dò. Agulé neseinut-inut da nematay dahiya, si Hakob owoy sa medoo anak di. 16Inuwit da sa lawa da dutu menuwa Sikem dò, owoy iglebeng da dalem sa takub diyà sa tanà bineli i Ablaham diyà sa tugod i Hamol egoh anay.

17“Na, egoh di buyu meketuu sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham egoh anay, migkedoo dé sa tupù ta dutu Igiptu dò.

18Egoh iya, duen sa sebaen Palo diyà Igiptu, owoy endà neketiig di denu si Hosé. 19Inakalan di sa medoo tupù ta owoy pinelihay di kagda. Tinegel di egpitas diyà tanà sa anak da magtu miglesut anì mematay da. 20Iya ma sa egoh di miglesut Mosis i sa tigtu mepion batà. Inunungan sa lukes di taman telu gebulan diyà sa dalesan da. 21Dodoo egoh i Mosis tinangtang diyà sa ilis wayeg, hinaa sa anak i Palo bayi. Agulé, linomò di owoy inipat di lagà mendaa sa keipat di sa hagdi anak. 22Agulé, netulù Mosis i sa langun netiigan sa etaw Igiptu. Egoh di mipedu dé, tigtu milantek sa

keikagi di owoy sa langun egbaelan di.

23“Na, egoh i Mosis epat pulù gepalay dé, eg-angayen di egtelow sa medoo duma di tugod i Islaél. 24Dodoo hinaa di sa duma di pinelihay sa etaw tegelgiptu. Agulé binuligan di owoy sinulian di, owoy inimatayan di sa etaw tegelgiptu. 25Iya sa binaelan di enù ka guwaen di dò netiigan sa medoo duma di Hudiyu kagdi sa hinemilì i Nemula anì uwiten di kagda kedu diyà Igiptu. Dodoo endà netiigan da duu iya wé. 26Agulé egoh di umenaw simag, hinaa di sa duwa duma di tugod i Islaél egseginaluway da. Ungayà di antangen di kagda, huenan di mikagi, guwaen di, ‘O Akay, anan yu tugod i Islaél. Yoko egsebulitay ya.’ 27Dodoo sa etaw egtibabà duma di, eghemagawan di Mosis i, owoy guwaen di, ‘Endà pineangay etaw kuna ya anì kumedatù ka owoy umantang kenami. 28Enù di ya, imatayan ko ma aken, iling sa kineimatay ko sa etaw tegelgiptu egoh neagdaw?’ 29Egoh i Mosis migdineg iya wé, migpelaguy kedu diyà Igiptu owoy eg-angay eg-ugpà dutu tanà Midiyan dò. Migsawa dutu, owoy mig-anak duwa maama.

30“Na, egoh di neuma epat pulù gepalay, dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan medapag diyà sa getan Sinay

Mosis i. Duen sa egsugùsuguen i Nemula migpehaa diyà kenagdi diyà sa tukééy kayu egleleg. ³¹Egoh i Mosis mighaa iya wé, tigtu negaip. Egoh di mig-angay egtelow sa kayu egleleg, dinineg di sa kagi i Datù Nemula kedu diyà sa apuy, ³²guwaen di, 'Aken sa Nemula sinaligan sa medoo tupù ko egoh anay, si Abraham owoy si Isak owoy si Hakob.' Agulé egoh i Mosis migdineg iya wé, endà inuman di duu eg-inengteng enù ka nelimedangan temù owoy miglukub ma. ³³Agulé mig-ikagi Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, 'Kedani ko dé sa talumpà ko anì adatan ko aken, enù ka egtigdeg ka diyà sa tanà kenà ku migpehaa diyà keniko. ³⁴Netiigan ku dé tigtu egkepelihay sa medoo etaw hinemilì ku dutu Igiptu dò. Dinineg ku sa kesimbà da diyà kenak, huenan di alukan ku kagda. Na, kuna sa peangayen ku diyà Igiptu anì mealukan da,' guwaen i Nemula diyà si Mosis egoh anay.^l

³⁵"Na, egoh anay si Mosis sa inekedan sa medoo duma di tugod i Islaél, enù ka guwaen da, 'Endà pineangay etaw kuna ya anì kumedatù ka owoy umantang kenami.' Dodoo kagdi polo sa pineangay i

Nemula diyà kenagda anì kumedatù owoy umaluk kenagda danà sa ketabang sa egsugùsuguen i Nemula migpehaa diyà kenagdi diyà sa tukééy kayu egleleg. ³⁶Huenan di, si Mosis sa mig-uwit sa medoo tupù ta egoh da miglegkà diyà tanà Igiptu, owoy binaelan di sa medoo panduan owoy sa medoo tandà egkegaipan etaw diyà Igiptu owoy diyà sa Melalegà Dagat, owoy diyà sa melabel tanà mediyù dalesan taman epat pulù gepalay. ³⁷Si Mosis ma sa mig-ikagi diyà sa medoo tugod i Islaél, guwaen di, 'Peangayen i Nemula sa sebaen tegesugkow di diyà keniya, éhê mendaa sa kinepeangay di kenak. Kagdi ma sa tugod yu.^m ³⁸Si Mosis ma sa mig-uwit sa medoo tugod i Islaél egoh da neselimud diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Kagdi ma sa inikagiyan sa egsugùsuguen i Nemula dutu Getan Sinay dò, owoy kagdi sa migsakem sa kagi i Nemula endà meelut di anì isugkow di diyà kenita.

³⁹"Dodoo tapay doo endà egpangunut sa medoo tupù ta diyà si Mosis. Eg-ekedan da polo enù ka ungayà da pelikù da Igiptu dò. ⁴⁰Agulé egoh i Mosis dutu getan dò, migpegeni da diyà sa kakay i

^l 7:31-34 Basa ko Éksodo 3:5-10. ^m 7:37 Basa ko Dutilonomiyu 18:15.

Mosis, si Alon, guwaen da,
 ‘Baeli ko diyà kenita sa
 egpenemulawen ta anì dumuen
 sa umuwit kenita, enù ka endà
 netiigan ké duu sa inangayan i
 Mosis, sa mig-uwit kenita kedu
 Igiptu dò.’ ⁴¹Agulé, binaelan
 da sa inetaw éhê palas nati
 sapi. Mig-imatay da hinagtay
 anì sumimbà da diyà iya wé
 binaelan da, owoy pinistawan
 da. ⁴²Huenan di, ininiyugan i
 Nemula kagda, owoy
 pinandayà di sa kesimbà da
 diyà sa agdaw owoy sa bulan
 owoy sa bituen. Hediya ma sa
 kagi i Nemula igsulat sa
 tegesugkow di egoh anay,
 guwaen di,

‘O medoo tugod i Islaél,
 egoh yu mig-ipanaw diyà sa
 melabel tanà mediyù
 dalesan
 taman epat pulù gepalay,
 beken aken sa egsimbaan yu
 egoh yu mig-imatay
 hinagtay.

⁴³ Dodoo migsimbà yu polo
 diyà sa medoo inetaw
 binaelan yu.

Takà yu eg-uwit sa éhê
 simbaan sa nemula yu si
 Molok,
 owoy eg-uwit yu ma sa éhê
 bituen sa nemula yu si
 Lipan.

Huenan di, pigtamayan ku
 kiyu

owoy ipeuwit ku kiyu dutu
 dibaluy siedò mediyù
 menuwa Babiloniya.’ⁿ

⁴⁴“Na, egoh anay egoh sa
 tupù ta mig-ipanawpanaw diyà
 sa melabel tanà mediyù
 dalesan, eg-uwit-uwiten da sa
 dakel simbaan kemalig
 hinabengan ginis anì
 metandaan eg-ugpà Nemula i
 diyà kenagda. Igpebael i
 Nemula diyà kenagda iya wé
 kemalig iling sa igpehaa di diyà
 si Mosis egoh anay. ⁴⁵Agulé,
 egoh i Mosis nematay, si
 Hosuwa sa migpesambì kenagdi
 eg-uwit sa medoo Hudiyu
 eg-angay diyà sa tanà igpasad i
 Nemula diyà kenagda. Sumalà
 dé sa inangayan da, takaan da
 eg-uwit sa simbaan kemalig.
 Tinabangan i Nemula kagda,
 owoy eghemagawan di sa
 medoo liyu etaw anì dumuen
 kenà sa tupù ta mugpà. Nelugay
 da egsimbà diyà iya wé kemalig
 taman sa egoh i Dabid
 migkedatù diyà kenagda.

⁴⁶Netuuwan Nemula i diyà sa
 langun binaelan i Dabid.
 Huenan di, migpegeni diyà si
 Nemula amuk mebaluy kagdi sa
 mael sa dakel dalesan kenà da
 sumimbà diyà sa Nemula
 sinaligan i Hakob. ⁴⁷Dodoo sa
 anak di si Salomon polo sa
 migbael sa dakel Dalesan i
 Nemula.

ⁿ 7:42-43 Basa ko Amos 5:25-27.

48“Na, tigtu mapulù Nemula i, huenan di endà mugpà di diyà sa dalesan binaelan ta, kita i etaw. Hediya ma sa igsulat sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

49,50 ‘Sa langit sa kenà ku egpenuu,
owoy sa tanà sa kinadalan lisen ku,
guwaen i Datù.

Aken sa migpeduen sa langun taman diyà tanà.

Huenan di, endà mebaluy di egbaelan yu sa dalesan ku kenà ku eg-ugpà.’ ”o

51Eg-uman Estiban i eg-ikagi diyà sa medoo ulu-ulu etaw Hudiyu, guwaen di, “Tigtu metegas sa ulu yu, enù ka endà egpigtuu yu diyà si Nemula owoy meked yu dumineg sa kagi di. Meilingan yu sa medoo tupù ta, enù ka takà yu eg-eked sa Metiengaw Suguy i Nemula. 52Pinelihay sa medoo tupù ta sa langun tegesugkow i Nemula egoh anay, enù ka inimatayan da sa medoo tegesugkow i Nemula migtulon denu sa metiengaw etaw tumbow sinugù i Nemula. Agulé egoh di migtebow, igpesigkem yu dé owoy inimatayan yu ma. 53Apiya di pa kiyu sa migsakem sa uledin i Nemula igsugkow sa egsgùsuguen di egoh anay, endà doo egpigtuu yu.”

Ini Sa Egoh Da Egbuung Batu Diyà Si Estiban

54Na, egoh sa medoo ulu-ulu diyà Dalesan i Nemula migdineg sa inikagi i Estiban, tigtu egbulit da owoy egpekégeten da sa ngipen da danà sa kebulit da. 55Dodoo linuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula Estiban i. Agulé egoh di eglengag dutu langit dò, eghauwen di sa senang i Nemula owoy si Hésus egtigdeg denu kuwanan i Nemula.

56Eg-ikagi Estiban i, guwaen di, “Haa yu. Hinaa ku sa langit neukaan, owoy hinaa ku sa Kakay Langun egtigdeg denu kuwanan i Nemula.”

57Dodoo egsagpengen sa medoo etaw sa telinga da anì endà dinegen da duu sa kagi di. Egkagkag da danà da egbulit. Hê, egletu da egseulingutan da kagdi i. 58Aglulé eg-agaken da diyà sa dibaluy menuwa, owoy egbuungen da kagdi batu anì imatayan da. Duen sa maama, si Saulo, egbantay sa kawal sinalidan sa medoo etaw egbuung batu.

59Ligò da egbuung batu, egsimbà Estiban i, guwaen di, “O Hésus Datù ku, kuwa ko sa suguy ku enù ka buyu a dé egkematay.” 60Aglulé egligkued owoy eg-umow, guwaen di, “O

Datù, yaka egpigtamay duu kagda danà sa kebael da kenak.” Hê, egoh di mig-ikagi iya wé, nematay dé.

Ini Sa Egoh I Saulo Egpelihay Sa Etaw Egpigtuu

8 ^{1,2}Na, tigtu neiyap Saulo i egoh i Estiban neimatayan. Iglebeng sa medoo metiengaw etaw Estiban i, owoy tigtu egsinegawan da ma.

Na, edung sa egoh i Estiban nematay, nepelihay temù sa medoo egpigtuu diyà si Hésus diyà Hélusalém, huenan di nesepalak da diyà sa medoo menuwa diyà uwang Hudiya owoy uwang Samaliya. Dodoo eg-ugpà pelà sa medoo salu i Hésus diyà Hélusalém. ³Tigtu egpelihayen i Saulo sa medoo egpigtuu diyà si Hésus. Takà eggemow diyà sa medoo dalesan da anì sigkemen di kagda owoy egbilangguwen di ma, iling ka maama ataw ka bayi.

Ini Sa Egoh I Pilipi Egtegudon Diyà Sa Uwang Samaliya

⁴Na, egoh sa medoo etaw egpigtuu nesepalak, egtulù da denu si Hésus diyà sa medoo etaw sumalà dé sa inangayan da. ⁵Mig-angay Pilipi i diyà sa dakel menuwa diyà uwang Samaliya, owoy egtetegudon diyà sa medoo etaw dahiya, guwaen di, “Si Hésus sa Tigtu Datù sinugù i Nemula diyà tanà.”

⁶Na, egkeiyap sa langun etaw egdinegdineg diyà si Pilipi, enù ka dinineg da sa tegudon di owoy hinaa da sa medoo panduan binaelan di. ⁷Duen busaw nekelesing egoh i Pilipi migpelesut kenagda diyà sa medoo etaw, owoy nelikuan ma dé sa medoo pikat owoy sa medoo egtodel. ⁸Huenan di, neanggan temù sa medoo etaw dahiya.

⁹Na, duen sa maama, si Simon, eg-ugpà diyà iya wé menuwa. Nelugay dé eggaipe di sa medoo etaw tegeSamaliya danà sa medoo balitmata binaelan di, enù ka duen gaa sa tunung di dodoo eg-akal.

¹⁰Egdinegdinegen sa medoo etaw sa kagi di, iling ka mapulù etaw ataw ka mepokò etaw, enù ka guwaen da dò duen sa dakel tunung i Nemula diyà kenagdi.

¹¹Huenan di, egsaligan da kagdi enù ka nelugay ginaip di kagda danà sa balitmata di.

¹²Dodoo, egoh da migpigtuu sa Mepion Tegudon igtulù i Pilipi denu sa kedadù i Nemula owoy si Hésus Kelistu, egpebautis da ma, iling ka maama ataw ka bayi.

¹³Egpigtuu ma Simon i. Agulé egoh di migpebautis, eg-unut-unut ma diyà si Pilipi, owoy tigtu egkegaip egoh di mighaa sa medoo panduan binaelan i Pilipi.

¹⁴Na, egoh sa salu i Hésus diyà Hélusalém neketiig

migpigtuu dé sa medoo etaw tegeSamaliya diyà sa kagi i Nemula, egpeangayen da Pidelu i owoy si Huwan dutu Samaliya dò anì mulig da kenagda.

15Egoh da migtebow dutu, egsembà da anì mekesakem sa etaw egpigtuu tegeSamaliya sa Metiengaw Suguy i Nemula, 16enù ka apiya di pa migpebautis da egoh da egpigtuu diyà si Datù Hésus, endà pa lumuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenagda. 17Agulé, egoh i Pidelu owoy si Huwan migsabà kenagda, linuhub dé sa Metiengaw Suguy i Nemula kagda.

18Egoh i Simon mighaa sa medoo etaw migsakem sa Metiengaw Suguy i Nemula danà sa salu i Hésus migsabà kenagda, ungayà di begayan di kagda pilak, 19owoy guwaen di, “Begayi yu aken siini tunung anì mekesakem da ma sa Metiengaw Suguy i Nemula sa medoo etaw egsabaan ku.”

20Dodoo egsagbì Pidelu i, guwaen di, “Mepigtamayan ka owoy mekeda sa pilak ko, enù ka guwaen ko dò mebayadan ko sa ibegay i Nemula uloy. 21Endà mekeunut ka sa egbaelan ké, enù ka endà metiengaw sa pedu ko diyà sa kehaa i Nemula. 22Huenan di, ekedi ko dé sa salà ko, owoy simbà ka diyà si Datù anì ipeuloy di sa medaet penemdem ko. 23Netiigan ku tigtu egkesina

ka, owoy neudipen ka pelà danà sa salà ko.”

24Agulé, egpegeni Simon i diyà si Pidelu owoy si Huwan, guwaen di, “Simbai yu aken diyà si Datù anì endà meketuu sa inikagi ko denu kenak.”

25Na, tinulon i Pidelu owoy si Huwan sa kagi i Datù owoy sa binaelan di hinaa da. Agulé, eglikù da Hélusalém dò, dodoo igtulù da ma sa Mepion Tegudon diyà sa medoo menuwa inukitan da diyà uwang Samaliya.

Ini Sa Egoh I Pilipi Migtelabuk Sa Maama Kedu Tanà Itiyopiya Dò

26Na, duen sa egsugùsuguen i Nemula egpehaa diyà si Pilipi, owoy eg-ikagi, guwaen di, “Angay ka dé dutu siedò dalan kedu Hélusalém eg-angay dutu menuwa Gasa dò. Iya sa dalan eg-ukit diyà sa melabel tanà mediyù dalesan.” 27Agulé migpangunut Pilipi i owoy mig-angay dutu siedò dalan. Na, duen sa maama tegeltiyopiya miglikù kedu Hélusalém dò, sa keduwan di egsembà. Dakel sa gelal di enù ka kagdi sa tegeipat pilak sa bayi booy diyà tanà Itiyopiya, kepengadan da si Kandasi. 28Miglikù iya wé maama kedu Hélusalém dò. Ligò di eg-edà sa kalisa di, egbasawen di sa libelu igsulat i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay. 29Agulé, eg-ikagi sa

Metiengaw Suguy i Nemula diyà si Pilipi, guwaen di, “Lohot ka owoy peunut ka diyà sa kalisa.”

30Agulé egletu Pilipi i, owoy egdinegen di sa maama épê gelal egbasa diyà sa libelu igsulat i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay. Eg-igsà Pilipi i, guwaen di, “Netiigan ko pa sa egbasawen ko?”

31Egsagbì sa maama épê gelal, guwaen di, “Endà netiigan ku duu, enù ka endà duen etaw egtulù kenak.” Agulé, pineedà di Pilipi i diyà sa kalisa di.

32Na, ini sa kagi i Nemula egbasawen sa maama épê gelal, guwaen di,

“Kagdi lagà sa kebibibili endà mulit di amuk sapuen etaw, owoy lagà ma anak kebibibili endà mikagi di amuk guntingen etaw sa bulbul di, enù ka apiya di pa medaet sa egbaelan etaw diyà kenagdi, endà doo duen kagi di.

33 Apiya di pa endà duen salà di, peumàumaan da doo owoy pigtamayan da.

Endà duen tugod di, enù ka imatayan da kagdi.”^p

34Agulé, eg-igsà sa maama épê gelal diyà si Pilipi, guwaen

di, “Ngadan di etaw tinulon sa tegesugkow i Nemula migsulat ini i, iling ka kagdi ataw ka sa sebaen ma etaw? Tuloni ko aken, hih.”

35Agulé, eg-edung Pilipi i egselepang iya wé kagi i Nemula igsulat i Isayas, owoy egtulonen di diyà kenagdi sa Mepion Tegudon denu si Hésus.

36Agulé egoh da eg-ipanaw, migtebow da diyà sa lawa't wayeg. Eg-ikagi sa maama épê gelal, guwaen di, “Duen sa wayeg dini. Mebaluy pa amuk bautisan ko aken?”

37[Egsagbì Pilipi i, guwaen di, “Mebaluy doo amuk tigtu ka dé egpigtuu.”

Guwaen sa maama, “Egpigtuu a dé Anak i Nemula Hésus Kelistu i.”]

38Agulé egpeugpaen di sa kalisa di. Eg-angay da dalem sa wayeg owoy egbautisan i Pilipi. 39Egoh da miglaun kedu diyà sa wayeg, kinedanan sa Suguy i Nemula Pilipi i. Endà dé hinaa sa maama épê gelal Pilipi i, dodoo mepion doo sa pedu di egoh di eg-uman eg-ipanaw. 40Agulé, hinaa polo Pilipi i dutu menuwa Asoto dò. Eglagbas dutu Sisaliya dò, dodoo egoh di eg-ipanaw, takà egtulù sa Mepion Tegudon diyà sa langun menuwa inukitan di.

**Ini Sa Egoh I Saulo Migpigtuu
Diyà Si Hésus**

(Binaelan 22:6–16; 26:12–18)

9 ¹Na, takà eglimedangen i Saulo sa medoo etaw egpigtuu diyà si Datù enù ka ungayà di imatayan di kagda. Mig-angay diyà sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà, ²owoy kinuwa di sa sulat uwiten di diyà sa medoo simbaan Hudiyu diyà menuwa Damasko anì mebaluy sigkemen di sa medoo etaw egpigtuu diyà si Datù, iling ka maama ataw ka bayi, anì agaken di kagda dutu Hélusalém dò anì bilanguwen di.

³Dodoo egoh i Saulo medapag diyà Damasko, petow dé nelegdawan sa dakelegdaw kedu langit dò. ⁴Agulé nekelagkeb diyà tanà, owoy dinineg di sa eg-ikagi kedu diyà langit, guwaen di, “O Saulo, maen di ya egpelihayen ko aken?”

⁵Eg-igsà Saulo i, guwaen di, “Ngadan ko ya etaw?”

Guwaen di egsgabì, “Aken si Hésus sa egpelihayen ko. ⁶Tigdeg ka dé, lagbas ka dutu Damasko dò kenà ko metulonon sa baelan ko.”

⁷Na, tigtu nelimedangan sa medoo duma i Saulo owoy neiyem da ma, enù ka uloy dé dinineg da sa eg-ikagi, endà duen etaw hinaa da. ⁸Agulé egtigdeg Saulo i, dodoo egoh di eglimata, endà dé eg-ilag di.

Huenan di, egsabaan da sa belad di owoy eg-agaken da diyà Damasko. ⁹Telu agdaw sa lugay di endà eg-ilag, owoy endà ma nekeken di owoy endà ma nekeinem di.

¹⁰Duen sa sebaen etaw egpigtuu eg-ugpà diyà Damasko, si Ananiyas. Egpehaa Datù i diyà kenagdi, owoy guwaen di, “O Ananiyas.”

Egsagbì Ananiyas i, guwaen di, “O Datù, ngadan sa ungayà ko diyà kenak?”

¹¹Guwaen i Datù diyà kenagdi, “Angay ka diyà sa dalan kepengadan da Metudà, owoy lagbet ko sa dalesan i Hudas enù ka iya sa kenà i Saulo tegeTalesu eg-ugpà. Egsimbà diyà kenak. ¹²Duen ma sa igpehaa ku diyà kenagdi sa egoh ko migtebow owoy egsabà kenagdi anì umilag dema.”

¹³Dodoo egsagbì Ananiyas i, guwaen di, “O Datù, medoo sa etaw migtulon diyà kenak denu kenagdi owoy denu sa medaet binaelan di diyà sa medoo etaw egpigtuu dutu Hélusalém dò. ¹⁴Mig-angay ma dahini diyà Damasko owoy inuwit di sa sulat kedu sa medoo ulu-ulu tegesimbà diyà Hélusalém anì mebaluy sigkemen di sa langun etaw egsimbà diyà keniko.”

¹⁵Dodoo eg-ikagi Datù i diyà si Ananiyas, guwaen di, “Angay ka dutu, enù ka hinemilì ku kagdi i anì tumulon denu kenak

diyà sa medoo etaw beken
Hudiyu owoy diyà sa medoo
datù owoy diyà keniyu i tugod i
Islaél. 16Owoy ipetiig ku diyà
kenagdi sa kelikutan mehaa di
danà di egpangunut diyà
kenak.”

17Agulé, eg-angay Ananiyas i
diyà sa dalesan kenà i Saulo
eg-ugpà. Egoh di miggemow,
egsabaan di Saulo i owoy
guwaen di, “O Akay, si Datù
Hésus sa hinaa ko diyà dalan
egoh ko mig-angay dini.
Pineangay di aken diyà keniko
anì umilag ka dema owoy anì
lumuhub sa Metiengaw Suguy i
Nemula diyà keniko.” 18Hê,
petow dé duen sa éhê enil sedà
nekedan diyà sa mata i Saulo
owoy mig-ilag dé. Agulé
egpebautis dé. 19Egoh di
migkaen, egkepion dé sa nanam
di.

Na, nelugaylugay eg-ugpà
Saulo i diyà sa medoo etaw
egpigtuu diyà Damasko.
20Agulé eg-angay diyà sa
medoo simbaan Hudiyu, owoy
itulù di diyà sa medoo etaw
Anak i Nemula Hésus i. 21Tigtu
negaip sa langun etaw migdineg
sa kagi di, owoy egseolomoy da,
guwaen da, “Tuu ataw ka endà,
kagdi sa takà egpelihay sa
medoo etaw egpigtuu dutu
Hélusalém dò? Mig-angay dini
gaa anì sigkemen di sa etaw
egpigtuu diyà si Hésus anì
agaken di kagda diyà sa medoo
ulu-ulu tegesimbà.”

22Dodoo egkebagel sa
ketegudon i Saulo egoh di
egtulù denu si Hésus sa Tigtu
Datù sinugù i Nemula. Endà
mekeatu sa medoo Hudiyu
tegeDamasko kenagdi, enù ka
tigtu mepion sa kagi di. 23Agulé
nelugaylugay, duen etaw
Hudiyu endà egpigtuu
egseolomoy da denu sa
keimatay da si Saulo. 24Agdaw
owoy sigep, egbantayan da sa
bengawan sa kutà menuwa
Damasko anì imatayan da
kagdi. Dodoo duen sa etaw
migtulon diyà si Saulo sa
ungayà da. 25Huenan di,
egbuligan sa medoo etaw
egpigtuu kagdi i. Hê, egoh di
teliwadà sigep, egdalemen da
kagdi diyà sa amayan alat owoy
egtuntunen da kedu sa tatawan
diyà sa kutà menuwa Damasko
anì melaguy.

Ini Sa Egoh I Saulo Diyà Sa Menuwa Hélusalém

26Na, egoh i Saulo migtebow
dutu Hélusalém dò, ungayà di
eg-unut sa medoo etaw
egpigtuu dahiya. Dodoo
egkelimedangan da enù ka
guwaen da dò endà pa egpigtuu
di. 27Dodoo eg-uwiten i Bilnabi
Saulo i diyà sa medoo salu i
Hésus, owoy egtulonen di diyà
kenagda denu sa egoh i Datù
migpehaa owoy mig-ikagi diyà
si Saulo diyà sa dalan.
Egtulonen di ma diyà kenagda
mebagel sa ketegudon i Saulo

Egdalemen da kagdi diyà sa amayan alat owoy egtuntunen da kedu sa tatawan diyà sa kutà menuwa. (Binaelan 9:25)

denu si Hésus diyà Damasko.

²⁸Agulé, eg-unut-unut Saulo i diyà sa medoo etaw tegeHélusalém egpigtuu.

²⁹Mebagel ma sa ketegudon di enù ka pineangay i Datù kagdi i. Egtulù ma diyà sa medoo Hudiyu eg-ikagi Geligu, owoy egseolomoy da. Dodoo ungayà da polo imatayan da. ³⁰Agulé egoh sa medoo duma di neketiig iya wé, eg-uwiten da dutu Sisaliya dò, owoy pineedà da diyà sa dakel kumpit mangay dutu Talesu dò.

³¹Huenan di, migkelanìh dé sa keugpà sa medoo etaw egpigtuu diyà sa langun menuwa diyà uwang Hudiya owoy uwang Galiliya owoy uwang Samaliya. Migkebagel sa kepigtuu da owoy migkedoo da

ma danà sa ketabang sa Metiengaw Suguy i Nemula kenagda, owoy egpangunut da ma dé diyà si Datù.

**Ini Sa Egoh I Pidelu Mig-angay
Diyà Sa Menuwa Lida Owoy Hopi**

³²Na, egtukiden i Pidelu eglengenan sa medoo menuwa etaw egpigtuu. Na, sebaen agdaw migtebow diyà sa menuwa Lida, ³³owoy duen sa maama pikat hinaa di, si Iniyas, takà daa eg-idegà taman walu gepalay. ³⁴Eg-ikagi Pidelu i diyà kenagdi, guwaen di, “O Akay Iniyas, enaw ka dé, enù ka bulungan i Hésus Kelistu kuna. Dilin ko dé sa ikam ko.”

Hê, petow dé mig-enaw Iniyas i. ³⁵Hinaa sa langun etaw tegeLida iya wé owoy sa medoo

etaw diyà sugud Salon. Huenan di, tinuing da dé sa pedu da diyà si Datù.

³⁶Na diyà menuwa Hopi, duen sa bayi egpigtuu, si Tabita. Pinengadanan ma si Dolekas diyà sa kagi Geligu, owoy iya sa selepangan di, seladeng. Tigtu mepion etaw enù ka egbuligan di takà sa medoo etaw pubeli. ³⁷Egoh iya, eglinadu Tabita i, hê nematay dé. Pinedigus da sa lawa di owoy itagù da diyà sa bilik di diatas. ³⁸Egoh sa medoo etaw egpigtuu neketiig dutu Lida dò Pidelu i, sinugù da sa duwa etaw anì ipeangay da Pidelu i, enù ka medapag sa menuwa Lida diyà sa menuwa da. Egpegeni da diyà kenagdi, guwaen da, “O Akay, tétéél ka, hih. Angay ka Hopi dò.”

³⁹Agulé, eg-unut Pidelu i diyà kenagda. Egoh da migtebow dutu, inuwit da kagdi diyà sa bilik diatas kenà sa medoo bayi balu egdelawit, owoy egkesetipon da diyà kenagdi anì ipehaa da sa medoo kawal owoy sa medoo ginis tinebil i Tabita egoh di endà pa nematay. ⁴⁰Dodoo egpeliyuwen i Pidelu kagda. Agulé egligkued owoy egsimbà diyà si Nemula. Eg-isalu diyà sa nematay owoy guwaen di, “O Tabita, enaw ka dé.” Hê, eglimata dé Tabita i. Egoh di mighaa si Pidelu, mig-enaw dé egpenuu. ⁴¹Egsabaan i Pidelu

sa belad di owoy egpetigdegen di. Agulé, eg-umowen i Pidelu sa medoo etaw egpigtuu owoy sa medoo bayi balu ma, owoy ipehaa di diyà kenagda Tabita i nehagtay dé. ⁴²Miglalag sa egoh di mig-enaw diyà sa langun etaw diyà menuwa Hopi, huenan di egpigtuu dé sa medoo etaw diyà si Datù. ⁴³Agulé, nelugaylugay eg-ugpà Pidelu i diyà menuwa Hopi diyà sa dalesan i Simon, sa tegegalebek kunul hinagtay.

Ini Sa Egoh I Pidelu Mig-angay Diyà Si Kolniliyo

10 ¹Na, diyà menuwa Sisaliya, duen sa kapitan sundalu, si Kolniliyo. Kagdi sa ulu-ulu sa magatus sundalu, kepengadan da sa Umpungan tegeItaliya. ²Apiya beken etaw Hudiyu, metiengaw doo owoy egpigtuu ma diyà si Nemula lapeg sa malayan di. Egbegayan di ma pilak sa pubeli etaw Hudiyu enù ka eghiduwan di kagda, owoy takà egsimbà ma diyà si Nemula. ³Na, sebaen agdaw egoh di alas telu mahapun, duen sa nehauwan i Kolniliyo. Tigtu hinaa di sa egsugùsuguen i Nemula migtebow diyà kenagdi, owoy guwaen di, “O Kolniliyo.”

⁴Hê, eg-inengtengen i Kolniliyo apiya di pa tigtu egkelimedangan. Egsagbi, guwaen di, “O Datù, ngadan sa ungayà ko diyà kenak?”

Eg-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “Dinineg i Nemula sa kesimbà ko diyà kenagdi. Netiigan di ma sa kehidu ko sa medoo etaw egkepasangan, owoy netuuwan ma. 5Na, sugù ko sa etaw ko mangay Hopi dò anì angayen da Simon i pinengadanan da ma si Pidelu. 6Eg-ugpà dutu medapag dagat dò diyà sa dalesan sa sebaen Simon, sa tegegalebek kunul hinagtay.”

7Egoh sa egsugùsuguen i Nemula miglikù dutu langit dò, inumow i Kolniliyo sa duwa udipen tegegalebek diyà kenagdi owoy sa sebaen sundalu metiengaw kesaligan di. 8Agulé migtulon diyà kenagda denu sa hinaa di, owoy egpeangayen di kagda dutu menuwa Hopi dò.

9Agulé eg-ipanaw da dé. Egoh di nekebugsang sa umenaw simag, buyu da dumagpak diyà sa menuwa Hopi. Iya ma sa egoh i Pidelu eggemow diyà sa atep sa dalesan kenà di eg-ugpà anì eglebù egsimbà diyà si Nemula, enù ka mepatag sa atep iya wé dalesan.

10Egpeketues Pidelu i owoy ungayà di kumaen. Dodoo egoh da eglabung pelawà, duen sa ipehaa i Nemula diyà kenagdi. 11Eghauwen di sa langit neukaan, owoy duen sa egketuntun kedu langit dò eg-angay diyà kenagdi éhê sa

dakel kayab nesabaan diyà sa epat sulung di. 12Duen sa medoo balangan hinagtay owoy uled tanà owoy manuk tanà dalem sa kayab. 13Agulé, duen sa eg-ikagi diyà si Pidelu kedu langit dò, guwaen di, “O Pidelu, tigdeg ka dé owoy sumbalì ko sa duma dalem kayab anì mekesedà ka.”

14Dodoo egsagbì Pidelu i, guwaen di, “O Datù, meked a iya wé, anì endà meketipay a sa uledin igsugkow i Mosis denu sa kaenen melihi.”

15Duen dema sa eg-ikagi dinineg di, guwaen di, “Yaka eg-eked duu egkaen, enù ka pinepion i Nemula iya wé.”

16Taman telu gulê anan hediya iya wé binaelan di. Agulé nebatun iya wé kayab dutu langit dò.

17Egoh i Pidelu egpenemdem pelà denu sa selepangan sa hinaa di, migtebow sa medoo etaw sinugù i Kolniliyo, owoy eg-igsaen da sa kenà sa dalesan i Simon. Egoh da migtebow diyà sa dalesan di, 18eg-umow da eg-igsà, guwaen da, “Dahini pa sa kenà i Simon Pidelu eg-ugpà?”

19Egoh i Pidelu pelà egpenemdem denu sa hinaa di, eg-ikagi sa Suguy i Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “Taa ko, hih. Migtebow dé sa telu etaw eglagbet keniko.

20Penaug ka dé. Yaka egkesemek ka eg-unut

kenagda, enù ka pineangay ku kagda diyà keniko.”

21Agulé, egpenaug Pidelu i owoy eg-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Aken sa maama eglagbeten yu. Ngadan sa ungayà yu diyà kenak?”

22Guwaen da eggsagbì, “Si Kapitan Kolniliyo ulu-ulu sa magatus sundalu, kagdi sa migpeangay kenami dahini. Metiengaw etaw owoy egpigtuu ma diyà si Nemula owoy netuuwan ma sa medoo Hudiyu diyà kenagdi. Duen gaa sa eggsugùsuguen i Nemula migsugù kenagdi anì ipeangay di kuna anì tumulù ka kenagdi.”

23Agulé, eg-ikagi Pidelu i diyà kenagda, guwaen di, “Tudug yu pelawà segdu dahini.”

Hê, egoh di umenaw simag, eg-unut Pidelu i diyà kenagda, owoy eg-unut ma sa medoo Hudiyu egpigtuu kedu diyà menuwa Hopi. 24Egoh sa keduwa di agdaw, egtebow da dutu Sisaliya dò. Eg-angat-angatan i Kolniliyo kagda, owoy tapay dé sinetipon di sa medoo tigtu duma di owoy sa medoo loyuk di. 25Egoh i Pidelu migtebow dahiya, egtelabuk Kolniliyo i kenagdi owoy egligkued anì datuen di. 26Dodoo eg-ikagi Pidelu i, guwaen di, “Tigdeg ka dé. Aken sa etaw daa, beken a si Nemula. Yaka egdatù ya kenak.” Huenan di, egpetigdegen di Kolniliyo i.

27Agulé egseolomoy da, owoy eggemow da diyà sa dalesan kenà sa medoo etaw nesetipon. 28Eg-ikagi Pidelu i diyà kenagda, guwaen di, “Netiigan yu doo endà mepion di diyà sa adat ké amuk eglengen sa etaw Hudiyu diyà sa etaw beken Hudiyu. Hediya ma, endà mepion di amuk dumuma sa etaw Hudiyu diyà sa etaw beken Hudiyu. Aken sa etaw Hudiyu, owoy kiyu sa etaw beken Hudiyu. Dodoo igpetiig i Nemula diyà kenak anì endà dé umeked a lumoyuk sa etaw beken Hudiyu. 29Huenan di, egoh ko migpeangay kenak, migpangunut a owoy mig-angay a dini. Na, Akay, ngadan sa pesuwan ko egpeangay kenak?”

30Egsagbì Kolniliyo i, guwaen di, “Egoh di telu dé agdaw alas telu mahapun, eggsimbà a diyà sa dalesan ku. Petow dé migpehaa diyà kenak sa eggsugùsuguen i Nemula migkawal mebulà, 31owoy guwaen di diyà kenak, ‘O Kolniliyo, dinineg i Nemula sa kesimbà ko diyà kenagdi. Netiigan di ma sa kehidu ko sa medoo etaw egkepasangan. 32Sugù ko sa etaw ko mangay Hopi dò anì angayen da Simon i pinengadanan da ma si Pidelu. Eg-ugpà dutu medapag dagat dò diyà sa dalesan sa sebaen Simon, sa tegegalebek kunul hinagtay.’ 33Huenan di,

medelamet a migpeangay keniko. Mepion enù ka dini ka dé. Na Akay, nesetipon ké langun anì dinegen ké sa kagi i Nemula isugkow ko diyà kenami.”

**Ini Sa Igtulù I Pidelu
Diyà Si Kolniliyo**

³⁴Na, eg-edung Pidelu i egtulù, guwaen di, “Netiigan ku doo endà tuu di amuk iya daa sa eghiduwana i Nemula sa etaw Hudiyu. ³⁵Dodoo egketuuwan ma diyà sa langun etaw egpangunut diyà kenagdi owoy sa egbael mepion, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken etaw Hudiyu. ³⁶Netiigan yu ma doo pineangay i Nemula Hésus i diyà kenami i tugod i Islaél anì tumulù kenita sa Mepion Tegudon denu sa melanilh pedu ibegay di diyà sa langun etaw egpigtuu diyà si Hésus Kelistu, sa Datù ta langun. ³⁷Netiigan yu ma doo sa binaelan di diyà tanà Hudiya, enù ka egoh i Huwan neubus migtulù denu sa kebautis di, eg-edung Hésus i egtulù diyà uwang Galiliya. ³⁸Netiigan yu ma doo pineluhuban i Nemula Hésus i tegeNasalét sa Metiengaw Suguy di owoy tinunungan di kagdi. Sumalà dé sa inangayan di, egbaelan di sa mepion owoy egbulungan di ma sa medoo etaw kinudi i Satanas, enù ka egtabangan i Nemula kagdi. ³⁹Hinaa ké sa langun binaelan

di dutu Hélusalém dò owoy diyà sa medoo menuwa diyà uwang Hudiya. Agulé, inimatayan da kagdi danà da migtutuk diyà sa kayu igbugsud. ⁴⁰Dodoo inenaw i Nemula mendaa diyà sa ketelu di agdaw, owoy igpehaa di diyà kenami. ⁴¹Endà langun di etaw sa mighaa kenagdi, dodoo kami daa sa mighaa kenagdi sa hinemilì i Nemula anì tumulon ké denu kenagdi, owoy mig-unut ké kenagdi egkaen owoy eg-inem egoh di mig-enaw dé. ⁴²Owoy sinugù di kami anì tumulù ké diyà sa medoo etaw sa Mepion Tegudon, owoy egtulonon ké si Hésus sa hinemilì i Nemula anì tepengan di sa langun etaw, iling ka nematay dé ataw ka nehagtay pelà, anì ipetiig di ma sa ketamanan da. ⁴³Migsulat sa langun tegesugkow i Nemula egoh anay denu kenagdi, enù ka tinulon da sumalà dé sa etaw egpigtuu, ipeuloy i Nemula sa salà da danà i Hésus.”

**Migtenà Sa Suguy I Nemula Diyà
Sa Medoo Etaw Beken Hudiyu**

⁴⁴Na, egoh i Pidelu eg-ikagi pelà, egtenà sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà sa medoo etaw egdineg sa tegudon di. ⁴⁵Tigtu negaip sa langun etaw Hudiyu egpigtuu mig-unut si Pidelu kedu Hopi dò, enù ka igpeluhub i Nemula ma sa Metiengaw Suguy di diyà sa

etaw beken Hudiyu. ⁴⁶Negaip da enù ka dinineg da sa medoo etaw beken Hudiyu eg-ikagi sa medoo balangan kagi endà netiigan da duu owoy eg-olò da ma si Nemula. Agulé, eg-ikagi Pidelu i diyà sa medoo duma di Hudiyu, guwaen di, ⁴⁷“O medoo loyuk ku, migtenà ma sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenagda éhê mendaa sa kinetenà di diyà kenita. Endà dé mehawidan ta kagda egpebautis diyà wayeg.”

⁴⁸Agulé, migsasà Pidelu i anì pebautis da enù ka egpigtuu da ma dé diyà si Hésus Kelistu. Agulé, egpegeni da diyà si Pidelu anì melugaylugay pelawà mugpà diyà kenagda.

Ini Sa Tinulon I Pidelu Diyà Menuwa Hélusalém

11 ¹Na, dinineg ma dé sa medoo salu i Hésus owoy sa medoo etaw egpigtuu diyà uwang Hudiya sa egoh sa etaw beken Hudiyu egpigtuu dé diyà sa kagi i Nemula. ²Huenan di, egoh i Pidelu miglikù diyà Hélusalém, duen etaw Hudiyu egsigbolow kenagdi, enù ka ungayà da mekepangunut sa etaw beken Hudiyu diyà sa uledin igsugkow i Mosis. ³Egsigbolowen da, guwaen da, “Medaet iya wé binaelan ko, enù ka mig-ugpà ka gaa diyà sa dalesan etaw beken Hudiyu owoy mig-unut ka ma kenagda

egkaen, apiya di pa endà pinekelaingan da ipat.”

⁴Huenan di, sinelepang i Pidelu diyà kenagda sa langun nebaelan di kedu diyà sa edungan di. ⁵Guwaen di, “Egoh ku egimbà dutu Hopi dò, duen sa igpehaa i Nemula diyà kenak. Duen sa netuntun kedu langit dò mig-angay diyà kenak éhê sa dakel kayab nesabaan diyà sa epat sulung di.

⁶Eghahauwen ku dalem sa kayab, owoy hinaa ku sa medoo balangan hinagtay owoy uled tanà owoy manuk tanà. ⁷Agulé duen sa mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, ‘O Pidelu, tigdeg ka dé owoy sumbalì ko sa duma dalem kayab anì mekesedà ka.’ ⁸Dodoo migsagbi a, guwaen ku, ‘O Datù, meked a kumaen iya wé anì endà meketipay a sa uledin igsugkow i Mosis denu sa kaenen melihi.’ ⁹Dodoo mig-ikagi dema diyà kenak, guwaen di, ‘Yaka eg-eked duu egkaen, enù ka pinepion i Nemula iya wé.’ ¹⁰Taman telu gulê anan hediya iya wé binaelan di. Agulé nebatun sa kayab dutu langit dò.

¹¹“Egoh sa kayab nebatun, dahiya dé sa telu etaw kedu Sisaliya dò migtebow diyà sa dalesan kenà ku eg-ugpà, enù ka eg-angayen da aken. ¹²Agulé mig-ikagi sa Suguy i Nemula diyà kenak, guwaen di, ‘Yaka egkesemek ka eg-unut kenagda.’ Agulé, duen sa enem etaw

egpigtuu kedu diyà Hopi mig-unut kenak eg-angay Sisaliya dō, owoy miggemow ké diyà sa dalesan i Kolniliyo sa etaw beken Hudiyu. ¹³Tinulon i Kolniliyo ma diyà kenami migpehaa sa egsugūsuguen i Nemula diyà kenagdi diyà sa dalesan di. Mig-ikagi gaa sa egsugūsuguen i Nemula, guwaen di, ‘Sugù ko sa etaw ko mangay Hopi dō anì angayen da Simon i pinengadanan da ma si Pidelu. ¹⁴Tuluén di kuna owoy sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa dalesan ko anì mealukan yu langun denu sa salà yu.’ ¹⁵Agulé, egoh ku mig-edung egtulù kenagda, migtenà sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenagda lagà mendaa sa kinetenà di diyà kenita egoh anay. ¹⁶Agulé netulengan ku sa kagi i Datù, guwaen di, ‘Egoh anay migbautis si Huwan sa medoo etaw diyà wayeg anì tandaan da sa kepigtuu da, dodoo iya sa ibautis i Nemula keniyu sa Metiengaw Suguy di lumuhub diyà keniyu.’ ¹⁷Huenan di, nesetepeng doo sa igbegay di diyà sa etaw beken Hudiyu owoy sa igbegay di diyà kenita i etaw Hudiyu egoh ta migpigtuu diyà si Datù Hésus Kelistu. Huenan di, endà mealang ku duu sa egbaelan i Nemula.”

¹⁸Na, egoh da migdineg sa inikagi i Pidelu, endà dé egsigbolowen da duu, dodoo

eg-oloen da Nemula i, guwaen da, “Apiya sa etaw beken Hudiyu, mebegayan i Nemula doo kagda sa lalù endà meelut di amuk eg-ekedan da sa salà da.”

**Ini Sa Egoh Sa Medoo Etaw
Migpigtuu Diyà
Menuwa Antiokiya**

¹⁹Na, edung sa egoh i Estiban nematay, tigtu nepelihay sa medoo etaw egpigtuu. Egoh da migpelaguy, nesepalak da diyà sa uwang Ponisiya owoy diyà sa pungul Sipeli owoy diyà sa menuwa Antiokiya diyà uwang Siliya. Egtulon da sa kagi i Nemula diyà sa medoo duma da Hudiyu daa. ²⁰Dodoo duen etaw egpigtuu tegeSipeli owoy tegeSilini mig-angay diyà sa menuwa Antiokiya, owoy egtulonen da ma sa Mepion Tegudon denu si Datù Hésus diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. ²¹Egtabangan i Nemula kagda, huenan di duen medoo etaw tegeAntiokiya migtuing sa pedu da owoy egpigtuu da dé diyà si Datù.

²²Na, egoh sa etaw tegeHélusalém egpigtuu neketiig iya wé, egpeangayen da Bilnabi i dutu Antiokiya dō. ^{23,24}Mepion etaw Bilnabi i owoy mebagel sa kepigtuu di danà di linuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula. Egoh di migtebow diyà Antiokiya,

neanggan temù enù ka hinaa di sa egoh i Nemula tigtu egtabang kenagda. Agulé, egtulù diyà kenagda anì endà egkeduwa sa pedu da anì peelesen da sa kepigtuu da diyà si Datù. Egoh da migdineg sa kagi di, egkedoo ma dé sa etaw egpigtuu diyà si Datù.

25Agulé, eg-angay Bilnabi i diyà menuwa Talesu anì lagbeten di Saulo i. 26Egoh di mighaa kenagdi, inuwit di dutu Antiokiya dò kenà da eg-ugpà taman segepalay, owoy egtuluen da sa medoo etaw. Na, sa medoo etaw egpigtuu diyà Antiokiya, iya sa anay pinengadanan da Etaw i Kelistu.

27Na, egoh da pelà diyà Antiokiya, duen duma tegesugkow i Nemula migtebow kedu Hélusalém dò. 28Iya sa sebaen tegesugkow i Nemula diyà kenagda, si Agabu. Egtigdeg owoy pinetulon sa Metiengaw Suguy i Nemula kagdi denu sa dakel bitil tunebow diyà sa langun menuwa diyà tanà. Na, mig-ukit iya wé egoh i Keladiyo sa sulutan diyà Loma. 29Agulé, nesesebaen sa penemdem sa medoo etaw tegeAntiokiya egpigtuu anì mulig da sa medoo duma da egpigtuu dutu Hudiya dò. Ipeuloy sa uman sebaen etaw sa hagdi mekebegay. 30Egoh da migtipoh sa igtabang da, egpeangayen da Bilnabi i owoy si Saulo anì uwiten da

diyà sa medoo kaunutan etaw egpigtuu dutu Hélusalém dò.

Ini Sa Egoh I Pidelu Nelaun Kedu Diyà Bilangguwan

12 1Na egoh iya, eg-edung si Datù Hélod egpelihay sa medoo etaw egpigtuu diyà si Hésus. 2Igpeimatay di Santiyago i kakay i Huwan egpetigbas sundang. 3Agulé, neanggan sa medoo Hudiya endà egpigtuu. Egoh i Hélod neketiig neanggan da, igpesigkem di ma Pidelu i. Iya sa binaelan di egoh sa pista Hudiya egoh da egkaen sa epan endà duen ipelenuk di. 4Egoh da migsigkem si Pidelu, egbilangguwen da owoy egbantayan sa sepulù owoy enem sundalu. Tig-epatay da egseambisambiy egbantay, enù ka ungayà i Hélod ipeimatay di Pidelu i amuk meubus sa pista da anì hauwen sa langun etaw. 5Dodoo egoh i Pidelu nebilanggu, tigtu da isimbà diyà si Nemula sa medoo etaw egpigtuu.

6Na, egoh sa sigep egoh di umenaw simag sa atas i Hélod egpeimatay si Pidelu, egtudug Pidelu i teliwadà sa duwa etaw egbantay. Nesebalà sa belad di pinolot duwa sangkalì, owoy duen ma sa duwa sundalu egbantay bengawan sa bilangguwan. 7Petow dé nelegdawan sa dalem bilangguwan enù ka duen sa

egsugùsuguen i Nemula egtigdeg dahiya. Egkugowen di Pidelu i anì enawen di, owoy guwaen di, “Téél ka. Enaw ka dé.” Hê, nelengà sa sangkalì diyà sa belad di. 8Agulé, eg-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “Eles ko sa ginis ko owoy talumpà ka dé.”

Egoh i Pidelu migpangunut, eg-ikagi dema sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “Kawal ka dé owoy unat ka kenak.”

9Huenan di, mig-unut Pidelu i diyà sa egsugùsuguen i Nemula, dodoo endà netiigan di duu amuk tuu sa egbaelan di, enù ka guwaen di dò tegeinap di daa. 10Egoh da migtalà diyà sa muna tegebantay owoy sa keduwa di, egtebow da diyà sa dakel pintù putow eg-angay diyà liyu sa bilanguwan. Petow dé neukaan peiges sa pintù, hê nekelaun da dé. Hê, egoh da eg-ipanaw diyà sa kalasada, petow dé nekeda sa egsugùsuguen i Nemula.

11Agulé, egoh i Pidelu neketiig sa nebaelan di, guwaen di, “Netiigan ku ini i. Pineangay i Datù sa egsugùsuguen di anì launen di aken kedu sa egkegaga i Hêlod, anì endà meketuu di sa kepatay ku eg-angat-angatan sa medoo Hudiyu endà egpigtuu.”

12Egoh i Pidelu egpenemdem denu iya wé, mig-angay diyà sa dalesan i Maliya, sa inay i

Huwan pinengadanan da si Malkos. Nesetipon dahiya sa medoo etaw anì isimbà da kagdi. 13Egoh di migtebow dahiya, egteguktuken di sa pintù diyà liyu sa dalesan. Agulé duen sa bayi udipen, si Loda, egtelenak kenagdi.

14Egoh di migdineg sa kagi i Pidelu, egkilalaen di kagdi owoy tigtu neanggan, dodoo endà eg-ukaan di duu enù ka migpedelamet polo egpelikù diatas anì tulonen di diyà sa medoo duma di migtebow dé Pidelu i diyà sa liyu sa dalesan.

15Dodoo guwaen da diyà kenagdi, “Egkelengleng ka kéen.” Dodoo takà eg-ikagi, guwaen di, “Tuu, dahiya Pidelu ya.” Huenan di, guwaen da, “Iya kéen sa egsugùsuguen i Nemula egtulik kenagdi.”

16Dodoo takà egteguktuk Pidelu i taman endà eg-ukaan da duu. Agulé, egoh da mighaa kenagdi, tigtu negaip da.

17Binegeng i Pidelu sa belad di anì endà egséléken da, owoy egtulonon di kagda denu sa kelengà i Nemula kenagdi kedu diyà sa bilanguwan. Guwaen di ma, “Tuloni ko si Santiyago owoy sa medoo duma ta egpigtuu.” Agulé, eglegkang Pidelu i eg-angay diyà sa sebaen ma dalesan.

18Egoh di umenaw simag, tigtu negaip sa medoo sundalu diyà sa bilanguwan enù ka endà netiigan da duu sa

inangayan i Pidelu. **19**Agulé, sinugù i Hèlod anì lagbeten da Pidelu i, dodoo endà hinaa da duu. Sinugù di anì igsaan sa medoo tegebantay, dodoo endà netiigan da duu sa kenà i Pidelu. Huenan di, igpeimatay di kagda langun.

Agulé, eglegkang Hèlod i kedu diyà uwang Hudiya, owoy eg-angay eg-ugpà dutu Sisaliya dò.

Ini Sa Egoh I Hèlod Nematay

20Na sebaen agdaw, tigtu egbulitan i Hèlod sa medoo etaw tegeTilo owoy tegeSidon. Huenan di, neseunut da eg-angay diyà kenagdi anì seantangay da, enù ka kagdi sa Datù eg-ipat sa tanà kenà da egkuwa kaenen. Egloyuken da Belasto i, sa etaw tegebulig si Hèlod, anì tabangan di kagda. **21**Egoh di neuma sa agdaw da umantang, egkawal Hèlod i sa metolol kawal datù owoy egpenuu diyà sa bangkù sa datù, owoy eg-ikagi diyà sa medoo etaw nesetipon. **22**Agulé eg-oloen da, guwaen da, “Beken uloy etaw daa ini i eg-ikagi, dodoo si Nemula dé polo.” **23**Hè petow dé pinigtamayan sa egsugùsuguen i Nemula Hèlod i, enù ka endà hinawidan di duu sa keold da kenagdi. Agulé, nematay dé kinaen bitek.

24Na, nekeseluh uman sa kagi i Nemula, owoy egkedoo

dé sa etaw egpigtuu. **25**Agulé egoh i Bilnabi owoy si Saulo neubus da mighated pilak diyà menuwa Hèlusalém, eglikù da dutu Antiokiya dò owoy pineunut da ma si Huwan Malkos.

Ini Sa Egoh Da Migpeangay Si Bilnabi Owoy Si Saulo

13 ¹Na, diyà sa umpungan i Hésus diyà Antiokiya, duen sa etaw tegetulon sa kagi i Nemula egtebowtebow owoy duen ma sa tegetulù sa kagi i Nemula. Langun da si Bilnabi, owoy si Simiyon pinengadanan da si Meitem, owoy si Lusiyo tegeSilini, owoy si Saulo, owoy si Manain sa nekeunut si Gubilenu Hèlod migkedakel egoh da batà pelà.

2Na, sebaen agdaw egpeulanen sa medoo etaw tegeAntiokiya egpigtuu sa kekaen da anì sumimbà da diyà si Nemula. Ligò da egsimbà, mig-ikagi sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenagda, guwaen di, “Hemilì yu Bilnabi i owoy si Saulo, enù ka duen sa galebek ipebael ku diyà kenagda.”

3Agulé, egpeulanen da sa kekaen da anì isimbà da kagda diyà si Nemula owoy egsabaan da ma anì tandaan da kagda sa hinemilì i Nemula. Agulé egpeipanawen da kagda.

**Ini Sa Egoh Da Egtulù Diyà Sa
Pungul Sipeli**

⁴Na, pineangay sa Metiengaw Suguy i Nemula Bilnabi i owoy si Saulo, huenan di eglagbas da diyà sa menuwa Silusiya owoy eg-edà da sa dakel kumpit eg-angay dutu pungul Sipeli dò. ⁵Egoh da migtebow diyà sa menuwa Salamis, egtulù da dahiya sa kagi i Nemula diyà sa simbaan Hudiyu. Mig-unut ma si Huwan Malkos anì egbuligan di kagda.

⁶Na, egoh da migtukid sa medoo menuwa diyà siedò pungul, migtebow da diyà sa menuwa Papos. Hinaa da dahiya sa etaw Hudiyu, si Balhésus, sa tegebael balitmata, owoy ubòubò kagdi gaa sa tegesugkow i Nemula. ⁷Egloyuken di sa gubilenu diyà siedò pungul, si Silgio Paulo. Tigtu milantek sa gubilenu, owoy igpeangay di Bilnabi i owoy si Saulo enù ka egkeiyap dumineg sa kagi i Nemula. ⁸Dodoo egbogowen sa tegebael balitmata kagda, enù ka ungayà di endà migtuu sa gubilenu sa kagi i Nemula. Na, si Ilimas sa kepengadan da sa tegebael balitmata diyà sa kagi Geligu. ⁹Agulé, linuhub sa Metiengaw Suguy i Nemula Saulo i pinengadanan da si Pabelo. Eg-inengtengen di Ilimas i, ¹⁰owoy guwaen di, “Kuna sa etaw i Satanas, enù ka

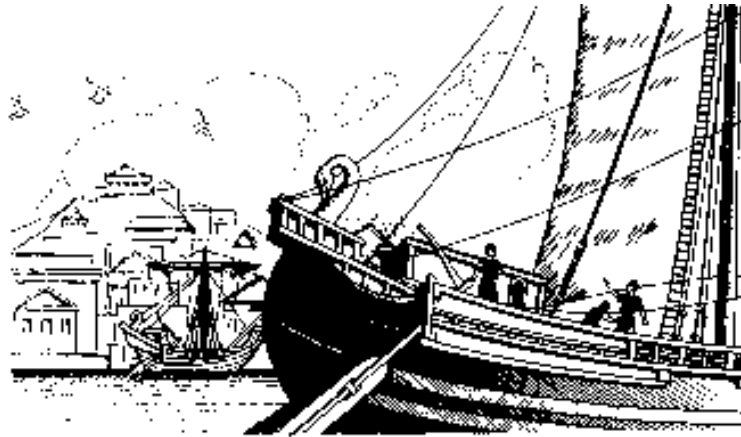
egkuntelaen ko sa langun mepion owoy tegeakal ka etaw. Egpebutbuten ko hedem sa tuu kagi i Nemula anì endà pigtuuwen di etaw. ¹¹Na, melangap ka dé ini egoh di, enù ka pigtamayan i Nemula kuna. Endà umilag ka taman melugaylugay.”

Hê petow dé linabunan sa mata di, owoy endà ma eg-ilag di. Huenan di, egpeakap-akap eglagbet sa etaw umagak kenagdi. ¹²Egoh sa gubilenu mighaa iya wé, egpigtuu dé enù ka tigtu netuuwan diyà sa ketulù i Pabelo denu si Datù.

¹³Agulé, mig-edà Pabelo i owoy sa medoo duma di diyà sa dakel kumpit diyà menuwa Papos eg-angay dutu menuwa Pilga dò diyà uwang Pampiliya. Dodoo egoh da migtebow dahiya, sinalidan i Huwan Malkos kagda enù ka miglikù Hélušalém dò.

**Ini Sa Ketulù I Pabelo Diyà
Antiokiya Diyà Uwang Pisidiya**

¹⁴Na, eglegkang Pabelo i owoy si Bilnabi diyà sa menuwa Pilga, owoy eg-angay da dutu Antiokiya dò diyà uwang Pisidiya. Agulé, egoh di neuma sa agdaw keetud etaw Hudiyu, eg-angay da dalem sa simbaan Hudiyu owoy egpenuu da ma. ¹⁵Egbasawen sa ulu-ulu simbaan sa kagi i Nemula igsulat i Mosis owoy sa igsulat sa medoo tegesugkow i Nemula.

Mig-edà da diyà sa dakel kumpit diyà menuwa Papos. (Binaelan 13:13)

Agulé, igsasà sa ulu-ulu Pabelo i owoy si Bilnabi, guwaen di, “O Akay, meiyap ké amuk mikagi yu diyà sa medoo etaw nesetipon amuk duen sa itulù yu diyà kenami.”

16Agulé, egtigdeg Pabelo i owoy binegeng di sa belad di anì endà suméléken da. Guwaen di, “O medoo duma ku tugod i Islaél owoy langun yu etaw beken Hudiyu egsembà diyà si Nemula, dinegdineg yu sa kagi ku. 17Si Nemula sa inunutan ta, kita i tugod i Islaél, kagdi sa mighemilì sa tupù ta egoh anay. Egoh da mig-ugpà pelawà dutu Igiptu dò, tinabangan di kagda owoy migkedoo da ma dutu. Inuwit i Nemula kagda kedu diyà Igiptu danà sa dakel egkegaga di, 18owoy egbuligan

di kagda taman epat pulù gepalay egoh da diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, apiya di pa endà egpigtuuwen da duu kagdi i. 19Agulé igpeimatay i Nemula sa pitu balangan etaw diyà sa tanà Kanan, owoy igbegay di sa tanà diyà sa etaw hinemilì di. 20Na, epat gatus owoy lima pulù gepalay sa lugay di egoh sa tupù ta mig-angay Igiptu dò taman sa egoh da migsakem sa tanà igbegay i Nemula.

“Agulé ginelal i Nemula sa medoo ulu-ulu da nesetugod-tugod taman sa egoh i Samuwél sa tegesugkow i Nemula. 21Agulé, pinegeni da anì dumuen sa datù da. Huenan di, ginelal i Nemula Saulo i, sa anak i Kis tugod i Bénhamin.

Epat pulù gepalay sa lugay sa kedadù i Saulo. ²²Agulé egoh i Nemula migkedan si Saulo, hinemilì di Dabid i anì egkedadù diyà kenagda. Guwaen i Nemula denu si Dabid, ‘Hinemilì ku dé Dabid i, sa anak i Hési.

Netuuwan a diyà kenagdi enù ka egpangunutan di sa langun igsugù ku kenagdi.’^q

²³Na, si Hésus sa sebaen tugod i Dabid. Kagdi sa pineangay i Nemula anì alukan di kita i tugod i Islaél, enù ka kagdi sa igpasad i Nemula diyà sa tupù ta egoh anay. ²⁴Egoh i Hésus endà pa egtulù, egtegudon Huwan i diyà sa langun tugod i Islaél anì ekekan da sa salà da anì egpebautis da ma. ²⁵Egoh di buyu dé neubus sa ketegudon i Huwan, guwaen di diyà sa medoo etaw, ‘Beken aken sa eg-angat-angatan yu, dodoo duen polo sa etaw tumebow mekesambì kenak sa tigtu eglowon diyà kenak. Huenan di memala a amuk aken sa egsugùsuguen di egkedan talumpà di daa.’

²⁶“O medoo duma ku tugod i Ablaham owoy langun yu etaw beken Hudiyu egsimbà diyà si Nemula, igpetiig dé i Nemula diyà kenita sa Mepion Tegudon denu sa kealuk di kenita.

²⁷Dodoo sa medoo etaw dutu Hélusalém dò owoy sa ulu-ulu da, endà kinilala da duu Hésus i sa tegealuk etaw. Apiya di pa egbasawen da sa kagi i Nemula igsulat sa medoo tegesugkow di egoh anay diyà sa simbaan da uman agdaw keetud da, endà doo netiigan da duu. Dodoo neketuu dé sa kagi sa tegesugkow i Nemula danà da migpeimatay si Hésus. ²⁸Apiya di pa endà duen salà di sa pesuwan da mimatay kenagdi, egtemù da doo egpegeni diyà si Gubilenu Pilatu anì ipeimatay di. ²⁹Huenan di, neketuu dé sa langun kagi i Nemula igpesulat egoh anay denu kenagdi. Agulé, kinuwa da sa lawa di diyà sa kayu igbugsud owoy iglebeng da diyà sa batu tinosongon etaw. ³⁰Dodoo inenaw i Nemula doo sa egoh di nematay.

³¹Nelugaylugay takà migpehaa diyà sa medoo etaw mig-unut kenagdi mig-angay Hélusalém dò kedu uwang Galiliya. Egtulonon da kita i tugod i Islaél sa hinaa da diyà kenagdi.

³²“Huenan di, mig-angay ké dini anì tulonen ké diyà keniyu sa Mepion Tegudon denu si Hésus. Apiya di pa igpasad i Nemula diyà sa tupù ta egoh anay, ³³neketuu doo ini egoh di diyà kenita i tugod da, enù ka inenaw i Nemula Hésus i sa

^q 13:22 Basa ko 1 Samuwél 13:14.

egoh di nematay. Iya sa
selepangan sa kagi i Nemula
igpesulat diyà sa keduwa
Isalem, guwaen di,
‘Kuna sa Anak ku, owoy
ipetiig ku ini egoh di aken
sa emà ko.’^r

³⁴Na, si Hésus sa inenaw i
Nemula owoy endà dé mematay
di uman, enù ka iya sa kagi i
Nemula igpesulat, guwaen di,
‘Begayan ku kiyu sa tigtu
mepion igpasad ku diyà si
Dabid.’^s ³⁵Duen ma sa kagi i
Nemula igsulat i Dabid egoh
anay, guwaen di, ‘Endà
mebaluy di diyà keniko amuk
meledak sa lawa sa etaw
hinemilì ko.’^t ³⁶Na, netiigan ta
migpangunut Dabid i diyà sa
langun igsugù i Nemula taman
egoh di nematay, agulé iglebeng
da kagdi lagà mendaa sa tupù ta
owoy neledak ma sa lawa di
diyà lebeng. ³⁷Dodoo si Hésus,
endà neledak sa hagdi lawa,
enù ka inenaw i Nemula egoh di
nematay.

³⁸“O medoo duma ku tugod i
Islaél, ungayà ké metiigan yu
ini i. Danà i Hésus, egtulonen ké
diyà keniyu sa tegudon denu sa
kepeuloy i Nemula sa salà ta.
³⁹Ipetiig ké diyà keniyu endà
mekedan sa salà yu danà yu
egpangunut diyà sa uledin
igsugkow i Mosis, dodoo

mekedan polo sa salà ta danà ta
egpigtuu diyà si Hésus.

⁴⁰Huenan di, tulik yu anì endà
mepigtamayan yu lagà sa
medoo etaw tinulon sa
tegesugkow i Nemula, guwaen
di,

⁴¹ ‘Taa yu, hih, kiyu i
tegesumbung sa kagi i
Nemula.

Megaip yu amuk pigtamayan
ku kiyu,
enù ka apiya di pa duen sa
egbaelan ku diyà keniyu
ini egoh di,
endà doo migtuu yu,
apiya ipetumàmà sa etaw
diyà keniyu.’^u

⁴²Na, egoh i Pabelo owoy si
Bilnabi egpenaug diyà sa
simbaan Hudiyu, igsasà da
kagda anì pelikù da amuk
meuma sa sebaen agdaw keetud
anì muman da tumulù sa kagi i
Nemula. ⁴³Agulé egoh da
neseselab, eg-unut sa medoo
etaw kenagda, sa medoo
Hudiyu owoy etaw beken
Hudiyu eg-unut sa adat Hudiyu.
Egpebagelen da i Pabelo sa
kepigtuu sa medoo etaw anì
tigtu da egpigtuu diyà si
Nemula sa egtabang kenagda.

⁴⁴Na, egoh di neuma dema
sa agdaw keetud, tigtu medoo
temù sa etaw tegeAntiokiya
egkesetipon anì dumineg da sa

^r 13:33 Basa ko Isalem 2:7. ^s 13:34 Basa ko Isayas 55:3. ^t 13:35 Basa ko
Isalem 16:10. ^u 13:41 Basa ko Habakuk 1:5.

kagi i Nemula itulù i Pabelo.
 45Dodoo tigtu egkesina sa medoo etaw Hudiya endà egpigtuu egoh da mighaa sa medoo etaw nesetipon. Huenan di, egsigbolowen da sa itulù i Pabelo owoy egpeumàumaan da ma kagdi. 46Dodoo endà nelimedangan Pabelo i owoy si Bilnabi eg-ikagi, guwaen da, “Kiyu i etaw Hudiya sa nekehuna migdineg sa kagi i Nemula. Dodoo eg-eked yu egpigtuu iya wé, enù ka eg-ekedan yu sa lalù endà meelut di ibegay i Nemula. Huenan di, salidan ké kiyu anì tumegudon ké polo diyà sa medoo etaw beken Hudiya. 47Iya sa baelan ké enù ka duen sa igsugù i Datù Nemula diyà kenami, guwaen di,

‘Hinemilì ku kuna anì lagà ka sa palitaan lumegdaw diyà sa etaw beken Hudiya, anì mealukan sa langun etaw diyà siini sinukub langit.’ ”^v

48Na, egoh sa etaw beken Hudiya migdineg iya wé, neanggan da temù owoy eg-oloen da Nemula i danà sa inikagi i Pabelo. Agulé, egpigtuu dé sa medoo etaw hinemilì i Nemula anì melalù da taman melugay.

49Na, nekeseluh dé sa kagi i Datù diyà sa medoo menuwa medapag diyà Antiokiya.

50Dodoo sa medoo etaw Hudiya endà egpigtuu, egpebuliten da polo sa medoo mapulù etaw owoy sa medoo mapulù bayi beken Hudiya egsimbà diyà si Nemula. Huenan di, egpelihayen da Pabelo i owoy si Bilnabi, owoy eghemagawan da kedu diyà sa uwang Antiokiya. 51Egoh da eglegkang dahiya, egkedanan da sa kepung diyà lisen da anì metiigan sa etaw dahiya duen sa salà da danà da endà egpigtuu. Agulé, eg-angay da dutu menuwa Ikoniyo dò. 52Dodoo tigtu neanggan polo sa medoo etaw egpigtuu diyà Antiokiya, owoy linuhub da ma sa Metiengaw Suguy i Nemula.

Ini Sa Egoh Da I Pabelo Dutu Menuwa Ikoniyo Dò

14 1Na, egoh i Pabelo owoy si Bilnabi migtebow diyà sa menuwa Ikoniyo, mig-angay da diyà sa simbaan Hudiya owoy egtulù da denu si Hésus. Huenan di, egpigtuu dé sa medoo etaw Hudiya owoy sa medoo etaw beken Hudiya. 2Dodoo duen etaw Hudiya endà egpigtuu eg-enggat sa medoo etaw beken Hudiya anì bulitan da sa medoo etaw egpigtuu. 3Na, nelugay

eg-ugpà Pabelo i owoy si Bilnabi dahiya, owoy endà nelimedangan da egtulù sa kagi i Nemula. Tinunungan i Nemula ma kagda anì mekebael da panduan egkegaipan etaw, huenan di netiigan sa langun etaw tuu sa kagi da denu sa ketabang i Nemula. ⁴Dodoo tapay doo endà nesesebaen sa pedu sa medoo etaw dahiya. Duen etaw egpigtuu diyà sa kagi sa salu i Hésus, owoy duen ma etaw eg-unut diyà sa kagi sa medoo Hudiyu endà egpigtuu.

⁵Agulé, nesesebaen sa penemdem sa medoo etaw Hudiyu endà egpigtuu owoy sa etaw beken Hudiyu owoy sa medoo ulu-ulu da. Ungayà da pelihayen da Pabelo i owoy si Bilnabi, owoy buungen da kagda batu hedem anì mematay da. ^{6,7}Dodoo egoh sa salu i Hésus neketiig iya wé, egpelaguy da mangay diyà sa menuwa Listela owoy menuwa Dilebi, sa duwa menuwa diyà uwang Likaoniya. Egtulù da sa Mepion Tegudon dahiya owoy diyà sa medoo menuwa medapag dahiya.

Ini Sa Binaelan Da Diyà Menuwa Listela Owoy Menuwa Dilebi

⁸Na, duen sa etaw pikat eg-ugpà diyà menuwa Listela. Inuwit di miglesut sa kepikatan di owoy endà mekebigkat di. ⁹Egoh di egpenuu dahiya, egdinegdinegen di sa ketulù i

Pabelo. Agulé, netiigan i Pabelo egpigtuu dé sa pikat owoy mebulungan i Nemula. Agulé eg-inengtengen i Pabelo, ¹⁰owoy pinetaled di sa kagi di, guwaen di, “Tigdeg ka dé.” Hê, petow dé neketigdeg owoy nekebigkat ma dé.

¹¹Egoh sa medoo etaw mighaa sa binaelan i Pabelo, eg-umow da eg-ikagi diyà sa kagi etaw tegeLikaoniya, guwaen da, “Migtebow dé diyà kenita sa medoo egpenemulawen ta, owoy egpegulilung da daa diyà sa duma ta maama.” ¹²Iya sa kagi da enù ka guwaen da dò si Bilnabi sa nemula da si Siyus, owoy si Pabelo sa salu di, si Hêlmis, enù ka kagdi sa tegeikagi. ¹³Na, duen sa simbaan da diyà sa liyu sa menuwa Listela kenà da egsimbà diyà si Siyus sa nemula da. Huenan di, duen medoo tudu sapi binasakan da bulok inuwit sa ulu-ulu simbaan diyà sa bengawan kutà menuwa da anì imatayan da anì tandaan da sa kepenemula da si Pabelo owoy si Bilnabi.

¹⁴Dodoo egoh i Bilnabi owoy si Pabelo neketiig sa ungayà sa medoo etaw, eglisien da sa kawal da danà da nebukul temù. Hê, egletu da diyà sa kenà sa medoo etaw nesetipon, owoy migpetaled da eg-ikagi, guwaen da, ¹⁵“O medoo etaw tegeListela. Yoko egpenemula

duu kami i. Kami sa etaw lagà mendaa keniyu, beken duu kami sa nemula yu. Mig-angay ké daa dini anì tumulù ké keniyu sa Mepion Tegudon, anì ekedan yu sa medoo uloy nemula yu anì migtuu yu diyà si Nemula, sa Nemula melalù sa migbael langit owoy tanà owoy dagat owoy sa langun taman. 16Egoh anay, pinandayà di sa langun etaw anì unutan da sa hagda pedu. 17Dodoo duen doo sa ukit ta meketiig kenagdi danà sa mepion egbaelan di diyà kenita, enù ka egbegay udan diyà kenita owoy sa langun egbunga uman palay anì duen sa kaenen ta owoy sa mepion pedu ta.” 18Na, apiya di pa inikagi da iya wé, tigtu egkelikutan da doo eghawid sa medoo etaw egpenemula kenagda.

19Agulé, duen medoo Hudiyu endà egpigtuu migtebow kedu menuwa Ikoniyo owoy menuwa Antiokiya diyà uwang Pisidiya. Eg-enggaten da sa medoo etaw tegeListela anì bulitan da Pabelo i, huenan di egbuungen da kagdi batu owoy eggodoyen da igpeliyu da sa menuwa enù ka guwaen da dò nematay dé. 20Dodoo egoh sa medoo etaw egpigtuu nesetipon diyà kenagdi, egtigdeg Pabelo i owoy egpelikù diyà sa menuwa Listela. Agulé, umenaw simag, eg-ipanaw dema Pabelo i owoy si Bilnabi eg-angay diyà sa menuwa Dilebi.

Ini Sa Egoh Da Migpelikù Diyà Antiokiya Diyà Uwang Siliya

21Na, egtulù Pabelo i owoy si Bilnabi sa Mepion Tegudon diyà sa menuwa Dilebi, owoy medoo sa etaw egpigtuu diyà si Hésus dahiya. Agulé, egpelikù da dema diyà sa medoo menuwa inukitan da, sa menuwa Listela owoy menuwa Ikoniyo owoy menuwa Antiokiya diyà uwang Pisidiya. 22Egtuluen da sa medoo etaw egpigtuu, owoy egpebagelen da sa pedu da anì endà mesemek da egpigtuu. Guwaen da, “Dumuen sa medoo lihay meukitan ta taman endà meuma ki sa kedadù i Nemula.” 23Agulé, duen etaw hinemilì i Pabelo owoy si Bilnabi diyà sa uman sebaen menuwa anì gelalen da kagda kaunutan diyà sa umpungan i Hésus. Egpeulanen da sa kekaen da anì egsimbà da diyà si Nemula anì isalig da kagda diyà sa Datù pinigtuu da.

24Agulé, eg-ukit da diyà sa medoo menuwa diyà uwang Pisidiya taman egoh da tumbow diyà sa medoo menuwa diyà uwang Pampiliya. 25Egtegudon da sa kagi i Nemula diyà sa menuwa Pilga. Agulé eglagbas da diyà sa menuwa Ataliya. 26Eg-edà da sa dakel kumpit dahiya, owoy eglikù da dé diyà sa sebaen menuwa Antiokiya sa tapay keduwan da. Egoh da endà pa

miglegkang diyà Antiokiya, igsimbà sa medoo etaw kagda anì tabangan i Nemula kagda diyà sa galebek da ubus dé binaelan da.

27Na, egoh da migtebow diyà Antiokiya, egsetiponen da sa langun etaw egpigtuu owoy egtulonen da sa langun binaelan i Nemula danà da egtulù, enù ka tinabangan i Nemula kagda migtulù diyà sa medoo etaw beken Hudiya anì migtuu da ma. 28Agulé, nelugay eg-ugpà Pabelo i owoy si Bilnabi diyà sa medoo etaw egpigtuu dahiya.

**Ini Sa Egoh Da Nesetipon
Egseolomoy Dutu Hélusalém Dò**

15 1Na, duen etaw migtebow diyà Antiokiya kedu uwang Hudiya, owoy egtulù da diyà sa medoo etaw egpigtuu, guwaen da, “Endà mealukan yu diyà sa salà yu amuk endà egpekelaing yu ipat iling sa uledin igsugkow i Mosis.”

2Dodoo tigtu egsigbolowen i Pabelo owoy si Bilnabi iya wé igtulù da. Egoh da pelà endà egkesepon, iya sa penemdem sa medoo etaw egpigtuu peangayen da Hélusalém dò Pabelo i owoy si Bilnabi owoy sa duma da anì seolomoy da owoy sa medoo salu i Hésus owoy sa kaunutan etaw egpigtuu denu iya wé ketulù egsigbolowen da. 3Agulé,

pineipanaw sa medoo etaw egpigtuu kagda. Egoh da eg-ukit diyà sa medoo menuwa diyà sa uwang Ponisiya owoy uwang Samaliya, egtulon da denu sa medoo etaw beken Hudiya egpigtuu. Huenan di, tigtu neanggan sa langun etaw egpigtuu egoh da migdineg iya wé.

4Na, egoh da i Pabelo migtebow dutu Hélusalém dò, sinaluan da kagda sa medoo salu i Hésus owoy sa medoo etaw egpigtuu owoy sa kaunutan da. Agulé, egtulonen i Pabelo owoy si Bilnabi sa langun binaelan i Nemula danà da egtulù. 5Dodoo, duen dahiya etaw Palasiyu egpigtuu diyà si Hésus owoy egpangunut da temù diyà sa uledin igsugkow i Mosis. Egtigdeg da anì mikagi da, guwaen da, “Endà peunuten ta duu sa medoo etaw beken Hudiya egpigtuu taman endà pekelaing da ipat owoy mangunut da ma diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis.”

6Huenan di, egkesetipon sa medoo salu i Hésus owoy sa medoo kaunutan etaw egpigtuu anì egseolomen da sa mebaelan sa etaw beken Hudiya, iling ka pekelaing da ipat ataw ka endà. 7Nelugay egsesigbolowoy da temù dahiya. Agulé egtigdeg Pidelu i, guwaen di, “O medoo duma ku, netiigan yu dé aken sa hinemilì i Nemula diyà kenita egoh anay anì tumulù a sa

Mepion Tegudon diyà sa medoo etaw beken Hudiyu, anì mekedineg da owoy mekepigtuu da ma. ⁸Owoy si Nemula egpeketiig sa pedu langun etaw, netuuwan ma diyà sa etaw beken Hudiyu. Netiigan ta iya wé danà di migbegay sa Metiengaw Suguy di diyà kenagda, lagà mendaa sa kinebegay di kenita egoh anay. ⁹Eg-amu yu amuk guwaen yu sa medoo Hudiyu daa sa pineuloyon i Nemula salà, dodoo peuloyon di ma doo salà sa etaw beken Hudiyu danà da egpigtuu diyà kagdi. ¹⁰Huenan di, yoko eg-eked duu sa binaelan i Nemula diyà kenagda. Endà mepion di amuk egtegelen yu egpepangunut sa etaw beken Hudiyu diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis, enù ka endà negaga sa tupù ta duu egpangunut iya wé owoy endà ma negaga ta duu. ¹¹Endà mebaluy di iya wé. Dodoo netiigan ta nealukan ki danà sa dakel ketabang ipeuloy i Datù Hésus diyà kenita. Hediya ma sa kealuk di sa etaw beken Hudiyu.”

¹²Agulé, egpetemed sa langun etaw egoh da egdineg-dineg sa tinulon i Bilnabi owoy si Pabelo denu sa medoo panduan owoy sa medoo egkegaipan etaw igpebael i

Nemula diyà kenagda egoh da migtulù diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. ¹³Egoh da neubus egtulon, eg-ikagi ma sa kaunutan da, si Santiyago, guwaen di, “O medoo duma ku egpigtuu, dinegdineg yu hih. ¹⁴Tinulon i Simon Pidelu diyà kenita denu sa kehidu i Nemula sa medoo etaw beken Hudiyu danà i Nemula mighemilì kenagda anì kagda ma sa etaw di. ¹⁵Hediya ma sa kagi i Nemula igsulat sa medoo tegesugkow di egoh anay, guwaen di,

¹⁶ ‘Amuk meubus iya wé, pelikù a dema, guwaen i Datù.

Apiya di pa nepilay sa dalesan i Dabid, baelan ku dema.

Apiya di pa nekedan sa kedadù sa tugod i Dabid, umanan ku pa sa kedadù di.

¹⁷ Amuk hediya, umunut da diyà kenak sa langun etaw inumow ku, taman sa etaw beken Hudiyu.

¹⁸ Iya sa kagi i Datù Nemula igpetiig di egoh anay.’ ”^w

¹⁹Na, eg-uman Santiyago i eg-ikagi, guwaen di, “Ini sa penemdem ku. Endà tegelen ta duu pekelaing ipat sa etaw beken Hudiyu egpigtuu diyà si

^w 15:16-18 Basa ko Amos 9:11,12; Isayas 45:21.

Nemula. ²⁰Dodoo mepion amuk sumulat ki daa diyà kenagda anì hawidan ta kagda kumaen sa igbegay diyà sa medoo inetaw penemulawen etaw owoy sa hinagtay pineleng owoy sa depanug, owoy anì endà ma egbigà da. ²¹Mepion amuk pangunutan da iya wé, enù ka edung egoh anay sa uledin igsugkow i Mosis sa egbasawen etaw owoy itulù da uman Sapetu diyà sa simbaan Hudiyu diyà sa medoo menuwa.”

Ini Sa Igsulat Da Diyà Sa Etaw Beken Hudiyu Egpigtuu

²²Agulé, nesesebaen sa penemdem sa medoo salu i Hésus owoy sa langun etaw egpigtuu owoy sa medoo kaunutan da. Hinemilì da sa duwa etaw diyà kenagda anì umunut da diyà si Pabelo owoy si Bilnabi mangay dutu Antiokiya dò. Iya sa hinemilì da si Silas owoy si Hudas pinengadanan da ma si Balsabas, enù ka netuuwan sa medoo etaw egpigtuu diyà kenagda. ²³Ini kagi sa surat igpeuwit da diyà kenagda.

“O medoo duma ké etaw beken Hudiyu dutu Antiokiya dò owoy diyà uwang Siliya owoy uwang Silisiya. Iya sa egsulat ini i sa medoo salu i Hésus owoy sa medoo kaunutan etaw egpigtuu. Kami sa duma yu. ²⁴Duen gaa etaw

kedu dini egbogo keniyu danà sa ketulù da.

Egbogowen da gaa sa pedu yu. Dodoo endà pineangay ké duu kagda diyan.

²⁵Huenan di, egoh ké nesetipon, nesesebaen sa penemdem ké owoy hinemilì ké sa etaw peangayen ké diyà keniyu, owoy munut da diyà sa loyuk ta eghiduwana ta, si Bilnabi owoy si Pabelo.

²⁶Endà egsagipaen da duu sa hagtay da danà da egbael sa galebek i Hésus Kelistu sa Datù ta. ²⁷Iya sa hinemilì ké peangayen ké diyà keniyu, si Hudas owoy si Silas, anì itulù da ma sa kagi igsulat ké diyà keniyu. ²⁸Neseunut sa pedu ké sa Metiengaw Suguy i Nemula, huenan di endà tegelen ké duu kiyu egpepangunut diyà sa adat ké, dodoo ini daa sa itulù ké diyà keniyu.

²⁹Yoko egkaen duu sa igbegay diyà sa medoo inetaw egpenemulawen etaw. Yoko ma egkaen duu sa depanug owoy sa hinagtay pineleng. Yoko ma egbigà ya. Mepion amuk pangunutan yu iya wé kagi ké. Na, taman iya daa sa kagi ké.”

³⁰Agulé, mig-ipanaw sa etaw pineangay da dutu Antiokiya dò. Egoh da migtebow dutu,

egsetiponen da sa langun etaw egpigtuu owoy ibegay da sa surat diyà kenagda. ³¹Egoh da migbasa iya wé, neanggan da temù danà sa kagi iya wé surat.

³²Nelugay egtulù Hudas i owoy si Silas diyà sa medoo etaw egpigtuu, enù ka kagda ma tegesugkow sa kagi i Nemula. Egpebagelen da pedu sa etaw egpigtuu anì kumeeles sa kepigttuu da. ³³Egoh di nelugaylugay sa keupà da dahiya, pineipanaw sa medoo etaw egpigtuu kagda egoh da migsimbà anì kumelanih sa keipanaw da. Hê miglikù da Hêlusalém dò. ³⁴[Dodoo ungayà i Silas mugpà polo diyà sa menuwa Antiokiya.] ³⁵Dodoo eg-ugpà da pelawà Pabelo i owoy si Bilnabi diyà Antiokiya. Egtulù da lapeg sa medoo duma da owoy egtugudon da ma sa kagi i Datù.

Ini Sa Egoh I Pabelo Owoy Si Bilnabi Nesepalak

³⁶Na, egoh di nelugaylugay, eg-ikagi Pabelo i diyà si Bilnabi, guwaen di, “O Akay, pelikù ki diyà sa medoo menuwa kenà ta migtegudon sa kagi i Nemula anì metiigan ta amuk mepion sa kepigttuu da.”

³⁷Ungayà i Bilnabi peunuten di si Huwan Malkos diyà kenagda. ³⁸Dodoo meked Pabelo i iya wé, enù ka sinalidan i Malkos kagda egoh anay diyà uwang Pampiliya

owoy endà mig-uman di egbulig kenagda. ³⁹Huenan di, egkesesigbolow da Pabelo i si Bilnabi, hê nesepalak da. Agulé, inuwit i Bilnabi Malkos i, owoy mig-edà da sa dakel kumpit mangay pungul Sipeli dò. ⁴⁰Dodoo hinemilì i Pabelo Silas i anì munut kenagdi. Isimbà sa medoo etaw egpigtuu kagda anì tabangan i Nemula kagda. Agulé, eg-ipanaw da dé. ⁴¹Tinukid da sa langun menuwa diyà uwang Siliya owoy uwang Silisiya, owoy egpebagelen da sa kepigttuu sa medoo etaw.

Ini Sa Egoh I Timotiyu Mig-unut Diyà Si Pabelo Owoy Si Silas

16 ¹Na, mig-angay Pabelo i diyà sa menuwa Dilebi owoy menuwa Listela. Duen sa etaw egpigtuu eg-ugpà dahiya, si Timotiyu. Egpigtuu ma sa inay di etaw Hudiyu, dodoo etaw Geligu sa emà di. ²Mepion etaw Timotiyu i, owoy netuuwan da diyà kenagdi sa medoo etaw egpigtuu diyà menuwa Listela owoy menuwa Ikoniyo. ³Ungayà i Pabelo peunuten di Timotiyu i anì buligan di kagda. Agulé pinekelaing di sa ipat i Timotiyu anì endà ekekan di etaw Hudiyu diyà sa medoo angayan da, enù ka netiigan da endà nekelaingan sa ipat di enù ka etaw Geligu sa emà di. ⁴Egoh da eg-ukit diyà sa medoo

menuwa, egtuluen da sa medoo etaw egpigtuu anì mangunut da diyà sa uledin binaelan sa medoo salu i Hésus owoy kaunutan etaw egpigtuu diyà Hélusalém. ⁵Huenan di, egkebagel sa kepigtuu sa medoo etaw, owoy uman agdaw egkeumanan sa kedoo da egpigtuu.

**Ini Sa Egoh Sa Etaw
TegeMasidoniya Migpehaa Diyà
Si Pabelo**

⁶Agulé, egtulù da Pabelo i sa kagi i Nemula diyà sa medoo menuwa diyà sa uwang Peligiya owoy uwang Galatiya, enù ka hinawidan sa Metiengaw Suguy i Nemula kagda anì endà tumegudon da diyà sa uwang Asiya. ⁷Egoh da medapag diyà sa uwang Misiya, ungayà da mangay diyà sa uwang Bitiniya, dodoo hinawidan dema sa Suguy i Nemula kagda. ⁸Agulé, tinalà da sa uwang Misiya owoy miglagbas da dutu menuwa Teloas dò. ⁹Egoh da migtebow dutu, duen sa igpehaa i Nemula diyà si Pabelo egoh sa sigep. Hinaa di sa palas etaw tegeMasidoniya egsasà, guwaen di, “Téél yu dé. Angay yu Masidoniya dò anì mulig yu kenami.”

¹⁰Egoh i Pabelo mighaa iya wé, eglagbeten ké sa ukit keangay ké Masidoniya dò, enù ka netiigan ké egpeangayen i Nemula kami dutu anì tumulù

ké sa Mepion Tegudon diyà sa medoo etaw dahiya.

Ini Sa Egoh I Lidiya Migpigtuu

¹¹Agulé, eg-edà ké sa dakel kumpit diyà menuwa Teloas, owoy egbatas ké diyà sa pungul Samotelasiya. Egoh di umenaw simag, eg-ipanaw ké uman mangay dutu menuwa Niapolis dò. ¹²Kedu dahiya, eg-ipanaw ké tanà mangay Pilipos dò, sa dakel menuwa diyà uwang Masidoniya kenà sa medoo etaw Loma eg-ugpà. Nelugaylugay ké eg-ugpà diyà Pilipos. ¹³Egoh di neuma sa agdaw keetud, mig-angay ké diyà sa lawa't wayeg diyà sa liyu sa menuwa Pilipos, enù ka duen gaa dahiya sa kenà sa medoo etaw egkesetipon anì sumimbà da. Egpenuu ké diyà sa keba't wayeg, owoy egkeseolom ké sa medoo bayi nesetipon dahiya. ¹⁴Duen sa bayi dahiya, si Lidiya kedu diyà menuwa Tiyatila. Kagdi sa tegedagang sa melalegà bulusan diyà menuwa Pilipos. Egpigtuu diyà si Nemula, owoy egtabangan i Datù anì tigtu meketiig sa ketulù i Pabelo. ¹⁵Egpebautis Lidiya i lapeg sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa dalesan di. Agulé egsasà diyà kenami, guwaen di, “Angay yu ugpa diyà sa dalesan ku amuk tuu egketuuwan yu egpigtuu a diyà si Datù.” Na, tigtu egpegeni

diyà kenami, huenan di
mig-unut ké diyà sa kagi di.

**Ini Sa Egoh Da Nebilanggu Diyà
Menuwa Pilipos**

16Na, sebaen agdaw egoh ké eg-angay diyà sa kenà etaw eg-simbà, netelabukan ké sa bayi udipen linahuk busaw sa tegetulon sa endà pa tumbow di. Medoo sa pilak nekuwa sa épê di danà di egtulon sa endà pa tumbow di. 17Takà egsetugdug sa bayi diyà kenami owoy eg-umow, guwaen di, “Kagda sa etaw sinugù sa tigtu mapulù Nemula anì itulù da keniyu sa ukit kealuk i Nemula etaw.”

18Anan dé hediya sa egbaelan di uman agdaw. Agulé, egoh i Pabelo endà egpeketigkel di uman, egtaengen di kagdi owoy guwaen di diyà sa busaw, “Pineangay i Hésus Kelistu aken, huenan di eg-ikagi a diyà keniko, laun ka dé diyà kenagdi.”

Hê, petow dé miglaun sa busaw diyà kenagdi. 19Dodoo egoh sa épê di neketiig nedaetan dé sa kenà da egkuwa pilak, eg-sigkemen da Pabelo i owoy si Silas, owoy eg-agaken da kagda diyà sa teliwadà menuwa atung kenà da eg-antang. 20Eg-uwiten da kagda diyà sa uwis etaw Loma, owoy guwaen da, “Kaini sa etaw Hudiyu egbogo kenita

dahini, 21owoy itulù da sa adat endà mebaluy di diyà sa uledin ta, enù ka kita sa etaw Loma.”

22Aglulé, tigtu egbulitan sa medoo etaw Pabelo i owoy si Silas. Eglisien sa uwis sa kawal da i Pabelo si Silas anì egtapesen da kagda. 23Egoh da neubus tinapes, egbilangguwen da kagda. Igsasà sa uwis diyà sa tegebantay anì tigtu bantayan di kagda anì endà mekepelaguy da. 24Huenan di, dinalem sa tegebantay kagda diyà sa bilik teliwadà sa bilangguwan, owoy pinetung di ma sa lisen da anì endà mekepelaguy da.

25Dodoo egoh sa teliwadà sigep, eg-simbà Pabelo i owoy si Silas, owoy egduyuy da ma eg-olò si Nemula. Egdinegen sa medoo liyu etaw nebilanggu kagda. 26Petow dé duen sa tigtu mebagel linug, owoy nekayung sa medoo bugsud sa bilangguwan. Hê, neukaan sa langun pintù di, owoy nelengà sa medoo sangkalì igpolot diyà sa medoo nebilanggu. 27Egoh sa tegebantay mig-enaw, hinaa di neukaan dé sa pintù, huenan di eghuguten di sa sundang di anì egpetoyò enù ka guwaen di dò nekepelaguy dé sa medoo nebilanggu. 28Dodoo egpetaled eg-umow Pabelo i, guwaen di, “Yaka egpetoyò ya. Kaini ké doo langun.”

29Aglulé, igpeangay sa tegebantay sa sulù, owoy medelamet eg-angay diyà si

Pabelo. Egligkued diyà sa taengan i Pabelo owoy si Silas, owoy eglukub danà di nelimedangan. ³⁰Agulé eg-uwiten di kagda diyà sa liyu sa bilanguwan, owoy eg-igsà, guwaen di, “O Akay, ngadan sa baelan ku anì mealukan a?”

³¹Egsagbì da, guwaen da, “Pigtuu ka dé diyà si Datù Hésus anì mealukan ka owoy sa medoo duma ko ma.” ³²Agulé egtegudon da sa kagi i Nemula diyà kenagdi lapeg sa langun etaw eg-ugpà diyà sa dalesan di. ³³Apiya di pa teliwadà sigep, egpeguséén sa tegebantay sa medoo palì i Pabelo owoy si Silas. Agulé egpebautis lapeg sa medoo etaw diyà sa dalesan di. ³⁴Agulé, egpegemowen di Pabelo i owoy si Silas diyà sa dalesan di owoy egpekaenen di kagda. Neanggan da langun danà da migpigtuu dé diyà si Nemula.

³⁵Egoh di umenaw simag, sinugù sa uwis sa medoo sundalu mangay diyà sa tegebantay, owoy guwaen da, “Pelaun ko dé kagda.”

³⁶Huenan di, guwaen sa tegebantay diyà si Pabelo, “Duen sa sinugù sa uwis anì melaun yu. Mebaluy dé amuk mipanaw yu, owoy kumelanih sa keipanaw yu.”

³⁷Dodoo endà neiyap Pabelo i, owoy guwaen di diyà sa sundalu, “Apiya di pa kami sa etaw Loma, tinapes da doo kami

diyà sa kehaa sa medoo etaw, owoy nebilanggu ké apiya di pa endà duen salà ké. Ungayà da endà metiigan di etaw sa kelaun ké. Dodoo endà mipanaw ké taman endà mangay da dini anì launen da kami.”

³⁸Agulé, igsugkow sa sundalu diyà sa uwis sa inikagi i Pabelo. Egoh sa medoo ulu-ulu neketiig etaw Loma Pabelo i owoy si Silas, tigtu da nelimedangan. ³⁹Huenan di, eg-angay da diyà sa bilanguwan anì launen da kagda. Egpepasinsiya da diyà si Pabelo owoy si Silas, owoy isasà da kagda anì lumegkang da kedu diyà Pilipos. ⁴⁰Agulé, egoh da nekelaun kedu diyà bilanguwan, eg-angay da diyà sa dalesan i Lidiya. Egseolomoy da sa medoo etaw egpigtuu dahiya, owoy egtulù da ma anì kumebagel sa kepigtuu da. Agulé eg-ipanaw da dema.

Ini Sa Egoh I Pabelo Diyà Menuwa Tésalonika

17 ¹Na, egoh i Pabelo owoy si Silas mig-ukit diyà sa menuwa Ampipolis owoy menuwa Apoloniya, egtebow da diyà sa menuwa Tésalonika. Duen ma sa simbaan Hudiyu dahiya. ²Mig-angay egsimbà Pabelo i diyà sa simbaan da, enù ka iya sa hagdi adat. Egtulù dahiya taman telu kasapetu sa agdaw keetud da. ³Sinelepang di ma

diyà kenagda sa kagi i Nemula igpesulat anì tigtu metiigan da nepelihat sa Tigtu Datù sinugù i Nemula owoy neimatayan ma, dodoo neenaw doo egoh di nematay. Guwaen i Pabelo, “Si Hésus sa tinulon ku diyà keniyu, kagdi si Kelistu sa Tigtu Datù sinugù i Nemula.” 4Agulé, duen etaw Hudiyu egpigtuu dé owoy eg-unut-unut da diyà si Pabelo owoy si Silas. Egpigtuu ma sa medoo etaw beken Hudiyu egsimbà diyà si Nemula owoy sa medoo mapulù bayi ma.

5Dodoo egkesina sa medoo Hudiyu endà egpigtuu, huenan di egsetiponen da sa medoo medaet etaw pauken. Egoh da migkedoo dé, egbogowen da sa medoo etaw tegeTésalonika. Eg-angay da peula-ula diyà sa dalesan i Hason, enù ka ungayà da sigkemen da Pabelo i owoy si Silas anì uwiten da diyà sa taengan sa medoo etaw. 6Dodoo endà hinaa da duu kagda, huenan di eg-uwiten da polo Hason i owoy sa medoo liyu etaw egpigtuu mangay diyà sa medoo ulu-ulu menuwa. Egpetaled da eg-ikagi, guwaen da, “Migtebow ma dé dahini siini medoo etaw egbogo sa langun etaw diyà tanà. 7Pinegemow i Hason kagda diyà sa dalesan di. Migtipay da langun diyà sa uledin i Sulutan Sisal, enù ka guwaen da duen ma sa sebaen Sulutan, si Hésus gaa.”

8Na, egkebukul temù sa medoo etaw owoy sa medoo ulu-ulu menuwa egoh da migdineg iya wé. 9Agulé, egpebayaden da Hason i owoy sa medoo duma etaw egpigtuu anì ipasad da endà dé uman da mogo Pabelo i owoy si Silas. Agulé nekelaun da dé.

Ini Sa Egoh I Pabelo Diyà Sa Menuwa Biliya

10Na egoh sa sigep, egpeangayen sa medoo etaw egpigtuu Pabelo i owoy si Silas dutu menuwa Biliya dò. Egoh da migtebow dahiya, eg-angay da diyà sa simbaan Hudiyu. 11Uman pa mepion sa medoo Hudiyu dahiya diyà sa etaw Hudiyu tegeTésalonika, enù ka tigtu egkeiyap da egdinegdineg sa kagi i Nemula. Uman agdaw, eg-inau da sa kagi i Nemula igpesulat anì metiigan da amuk tuu sa igtulù i Pabelo. 12Agulé, medoo dé sa etaw Hudiyu egpigtuu, owoy duen ma medoo etaw beken Hudiyu egpigtuu, medoo maama owoy medoo mapulù bayi.

13Dodoo egoh sa medoo Hudiyu tegeTésalonika neketiig egtulù ma Pabelo i sa kagi i Nemula diyà menuwa Biliya, eg-angay da ma diyà Biliya anì pebuliten da sa medoo etaw diyà si Pabelo. 14Huenan di, egkebugbug sa medoo etaw egpeangay si Pabelo dutu dagat dò. Dodoo eg-ugpà daa Silas i

owoy si Timotiyu diyà sa menuwa Biliya. 15Duen ma etaw eg-unut si Pabelo taman sa menuwa Atinas. Agulé egoh da miglikù diyà Biliya, egtulonen da diyà si Silas owoy si Timotiyu sa igsasà i Pabelo diyà kenagda anì petéél da lumohot kenagdi dutu Atinas dò.

**Ini Sa Egoh I Pabelo Migtulù
Diyà Sa Menuwa Atinas**

16Na, egoh i Pabelo eg-angat si Silas owoy si Timotiyu diyà menuwa Atinas, tigtu egkebukul sa pedu di egoh di mighaa sa medoo inetaw egpenemulawen da dahiya. 17Huenan di, egdalem diyà sa simbaan Hudiyu owoy eg-olomon di sa medoo etaw Hudiyu owoy sa medoo etaw beken Hudiyu egsimbà diyà si Nemula. Uman agdaw, eg-olomon di ma sumalà dé sa etaw eghauwen di diyà sa padian. 18Duen ma sa tegetulù sa tegudon i Ipikulus owoy sa tegetulù sa tegudon i Sinos. Egsesigbolowoy da si Pabelo. Duen ma etaw eg-igsà, guwaen da, “Ngadan iya wé igtulù siedò tegeikagi uloy?”

Dodoo guwaen sa liyu etaw, “Sa sebaen ma nemula kéen sa igtulù di.” Iya sa inikagi da enù ka migtegudon Pabelo i denu si Hésus owoy sa keenaw di. 19Aglé, inuwit da Pabelo i diyà sa Aliyopago kenà sa medoo ulu-ulu nesetipon. Egsasà da diyà kenagdi,

guwaen da, “Tulon ko diyà kenami sa magtu igtulù ko, 20enù ka duen sa igtulù ko nemagtuwan ké egdineg. Huenan di, ungayà ké dumineg sa selepangan di.” 21Na, iya sa inikagi da, enù ka sa langun etaw tegeAtinas owoy sa medoo liyu etaw eg-ugpà dahiya, egkeiyapan da eg-olom owoy egdinegdineg sa magtu igtulù enù ka iya sa hagda adat.

22Aglé, egtigdeg Pabelo i diyà sa taengan sa medoo ulu-ulu nesetipon dahiya, owoy eg-ikagi, guwaen di, “O medoo etaw tegeAtinas, netiigan ku dé tigtu eg-udes yu egsimbà diyà sa medoo egpenemulawen yu, 23enù ka egoh ku migtimbul dahini diyà Atinas, hinaa ku sa medoo simbaan yu. Duen ma sa simbaan tinaguan yu surat, guwaen di, ‘Sa Simbaan Sa Nemula Endà Netiigan Ta Duu.’ Na, sa Nemula egsimbaan yu apiya di pa endà netiigan yu duu, kagdi sa itulù ku diyà keniyu ini egoh di. 24Kagdi si Nemula sa migbael tanà owoy langun taman diyà tanà, owoy kagdi sa Datù diyà langit owoy dahini ma diyà tanà. Huenan di, endà egpekeugpà di dalem sa simbaan binaelan etaw. 25Endà duen sa kulang di kenà ta meketabang kenagdi, enù ka kagdi polo sa egbegay langun diyà kenita lapeg sa ginawa ta owoy sa lalù ta. 26Egoh anay

binaelan di sa sebaen etaw, si Adam, sa tupù sa langun etaw egpeugpaen di diyà siini sinukub langit. Egoh anay tapay dé netiigan di sa lugay etaw mekeugpà diyà tanà owoy sa kenà da mugpà diyà tanà.

27Binaelan i Nemula iya wé anì lagbeten ta langun kagdi i owoy hauwen ta kagdi, enù ka endà mediyù di diyà kenita, 28enù ka guwaen sa etaw,

‘Kagdi sa eghagtay kenita
owoy sa egpebael kenita
owoy sa egpepenemdem
kenita.’

Hediya ma sa igsulat sa etaw milantek diyà keniyu, guwaen di, ‘Anan ki anak i Nemula.’

29“Na, amuk tuu kita sa anak i Nemula, endà mepion di amuk penemdemen ta si Nemula sa inetaw daa binaelan bulawan ataw ka pilak ataw ka batu pinetolol sa etaw neketiig. 30Egoh anay, pinandayà i Nemula sa etaw egbael medaet, enù ka endà pa netiigan da duu kagdi i. Dodoo ini egoh di igsasà di diyà sa langun etaw diyà siini sinukub langit anè ekekan da sa salà da, 31enù ka tapay dé hinemilì di sa agdaw egoh di metulon sa ketamanan sa langun etaw diyà tanà. Duen ma sa etaw hinemilì di anè tumulon iya wé, owoy metudà sa ketulon di. Meketuu doo iya wé, enù ka inenaw i Nemula kagdi i egoh di nematay.”

32Na, egoh da migdineg sa inikagi i Pabelo denu sa keenaw etaw nematay, duen etaw egpeumàumà kenagdi. Dodoo guwaen ma sa liyu etaw, “Tulù ko kami amuk sebaen agdaw pa.” 33Agulé, sinalidan i Pabelo kagda. 34Dodoo duen ma duma etaw egpigtuu dé diyà si Hésus owoy eg-unut-unut da diyà si Pabelo. Duen diyà kenagda si Dionisiyo sa sebaen ulu-ulu da, owoy sa bayi si Damalis, owoy duen ma sa medoo duma etaw egpigtuu.

Ini Sa Egoh I Pabelo Migtegudon Diyà Menuwa Kolintu

18 1Na, egoh di neubus iya wé, eglegkang Pabelo i diyà menuwa Atinas eg-angay diyà Kolintu. 2Netelabuk di dahiya sa etaw Hudiyu tegePonto, si Akila. Magtu da migtebow kedu uwang Italiya dò lapeg sa sawa di si Pelisila, enù ka hinemagawan i Sulutan Keladiyo sa langun etaw Hudiyu kedu menuwa Loma diyà uwang Italiya. Na, eg-angay Pabelo i eglengen diyà kenagda. 3Eg-ugpà diyà kenagda owoy egsebuligay da, enù ka nesetepeng sa galebek da egbael kemalig. 4Uman agdaw keetud etaw Hudiyu, egseolomoy da Pabelo i sa medoo etaw diyà simbaan Hudiyu anè dumuen etaw Hudiyu migtuu diyà si

Hésus taman sa etaw beken Hudiyu ma.

5Na, egoh i Silas owoy si Timotiyu migtebow kedu uwang Masidoniya dò, takà egtulù Pabelo i sa kagi i Nemula uman agdaw anì migtuu sa medoo Hudiyu si Hésus sa Tigtu Datù sinugù i Nemula diyà tanà. 6Dodoo egkuntelaen sa liyu etaw Hudiyu Pabelo i, owoy egsumbungen da sa igtulù di. Agulé, egtepungen i Pabelo sa kawal di anì tandaan di duen sa salà da enù ka endà egpigtuu da. Guwaen di, “Amuk mepigtamayan yu, muni dé diyà keniyu amuk iya sa uyot yu. Endà dé duen sa naken dahiya. Edung ini egoh di, mangay a tumulù diyà sa etaw beken Hudiyu.”

7Agulé, sinalidan di kagda, owoy mighalì diyà sa dalesan i Titus Husto, sa etaw beken Hudiyu egsimbà diyà si Nemula. Neseabay sa dalesan di sa simbaan Hudiyu. 8Na, si Kelispu sa ulu-ulu diyà sa simbaan Hudiyu. Egpigtuu ma diyà si Datù lapeg sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa dalesan di. Duen ma medoo liyu etaw tegeKolintu migdineg sa kagi i Nemula, egpigtuu da owoy migpebautis da ma.

9Na sebaen sigep, egpehaa Datù Hésus i diyà si Pabelo, owoy guwaen di, “Yaka egkelimedangan na. Yaka ma egsabuh ha egtulù, dodoo uman

ka tulù, 10enù ka aken sa tumabang keniko. Endà duen etaw mekepesakit keniko, enù ka duen pa sa medoo etaw migtuu diyà kenak dahini diyà Kolintu.”

11Agulé, eg-ugpà Pabelo i diyà menuwa Kolintu taman segepalay owoy enem gebulan, owoy itulù di sa kagi i Nemula diyà sa medoo etaw dahiya.

12Dodoo egoh i Galiyu sa gubilenu diyà uwang Akaya, nesesebaen sa penemdem sa medoo Hudiyu endà egpigtuu. Sinigkem da Pabelo i owoy inuwit da diyà si Gubilenu Galiyu anì igsaan di. 13Egtipu da, guwaen da diyà si Galiyu, “Egtulù siini etaw sa sebaen ma ukit kesimbà ta diyà si Nemula, dodoo meked ké iya wé enù ka tipayen di sa uledin denu sa kesimbà ké.”

14Egsagbì hedem Pabelo i, dodoo eg-ikagi polo Gubilenu Galiyu i diyà sa medoo Hudiyu, guwaen di, “Amuk duen sa dakel salà binaelan siini etaw, mepion amuk unutan ku sa kagi yu, kiyu i etaw Hudiyu.

15Dodoo amuk egsesigbolowoy yu daa denu sa ketulù yu owoy sa tupù yu owoy sa uledin yu, kiyu polo sa umantang denu iya wé, enù ka meked a umantang amuk hediya.” 16Agulé eghemagawan di sa medoo etaw Hudiyu kedu diyà sa kenà da eg-antang. 17Agulé, eg-sabaan sa medoo etaw beken Hudiyu

Sostinis i, sa ulu-ulu diyà sa simbaan Hudiyu. Egbalbalen da kagdi diyà sa liyu sa kenà da eg-antang, dodoo egpandayaen i Galiyu sa egbaelan da.

**Ini Sa Egoh I Pabelo Miglikù
Dutu Antiokiya Dò**

18Nelugay eg-ugpà Pabelo i diyà sa medoo etaw egpigtuu diyà menuwa Kolintu. Agulé egoh di eglegkang, eg-unut kenagdi Akila i owoy sa sawa di, si Pelisila. Egoh da nekeuma diyà sa menuwa Séngkeliya, migpegunting Pabelo i anì tandaan di pinetuu di sa pasad di diyà si Nemula. Agulé, mig-edà da dakel kumpit mangay dutu uwang Siliya dò. 19Egoh da migtebow Épésò dò, sinalidan i Pabelo Akila i owoy si Pelisila, enù ka mig-angay diyà sa simbaan Hudiyu owoy egtulù dahiya. 20Ungayà da melugay Pabelo i mugpà diyà kenagda, dodoo eg-eked. 21Aglé egoh di buyu dé mipanaw dema, eg-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Amuk ungayà i Nemula, pelikù a dema diyà keniya.”

Aglé, mig-edà Pabelo i sa dakel kumpit diyà Épésò mangay dutu Siliya dò. 22Egoh di migtebow dutu Sisaliya dò, eglagbas dutu Hélsalém dò anì lumengen diyà sa medoo etaw egpigtuu dahiya. Agulé, egpelikù Antiokiya dò diyà sa uwang Siliya. 23Egoh di

nelugaylugay eg-ugpà dahiya, eg-ipanaw dema owoy egtukiden di sa medoo menuwa diyà uwang Galatiya owoy uwang Peligiya anì pebagelen di sa kepigtuu sa medoo etaw.

**Ini Sa Egoh I Apolos Migtulù
Diyà Épésò Owoy Diyà Kolintu**

24Na egoh iya, duen ma sa etaw Hudiyu, si Apolos tegeAlihandeliya, migtebow diyà menuwa Épésò. Mepion sa ketulù di owoy tigtu netiigan di sa kagi i Nemula igpesulat, 25owoy igtulù di denu sa kepigtuu etaw diyà si Datù. Apiya di pa megelol egtulù owoy metudà ma sa ketulù di denu si Hésus, iya daa sa netiigan di sa kepebautis igtulù i Huwan Tegebautis. 26Endà egkelimedangan Apolos i egtulù diyà sa simbaan Hudiyu diyà menuwa Épésò. Dodoo egoh i Akila owoy si Pelisila migdineg sa ketulù di, inuwit da kagdi diyà sa dalesan da anì selepangen da diyà kenagdi sa kagi i Nemula denu si Hésus sa endà pa netiigan di duu.

27Aglé, ungayà i Apolos mangay dutu uwang Akaya dò, huenan di egbuligan sa medoo etaw tegeÉpésò egpigtuu danà da egsulat diyà sa medoo etaw egpigtuu dutu Akaya dò anì egsaluan da kagdi. Agulé egoh di migtebow diyà Akaya, mepion sa ketabang di sa medoo etaw egpigtuu diyà si

Hésus danà sa ketabang igpeuloy i Nemula diyà kenagda. ²⁸Egoh di egtulù kenagda, sinelepang di sa kagi i Nemula igpesulat anì metiigan sa medoo etaw Hudiyu si Hésus sa Tigtu Datù sinugù i Nemula diyà tanà. Huenan di, inatuwan di sa medoo Hudiyu egsigbolow kenagdi diyà sa taengan sa medoo etaw.

**Ini Sa Egoh I Pabelo Migtulù
Diyà Menuwa Épésò**

19 ¹Na, egoh i Apolos pelà diyà Kolintu, eg-ipanaw Pabelo i diyà uwang Akaya taman egoh di migtebow diyà menuwa Épésò. Hinaa di sa etaw egpigtuu dahiya, ²owoy eg-igsà diyà kenagda, guwaen di, “Egoh yu migpigtuu, linuhub yu pa sa Metiengaw Suguy i Nemula?”

Egsagbì da, guwaen da, “Endà, enù ka endà tinulù ké denu sa Suguy i Nemula.”

³Eg-igsà Pabelo i, guwaen di, “Egoh yu migpebautis, ngadan sa selepangan sa kebautis yu?”

Guwaen da egsagbì, “Sa kepebautis igtulù i Huwan.”

⁴Agulé guwaen i Pabelo, “Binautis i Huwan sa medoo etaw mig-eked sa salà da. Dodoo igtulù di ma diyà sa medoo Hudiyu anì pigtuuwen da sa etaw mekesambi kenagdi, si Hésus.”

⁵Egoh da migdineg iya wé, egpebautis da dema danà sa

kepigtuu da si Datù Hésus.

⁶Agulé egoh i Pabelo migsabà kenagda, egluhuben sa Metiengaw Suguy i Nemula kagda, owoy egpekeikagi da sa medoo balangan kagi endà netiigan da duu, owoy egtulon da ma sa kagi i Nemula egtebowtebow. ⁷Sepulù owoy duwa sa kedoo da.

⁸Na, taman telu gebulan, takà eggemow Pabelo i diyà sa simbaan Hudiyu diyà Épésò. Endà nelimedangan di egtulù kenagda denu sa kedadù i Nemula anì migtuu da diyà si Hésus. ⁹Dodoo duen ma etaw meked da migtuu enù ka metegas sa ulu da, owoy egsumbungen da sa kagi i Nemula igtulù i Pabelo diyà sa medoo etaw nesetipon. Huenan di, sinalidan i Pabelo kagda owoy inuwit di sa medoo etaw egpigtuu diyà sa pangagian kenà i Tilano egtulù. Uman agdaw takà egtegudon Pabelo i dahiya ¹⁰taman duwa gepalay. Huenan di, nekedineg sa langun etaw diyà uwang Asiya sa tegudon denu si Datù Hésus, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu.

**Ini Sa Egoh Sa Pitu Anak I Iskiba
Inatuwan Busaw**

¹¹Na, igpebael i Nemula diyà si Pabelo sa medoo panduan egkegaipan etaw. ¹²Apiya sa ules di ataw ka sa ginis di inuwit da diyà sa etaw

eglinadu, melikuan da doo.
Hediya ma amuk inuwit da diyà
sa etaw linahuk busaw,
mekelaun doo sa busaw diyà
kenagda.

13Duen ma etaw Hudiyu
egtimbultimbul enù ka
egpelesut da ma sa busaw diyà
sa etaw linahuk busaw. Ungayà
da pelaun da ma busaw danà sa
tunung sa ngadan i Datù Hésus,
owoy guwaen da diyà sa busaw,
“Laun ka dé danà i Hésus sa
igtulù i Pabelo.”

14Hediya ma sa egbaelan sa
pitu anak i Iskiba, sa etaw
Hudiyu Tigtu Ulu-ulu
Tegesimbà. 15Dodoo migsagbi
sa busaw diyà kenagda, guwaen
di, “Egkilalaen ku Hésus i owoy
si Pabelo ma. Dodoo kiyu, endà
egpangunutan ku duu.”

16Agulé, eglimbulen sa etaw
linahuk busaw kagda owoy
eg-atuwan di kagda. Huenan di,
migpelaguy da kedu diyà iya wé
dalesan egoh da nepalian owoy
nekedan ma sa ginis da.

17Na, egoh etaw Hudiyu
owoy etaw beken Hudiyu diyà
Épésò migdineg denu iya wé,
tigtu negaip da langun owoy
eg-oloen da Datù Hésus i.

18Huenan di, eg-ekedan sa
medoo etaw magtu egpigtuu sa
salà da ma, owoy endà
eglidungen da duu sa medaet
binaelan da. 19Duen ma medoo
etaw eg-ipat sa libelu egtulù
denu sa lambus owoy dukah.
Tinipoh da iya wé owoy

eg-ulowen da diyà sa kehaa sa
langun etaw. Binilang da sa lagà
sa langun libelu inulow da, hê
nekeuma lima lagsà. 20Na danà
iya wé, nekeseluh sa tegudon
denu si Datù Hésus, owoy
egkedoo ma dé sa etaw
egpigtuu.

Ini Sa Egoh Etaw Tegetuwang Egbogo Sa Etaw Diyà Épésò

21Na, egoh di neubus iya wé,
ungayà i Pabelo umukit diyà sa
uwang Masidoniya owoy uwang
Akaya anì mangay dutu
Hélusalém dò. Guwaen di,
“Amuk meubus a diyà
Hélusalém, lumagbas a dutu
Loma dò.” 22Agulé pineangay di
dutu Masidoniya dò sa duwa
etaw egbulig kenagdi, si
Timotiyu owoy si Ilasto. Dodoo
nelugaylugay Pabelo i eg-ugpà
diyà Épésò diyà uwang Asiya.

23Egoh di pelà diyà Épésò,
tigtu egkebogo sa medoo etaw
dahiya danà sa ketulù di sa kagi
i Nemula. 24Duen sa etaw
tegetuwang pilak, si Dimiteliyu,
owoy duen ma sa medoo etaw
eggalebek diyà kenagdi, enù ka
egpetuwangen di kagda sa
diisek dalesan éhê sa palas
simbaan sa nemula da, si
Altimis. Iya sa egdagangen da,
owoy dakel sa untung nekuwa
da. 25Agulé, egsetiponen i
Dimiteliyu sa medoo etaw
eggalebek diyà kenagdi owoy sa
medoo liyu etaw tegetuwang.
Guwaen di diyà kenagda, “O

medoo duma ku, netiigan yu dakel sa untung egkekuwa ta danà siini egbaelan ta. ²⁶Dodoo hinaa yu kéen Pabelo i, owoy dinineg yu ma kéen sa igtulù di. Iya sa igtulù di endà duen ulan sa inetaw binaelan etaw daa, enù ka beken nemula gaa iya wé. Migpigtuu dé sa medoo etaw diyà kenagdi, sa medoo etaw diyà Épésó owoy diyà sa medoo liyu menuwa diyà uwang Asiya. ²⁷Medaet iya wé, enù ka sumbungen kéen sa medoo etaw sa egbaelan ta. Medaet ma enù ka endà adatan da duu kéen sa simbaan sa mapulù nemula ta, si Altimis. Kagdi sa egsimbaan sa langun etaw diyà uwang Asiya owoy diyà sa langun menuwa ma. Tigtu medaet amuk endà sumimbà da dahiya.”

²⁸Na, egoh sa medoo etaw migdineg sa inikagi i Dimiteliyu, egbulit da temù owoy egpetaled da eg-ikagi, guwaen da, “Mapulù Altimis i, sa nemula diyà Épésó.” ²⁹Agulé tigtu egkebogo sa langun etaw tegeÉpésó. Egsabaan da Gayu i owoy si Alistalko, sa etaw mig-unut diyà si Pabelo kedu Masidoniya dò, owoy eg-agaken da kagda diyà sa kenà sa medoo etaw nesetipon. ³⁰Ungayà i Pabelo mangay mikagi diyà sa medoo etaw nesetipon, dodoo hinawidan sa medoo etaw egpigtuu. ³¹Duen ma medoo loyuk i Pabelo ulu-ulu diyà

uwang Asiya owoy migpeangay da etaw diyà kenagdi anì endà mangay di diyà sa kenà da nesetipon.

³²Tigtu egkebogo sa langun etaw nesetipon, enù ka endà nesetepeng sa kagi da pinetaled da. Owoy sa medoo etaw, endà ma netiigan da duu sa pesuwan da nesetipon. ³³Egpetigdegen sa medoo Hudiyu Alihandelo i diyà sa taengan sa medoo etaw nesetipon. Agulé egsiniyas anì egpetemed da, enù ka ungayà di mikagi diyà kenagda. ³⁴Dodoo egoh da neketiig etaw Hudiyu Alihandelo i, egpetaled da polo uman eg-ikagi taman duwa kaulas, guwaen da, “Mapulù si Altimis, sa nemula diyà Épésó.”

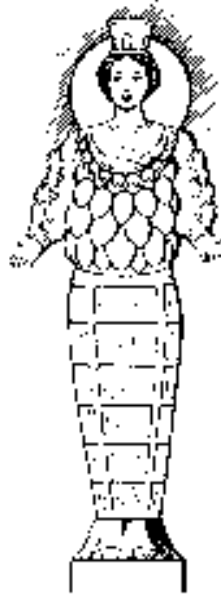
³⁵Agulé, eghawidan sa ulu-ulu diyà Épésó sa medoo etaw nesetipon. Egoh da migpetemed, eg-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “O medoo duma ku tegeÉpésó, netiigan sa langun etaw kita sa eg-ipat sa simbaan i Altimis, sa mapulù nemula ta, owoy sa batu mapulù nenabù kedu diyà langit egoh anay. ³⁶Endà duen etaw mekepalaw ini i eg-ikagiyen ku. Huenan di, petemed yu dé. Yoko egkebuneg ga. ³⁷Endà duen salà siedò duwa etaw inuwit yu dahini, enù ka endà duen sa pinenakaw da diyà sa simbaan ta owoy endà ma sinumbung da duu sa nemula ta. ³⁸Upama, amuk duen salà da diyà si Dimiteliyu owoy sa

duma di tegetuwang, tulonen da doo diyà sa uwis amuk meuma sa agdaw keantang da anì seantangay da dahiya. ³⁹Dodoo amuk duen sa sebaen ma uyot yu, angati yu daa sa agdaw egoh sa ulu-ulu sumetipon sa medoo etaw, enù ka iya sa uledin ta. ⁴⁰Mebaluy kita sa bulitan sa gubilenu ta danà sa binaelan ta ini egoh di. Egpeampay ki sa binaelan ta, huenan di endà mekesagbi ki denu ini i.”

⁴¹Agulé egoh di mig-ikagi iya wé, pinelikù di dé sa langun etaw nesetipon.

**Ini Sa Egoh I Pabelo Mig-angay
Diyà Tanà Masidoniya Owoy
Tanà Geligu**

20 ¹Na, egoh di neubus iya wé bogo diyà Épésò, egsetiponen i Pabelo sa medoo etaw egpigtuu. Egtuluen di kagda anì peelesen di sa kepigtuu da, enù ka buyu dé mipanaw. Agulé eg-ipanaw dé eg-angay dutu uwang Masidoniya dò. ²Egoh di eg-ukit diyà sa medoo menuwa dahiya, egpebagelen di sa pedu sa medoo etaw egpigtuu. Agulé egoh di migtebow dutu tanà Geligu dò, ³eg-ugpà dahiya taman telu gebulan. Agulé, ungayà di umedà sa dakel kumpit mangay diyà uwang Siliya, dodoo duen gaa etaw Hudiyu endà egpigtuu egkelukuyan da kagdi

*Sa nemula da si Altimis.
(Binaelan 19:34)*

eg-imatay. Huenan di, eg-ipanaw daa tanà Pabelo i egpelikù dutu Masidoniya dò. ⁴Duen etaw eg-unut diyà kenagdi, si Sopatelo anak i Pilo tegeBiliya, owoy si Alistalko owoy si Sigundo anan da tegeTésalonika, owoy si Gayu tegeDilebi, owoy si Tikiko owoy si Telopimo anan da tegeAsiya, owoy si Timotiyu. ⁵Pinehuna ké kagda egpeedà sa dakel kumpit mangay dutu menuwa Teloas dò, owoy eg-angatan da kami dahiya. ⁶Tinuluy i Pabelo aken diyà sa menuwa Pilipos, owoy eg-ugpà ké dahiya taman

meubus sa pista etaw Hudiyu egoh da egkaen sa epan endà duen ipelenuk di. Agulé, eg-edà ké sa dakel kumpit. Egoh di lima dé agdaw, neuma ké dé sa medoo duma ké diyà menuwa Teloas, owoy eg-ugpà ké dahiya taman sakapadian.

Ini Sa Egoh I Utiko Neenaw Egoh Di Nematay Diyà Teloas

7Na, egoh sa sigep Sapetu, nesetipon ké langun anì egtepitepiyen ké sa epan iling sa igtulù i Hésus egoh anay. Eg-uman Pabelo i egtulù taman teliwadà sigep, enù ka sa ungayà di mipanaw amuk umenaw simag. 8Duen medoo sulù dalem sa dakel bilik diatas kenà ké nesetipon. 9Duen sa melaud, si Utiko, egpenuu diyà sa tatawan. Tigtu egkepilot enù ka nelugay sa ketulù i Pabelo. Hê egoh di neketudug, nenabù tanà dò kedu diyà sa ketelu logsud sa dalesan. Agulé egoh da egsapuwat, nematay dé. 10Egpenaug ma Pabelo i, owoy egligkued medapag diyà sa melaud. Agulé linagap di, owoy eg-ikagi diyà sa medoo liyu etaw, guwaen di, “Yoko egkebukul la, enù ka nehagtay doo.”

11,12Hê, mig-enaw dé sa melaud, owoy eg-uwiten da diyà sa dalesan di. Tigtu da neanggan langun enù ka nehagtay doo. Agulé egoh i Pabelo miggemow dema diatas,

egtepitepiyen di sa epan owoy egkaenen ké owoy nelugay ké egseolomoy taman umenaw simag. Agulé, eg-ipanaw ké si Pabelo.

Ini Sa Egoh I Pabelo Mig-angay Dutu Menuwa Milito Dò

13Na, neseselab ké si Pabelo, enù ka eg-ipanaw tanà Pabelo i eg-angay dutu menuwa Asos dò, dodoo mig-edà ké sa dakel kumpit mangay dutu anì tuluyen ké kagdi dutu. 14Egoh ké nesetelabuk diyà sa menuwa Asos, eg-edà ma Pabelo i diyà sa dakel kumpit inedaan ké, owoy eg-ipanaw ké langun mangay menuwa Mitilino dò. 15Egoh di umenaw simag, eg-ipanaw ké dema uman owoy egtalà ké diyà sa pungul Kiyos. Agulé umenaw simag dema, eg-ampil ké diyà sa pungul Samos. Hê, diyà sa ketelu di agdaw egtebow ké diyà sa menuwa Milito. 16Endà dé eg-ukit ké diyà sa menuwa Épéso, enù ka ungayà i Pabelo endà melugay ké diyà uwang Asiya, enù ka egkelakawan ké eg-ipanaw anì tumebow ké Hélusalém dò egoh di endà pa meuma sa Pista Pintikostis.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Diyà Sa Medoo Kaunutan Etaw TegeÉpéso

17Na, egoh ké migtebow diyà menuwa Milito, igpeangay i Pabelo sa medoo kaunutan

etaw egpigtuu diyà menuwa Épésó. ¹⁸Egoh da migtebow, eg-ikagi Pabelo i diyà kenagda, guwaen di, “Netiigan yu doo sa langun binaelan ku diyà keniyu edung sa egoh ku anay migtebow diyà uwang Asiya. ¹⁹Megelol a egpangunut diyà si Datù, owoy pinetukééy ku aken. Egsinegaw a ma danà sa kehidu ku keniyu. Minelikutan a ma danà sa medoo duma ku Hudiyu endà egpigtuu egkelukuyan da aken eg-imatay. ²⁰Netiigan yu ma tigtu a ma doo egtulù keniyu sa langun meketabang keniyu egoh ku migtegodon diyà sa simbaan yu ataw ka diyà sa dalesan yu. ²¹Tinulon ku sa tuu kagi i Nemula diyà sa langun etaw, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu, anì ekekan da sa salà da anì metuing da diyà si Nemula owoy migtuu da diyà si Hésus Kelistu sa Datù ta.

²²“Na, mangay a Hélusalém dò, enù ka iya sa uyot sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenak. Endà netiigan ku duu sa mebaelan ku dutu. ²³Dodoo iya daa sa netiigan ku, sumalà dé sa menuwa inangayan ku, tinulon sa Suguy i Nemula diyà kenak mebilanggu a owoy mepelihay a ma dutu. ²⁴Dodoo maen dé amuk mematay a, enù ka ungayà ku daa ubusen ku mael sa langun igsugù i Datù Hésus

diyà kenak, enù ka pineangay di aken anì tumulù a sa Mepion Tegudon denu sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita.

²⁵“Taman ini egoh di, migtukid a eglengen diyà keniyu anì tumulù a keniyu denu sa kedadù i Nemula. Dodoo buyu a dé mipanaw, owoy netiigan ku endà dé hauwen yu duu aken dema. ²⁶Huenan di, egtulonen ku ini i diyà keniyu ini egoh di. Amuk duen pelà sa etaw diyà keniyu endà pa egpigtuu di, endà dé duen sa naken dahiya, ²⁷enù ka tigtu a migtulù diyà keniyu sa langun ungayà i Nemula. ²⁸Huenan di, tulik yu. Ipat yu sa langun etaw egpigtuu, enù ka sa Metiengaw Suguy i Nemula sa miggelal keniyu anì ipaten yu kagda lagà sa keipat kebilibili. Hediya ma, ipat yu sa umpungan i Nemula, enù ka kita dé sa etaw di danà sa Anak di nematay. ²⁹Netiigan ku amuk mipanaw a dé, dumuen etaw tumbow diyà keniyu anì akalan da kiyu. Lagà da sa uled tanà eg-imatay hinagtay, enù ka pedaetan da sa kepigtuu yu diyà si Nemula. ³⁰Dumuen ma duma etaw diyà keniyu tumulù da kani sa kagi endà tuu di anì umunut sa medoo etaw diyà kenagda. ³¹Huenan di, tulik yu anì endà meakalan yu. Yoko egkelipeng

duu ini i. Takà a egtulù keniyu agdaw owoy sigep taman telu gepalay, owoy egsinegaw a ma danà sa kehidu ku keniyu.

32“Na, isalig ku kiyu diyà si Nemula, enù ka kagdi sa tumulik keniyu danà sa ketabang ipeuloy di sa igtulù ku diyà keniyu, owoy kagdi ma sa egpees sa kepigtuu yu, owoy ibegay di ma diyà keniyu sa mepion mekebegay di diyà sa langun etaw di. 33Endà egkesina a sa pilak ataw ka bulawan ataw ka sa ginis yu. 34Netiigan yu takà a daa eggalebek anì duen sa ibeli ku sa ungayà ku owoy sa ungayà sa medoo duma ku. 35Miggalebek a anì metiigan yu mepion amuk megelol ki gumalebek anì meketabang ki ma sa etaw egkepasangan. Netulengan ku sa inikagi i Datù Hésus, guwaen di, ‘Apiya di pa neanggan sa etaw tinabangan, uman pa doo meanggan sa etaw egtabang.’ ”

36Na, egoh i Pabelo neubus eg-ikagi iya wé, egligkued da langun owoy egsimbà Pabelo i. 37Tigtu da egsinegaw, owoy eglagapen da Pabelo i owoy egpengadekan da ma. 38Tigtu egkebukul sa pedu da danà di mig-ikagi endà dé hauwen da duu. Agulé, eg-unut da kenagdi eg-angay diyà sa dakel kumpit edaan ké.

Ini Sa Egoh I Pabelo Mig-angay Dutu Hélusalém Dò

21 1Na, egoh ké mig-ipanaw kedu diyà menuwa Milito, egbehtas ké eg-angay diyà sa pungul Kos. Egoh di umenaw simag, egtebow ké diyà sa pungul Lodas. Egoh ké miglegkang dahiya, eglagbas ké diyà sa menuwa Patala. 2Egoh ké migtebow dahiya, hinaa ké sa sebaen dakel kumpit mangay dutu uwang Ponisiya dò. Huenan di, mig-edà ké dema owoy eg-ipanaw ké. 3Hinaa ké sa pungul Sipeli denu bibang ké egoh ké egtalà, owoy eglagbas ké diyà sa uwang Siliya. Egtenà ké diyà menuwa Tilo enù ka duen lulan sa kumpit itenà da dahiya. 4Duen ma etaw egpigtuu hinaa ké dahiya, owoy eg-ugpà ké diyà kenagda taman sakapadian. Igsugkow da diyà si Pabelo sa kagi sa Metiengaw Suguy i Nemula anì endà lumagbas di dutu Hélusalém dò.

5Aglulé, egoh di neuma sa agdaw ké mipanaw, eg-unutan da kami langun, maama owoy bayi lapeg sa medoo anak da. Egoh ké migtebow diyà sa mantadan, egligkued ké langun owoy egsimbà ké. 6Aglulé egoh ké neseselab, eg-edà ké diyà sa dakel kumpit owoy egligkù da ma dé.

7Egoh ké miglegkang diyà menuwa Tilo, eg-angay ké

dutu menuwa Tolimayi dò. Egtenà ké dahiya, owoy nesegdu ké eglengen diyà sa medoo etaw egpigtuu. ⁸Egoh di umenaw simag, eg-ipanaw ké mangay dutu menuwa Sisaliya dò. Egoh ké migtenà dahiya, mig-angay ké eg-ugpà diyà sa dalesan i Pilipi. Kagdi sa sebaen etaw diyà sa pitu etaw hinemilì da egoh anay anì mulig da sa salu i Hésus diyà Hélusalém, owoy kagdi ma sa tegetegudon sa kagi i Nemula. ⁹Duen sa epat anak di kenogon egtulon sa kagi i Nemula egtebowtebow. ¹⁰Egoh ké nelugaylugay dahiya, migtebow sa tegesugkow i Nemula kedu diyà uwang Hudiya, si Agabu. ¹¹Egoh di migtebow diyà kenami, kinuwa di sa sabitan i Pabelo owoy egpoloten di sa lisen di owoy sa belad di. Agulé eg-ikagi, guwaen di, “Ini sa kagi sa Metiengaw Suguy i Nemula. Hediya ma poloten da sa etaw épê siini sabitan sa medoo Hudiyu endà egpigtuu dutu Hélusalém dò, owoy ibegay da kagdi diyà sa egkegaga etaw beken Hudiyu.”

¹²Na, egoh ké migdineg iya wé inikagi i Agabu, igsasà ké diyà si Pabelo anì endà mangay di Hélusalém dò. Hediya ma sa inikagi sa langun etaw egpigtuu dahiya. ¹³Dodoo egsagbì Pabelo i, guwaen di, “Yoko egsinegawan aken. Yoko

egpedaet duu sa pedu ku. Maen dé amuk mepolot a diyà Hélusalém owoy amuk meimatayan a ma dutu danà sa kepigtuu ku diyà si Datù Hésus.”

¹⁴Endà negaga ké duu eghawid kenagdi, huenan di egsabuh ké ma eghawid owoy guwaen ké, “Meketuu sa uyot i Datù.”

¹⁵Agulé, egoh ké nelugaylugay dahiya, egtipohen ké sa langun taman eg-uwiten ké owoy lumagbas ké Hélusalém dò. ¹⁶Duen ma etaw egpigtuu kedu diyà Sisaliya eg-unut kenami. Eg-uwiten da kami diyà sa dalesan i Nason, sa etaw tegeSipeli nelugay dé egpigtuu. Eg-ugpà ké diyà kenagdi.

Ini Sa Egoh I Pabelo Miglengen Diyà Si Santiyago

¹⁷Na, egoh ké migtebow diyà Hélusalém, tigtu sinaluan sa medoo etaw egpigtuu kami dahiya. ¹⁸Egoh di umenaw simag, eg-unut ké si Pabelo mangay lumengen diyà si Santiyago. Nesetipon ma dahiya sa langun kaunutan etaw egpigtuu. ¹⁹Egoh i Pabelo migsalù kenagda, egtulonen di sa langun binaelan i Nemula diyà sa medoo etaw beken Hudiyu danà sa ketulù di.

²⁰Egoh da migdineg iya wé, eg-oloen da Nemula i. Agulé eg-ikagi da diyà si Pabelo,

guwaen da, “O Akay, mepion sa binaelan ko, dodoo yaka egkelipeng duu duen ma ngibu-ngibuwan etaw Hudiyu egpigtuu diyà si Hésus, owoy egtemù da ma egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis. 21Dodoo dinineg da kulang sa igtulù ko diyà sa medoo duma ta etaw Hudiyu eg-ugpà diyà sa menuwa etaw beken Hudiyu, enù ka igtulù ko gaa mebaluy amuk endà egpangunut da diyà sa uledin igsugkow i Mosis owoy amuk endà pekelaing da ipat owoy amuk endà mangunut da sa adat ta Hudiyu. 22Na, ngadan sa mepion mebaelan ta amuk metiigan da migtebow ka dé dahini? 23Na, mepion amuk mangunut ka ini i igsugù ké. Duen epat etaw dahini migpasad da diyà si Nemula owoy buyu dé meuma sa atas da. 24Unut ka kenagda mangay diyà sa Dalesan i Nemula owoy ilingi ko sa adat ta denu sa kepelanìh ko. Amuk meuma sa pasad da, kuna sa mayad sa langun ungayà da anì pegunting da. Amuk baelan ko iya wé, metiigan sa langun etaw endà tuu di sa dinineg da denu keniko enù ka egpangunut ka doo diyà sa uledin igsugkow i Mosis. 25Na, denu sa etaw beken Hudiyu egpigtuu, pineangay ta sa surat diyà kenagda anì tuluen ta kagda. Guwaen ta, ‘Yoko egkaen duu sa igbegay diyà sa medoo

inetaw penemulawen etaw. Yoko ma egkaen duu sa hinagtay pineleng owoy sa depanug. Yoko ma egbigà ya.’ ”

26Na, egoh di umenaw simag, eg-unut Pabelo i diyà siedò epat etaw eg-angay diyà sa Dalesan i Nemula, owoy eg-ilingan di sa adat Hudiyu denu sa kepelanìh da. Agulé, egdalem da diyà sa Dalesan i Nemula anì tulonen da diyà sa tegesimbà dahiya sa agdaw egoh di meuma sa pasad da, enù ka iya sa agdaw da mimatay hinagtay ibegay diyà si Nemula.

Ini Sa Egoh I Pabelo Nesigkem

27Na, egoh di buyu dé meuma sa kepitu di agdaw, duen duma etaw Hudiyu endà egpigtuu kedu Asiya dò eghaa si Pabelo dalem sa Dalesan i Nemula. Agulé, eg-umowen da sa medoo liyu etaw anì egbuligan da kagda egsigkem si Pabelo. 28Egpetaled da eg-ikagi, guwaen da, “O medoo duma ké tugod i Islaél, buligi yu kami. Ini sa etaw egtulù diyà sa langun etaw anì mepeumà-umaan ki, kita i etaw Hudiyu, owoy sa uledin igsugkow i Mosis owoy siini Dalesan i Nemula. Uman pa medaet sa binaelan di dahini, enù ka inuwit di sa etaw beken Hudiyu dalem siini mapulù Dalesan i Nemula anì metétê.” 29Na, iya sa inikagi da enù ka hinaa da

Telopimo i, sa etaw beken Hudiyu tegeÉpésó, eg-unut-unut diyà si Pabelo diyà Hélusalém. Huenan di, guwaen da dò inuwit i Pabelo dalem sa Dalesan i Nemula.

30Agulé, egkebogo temù sa langun etaw diyà Hélusalém, owoy medelamet da nesetipon. Sinabaan da Pabelo i, owoy ginodoy da diyà dibaluy sa Dalesan i Nemula. Hê, pinintuan da sa Dalesan i Nemula. 31Ungayà da imatayan da Pabelo i. Dodoo duen etaw migtulon diyà sa kapitan sundalu sa egoh da egkebogo temù sa langun etaw Hélusalém. 32Huenan di, medelamet inuwit sa kapitan sundalu sa duma saldin owoy medoo sundalu, owoy egletu da eg-angay diyà sa kenà medoo etaw nesetipon. Egoh da mighaa sa kapitan owoy medoo sundalu, iya da pelà migsabuh egbalbal si Pabelo.

33Agulé, egoh sa kapitan sundalu migtebow diyà si Pabelo, sinigkem di owoy pinolot di ma duwa sangkalì. Agulé eg-igsà diyà sa medoo etaw, guwaen di, “Ngadan di ini i etaw? Ngadan sa medaet binaelan di?” 34Duen etaw egsagbì, dodoo endà nesetepeng sa inikagi da. Huenan di, endà netiigan sa kapitan sundalu sa nebaelan i Pabelo danà sa metaled kagi sa medoo etaw. Agulé igpeuwit di Pabelo i diyà

sa kutà sundalu. 35Egoh da migtebow diyà sa taytay kutà sundalu, egseoyongon sa medoo sundalu kagdi anì mekeukit da, enù ka egbulit temù sa medoo etaw nesetipon. 36Eg-umow sa medoo etaw egsetugdug, guwaen da, “Imatayi yu dé kagdi.”

Ini Sa Egoh I Pabelo Mig-ikagi Diyà Sa Medoo Etaw Hudiyu

37Na, egoh da buyu dé egdalem diyà sa kutà sundalu, eg-ikagi Pabelo i diyà sa kapitan sundalu, guwaen di, “Duen sa ikagiye ku diyà keniko amuk mebaluy.”

Negaip sa kapitan, owoy guwaen di, “Neketiig ka doo sa kagi Geligu. 38Enù ka guwaen ku dò kuna sa etaw tegelgiptu migkuntelà diyà sa gubilenu egoh anay, sa mig-uwit epat ngibu etaw mebalaw diyà sa melabel tanà mediyù dalesan.”

39Guwaen i Pabelo egsagbì, “Beken aken iya wé. Etaw Hudiyu a polo, aken i, kedu diyà Talesu sa dakel menuwa diyà uwang Silisiya. Ungayà ku mikagi diyà sa medoo etaw nesetipon.”

40Mebaluy iya wé diyà sa kapitan, huenan di egtigdeg Pabelo i diyà sa taytay owoy egbegengen di sa belad di anì endà egséléken da. Egoh da migpetemed, eg-ikagi Pabelo i sa kagi Hibelu, enù ka iya sa tigtu kagi etaw Hudiyu.

22 ¹Guwaen di, “O medoo momò ku owoy duma ku, dinegdineg yu sa ikagiyen ku diyà keniyu.”

²Egoh da migdineg sa kagi di Hibelu, egpetemed da temù. Agulé, eg-uman Pabelo i eg-ikagi, guwaen di, ³“Aken sa duma yu etaw Hudiyu. Miglesut a dutu Talesu dò, sa menuwa diyà uwang Silisiya, dodoo miglenuk a dé diyà Hélusalém. Si Gamaliél sa mistelu migtulù kenak sa langun uledin pinangunutan sa tupù ta. Meudes a egpangunut diyà si Nemula, lagà mendaa sa niyu keudes ini egoh di. ⁴Iya maen di ya migpelihay a sa medoo etaw egpigtuu diyà si Hésus owoy igpeimatay ku kagda. Duen ma etaw sinigkem ku owoy binilanggu ku, iling ka maama ataw ka bayi. ⁵Netiigan sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà owoy sa langun kaunutan ta tuu iya wé inikagi ku, enù ka kagda sa migbegay kenak sa surat inuwit ku diyà sa duma ta Hudiyu dutu Damasko dò. Huenan di, mig-angay a dutu anì sigkemen ku sa medoo etaw egpigtuu diyà si Hésus, enù ka ungayà ku uwiten ku kagda dahini diyà Hélusalém anì mepigtamayan da.

⁶“Egoh di buyu dé nekebugsang, mig-ipanaw a medapag diyà sa menuwa Damasko. Hê, petow a dé nelegdawan sa dakel senang

kedu langit dò. ⁷Hê, nekelagkeb a diyà tanà, owoy dinineg ku sa eg-ikagi, guwaen di, ‘O Saulo, maen di ya egpeli Hayden ko aken?’ ⁸Aglé mig-ikagi a, guwaen ku, ‘O Datù, ngadan ko ya etaw?’ Guwaen di egsgabì, ‘Aken si Hésus tegeNasalét sa egpeli Hayden ko.’ ⁹Apiya di pa hinaa sa duma ku sa senang di, endà doo nesabutan da duu sa inikagi di diyà kenak. ¹⁰Aglé mig-igsà a, guwaen ku, ‘O Datù, ngadan sa baelan ku?’ Guwaen i Datù diyà kenak, ‘Tigdeg ka dé, lagbas ka dutu Damasko dò kenà ko metulonon sa ipebael i Nemula diyà keniko.’ ¹¹Endà eg-ilag a danà ku nelegdawan sa senang kedu langit dò, dodoo inagak a sa duma ku eg-angay Damasko dò.

¹²“Duen sa etaw diyà Damasko egpigtuu diyà si Nemula, si Ananias. Tigtu egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, owoy netuuwan ma sa langun etaw Hudiyu tegeDamasko diyà kenagdi. ¹³Mig-angay egdapag diyà kenak, owoy guwaen di, ‘O Akay Saulo, kumeilag ka dema.’ Hê, petow a dé mig-ilag owoy hinaa ku ma dé kagdi. ¹⁴Aglé mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, ‘Si Nemula sa inunutan sa tupù ta, kagdi sa mighemilì keniko anì metiigan ko sa uyot di owoy anì hauwen ko sa metiengaw etaw sinugù di owoy anì dinegen ko

sa kagi di. Hê, neketuu dé iya wé. ¹⁵Hinemilì di kuna anì tulonen ko diyà sa langun etaw sa hinaa ko owoy sa dinineg ko. ¹⁶Na, yaka egpeanggàanggà ya. Tigdeg ka dé owoy pebautis ka owoy simbà ka diyà si Nemula anì mekayas sa salà ko, guwaen i Ananiyas diyà kenak.

¹⁷“Agulé, miglikù a diyà Hélsalém. Egoh ku pelà egsimbà diyà sa Dalesan i Nemula, duen sa igpehaa i Nemula diyà kenak. ¹⁸Hinaa ku si Datù mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, ‘Téél ka dé. Ipanaw ka dé kedu diyà Hélsalém, enù ka endà egpigtuu sa medoo etaw dahini sa egtulonen ko denu kenak.’ ¹⁹Dodoo migsagbì a, guwaen ku, ‘O Datù, netiigan da doo tinukid ku eg-angay sa medoo simbaan Hudiyu anì sigkemen ku owoy tapesen ku sa langun etaw egpigtuu diyà keniko. ²⁰Netiigan da ma aken sa miglenged sa kineimatay da si Estiban, sa tegetegudon denu keniko, owoy neiyap a ma sa kebael da kenagdi enù ka migbantay a sa kawal linengà da.’ ²¹Dodoo mig-ikagi Datù i diyà kenak, guwaen di, ‘Ipanaw ka dé, enù ka egpeangayen ku kuna dutu mediyù dō anì tumegudon ka ma diyà sa medoo etaw beken Hudiyu.’”

²²Na, egdinegen sa medoo etaw nesetipon sa inikagi i Pabelo taman sa egoh di

mig-ikagi pineangay i Nemula kagdi diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. Agulé eg-umow da, guwaen da, “Imatayi yu dé! Mepion amuk mematay iya wé etaw.”

²³Eg-umow da, owoy igpaypay da sa ginis da, owoy igsawel da sa tanà diyà awang danà da tigtu egbulit. ²⁴Egoh sa kapitan sundalu mighaa tigtu egbulit da, igpeuwit di Pabelo i dalem sa kutà sundalu anì ipetapes di anì tumulon sa tuu kagi, enù ka ungayà di metiigan sa pesuwan i Pabelo egbulitan sa medoo etaw, enù ka endà netiigan di duu sa kagi Hibelu. ²⁵Dodoo egoh da migpolot si Pabelo anì tapesen da, eg-ikagi Pabelo i diyà sa sundalu, guwaen di, “Endà mebaluy di metapes sa etaw Loma amuk endà pa inigsaan di uwis denu sa salà di.”

²⁶Egoh sa sundalu migdineg sa inikagi i Pabelo, eg-angay diyà sa kapitan sundalu owoy guwaen di, “Yaka egpetapes duu, enù ka etaw Loma kagdi ya.”

²⁷Huenan di, eg-angay sa kapitan sundalu diyà si Pabelo owoy eg-igsà, guwaen di, “Tuloni ko aken amuk tuu ka etaw Loma, ataw ka beken?”

Egsagbì Pabelo i, guwaen di, “Hoò, etaw Loma a.”

²⁸Agulé, guwaen sa kapitan sundalu, “Medoo sa pilak

igbayad ku anì mebaluy a etaw Loma.”

Eg-ikagi Pabelo i, guwaen di, “Dodoo aken, tigtu a etaw Loma, enù ka etaw Loma sa emà ku.”

²⁹Agulé, sinalidan sa medoo etaw buyu tumapes Pabelo i. Apiya sa kapitan sundalu, nelimedangan ma enù ka netiigan di etaw Loma iya wé igpepolot di sangkali.

**Ini Sa Egoh Da Mig-uwit
Si Pabelo Diyà Sa Medoo
Kaunutan Hudiyu**

³⁰Na, ungayà sa kapitan sundalu metiigan di sa pesuwan di egbulitan sa medoo Hudiyu Pabelo i. Huenan di, egoh di umenaw simag, egsetiponen di sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy sa medoo kaunutan Hudiyu. Agulé, linengaan di Pabelo i owoy inuwit di diyà sa kenà da nesetipon, owoy egpetigdegen di diyà sa taengan da.

23 ¹Agulé, eg-inengtengen i Pabelo sa medoo ulu-ulu nesetipon owoy eg-ikagi, guwaen di, “O medoo дума ku, sumalà dé sa binaelan ku, netiigan ku tigtu metiengaw doo sa pedu ku diyà sa kehaa i Nemula taman ini egoh di.”

²Agulé si Ananias sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà, igpetagpi di sa ebà i Pabelo diyà sa etaw medapag diyà kenagdi. ³Agulé, eg-ikagi Pabelo i diyà si Ananias, guwaen di, “Tagpien i Nemula ma kuna, enù ka guwaen ko dò metiengaw ka diyà sa kehaa i Nemula. Guwaen ko dò neketipay a diyà sa uledin igsugkow i Mosis, dodoo kuna sa migtipay diyà iya wé uledin, enù ka igpetagpi ko aken.”

⁴Agulé, duen liyu etaw medapag diyà kenagdi eg-ikagi, guwaen da, “Yaka egsumbung duu sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà sa hinemilì i Nemula.”

⁵Guwaen i Pabelo, “O medoo дума ku, endà netiigan ku duu kagdi sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà. Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, ‘Yoko eg-ikagi medaet ta diyà sa ulu-ulu yu.’”^x

⁶Netiigan i Pabelo endà nesetepeng sa penemdem sa langun ulu-ulu dahiya, enù ka duen etaw Sadusiyu owoy duen etaw Palasiyu. Huenan di, egpetaled eg-ikagi, guwaen di, “O medoo дума ku ulu-ulu, aken ma sa etaw Palasiyu, owoy etaw Palasiyu ma sa naken emà. Eg-igsaan a ini egoh di enù ka eg-angat-angatan ku sa keenaw i Nemula sa etaw nematay.”

^x 23:5 Basa ko Éksodo 22:28.

7Egoh di mig-ikagi iya wé, eggesigbolowoy sa medoo Palasiyu owoy Sadusiya. Huenan di, nesebaed sa medoo etaw dahiya, 8enù ka egtulù sa etaw Sadusiya endà enawen i Nemula duu gaa sa etaw nematay, owoy endà ma gaa duen sa egsgùsuguen i Nemula owoy endà ma gaa duen sa suguy etaw. Dodoo sa medoo Palasiyu, egpigtuuwen da polo langun iya wé. 9Huenan di, metaled sa kagi da eggesigbolowoy. Agulé duen Palasiyu tegetulù sa uledin igsugkow i Mosis, egtigdeg da anì metumàmà sa kagi da. Guwaen da, “Egpenemdemen ké endà duen salà ini i etaw. Endà medaet di amuk duen egsgùsuguen i Nemula ataw ka suguy etaw mig-ikagi diyà kagdi.”

10Aglulé, tigtu eggesigbolowoy da temù, owoy nelimedangan sa kapitan sundalu enù ka buyu dé egsekodoten da Pabelo i. Huenan di, sinugù di sa sundalu di anì angayan da Pabelo i anì uwiten da dalem sa kutà sundalu.

11Egoh di teliwadà sigep, egpehaa Datù i diyà si Pabelo owoy eg-ikagi, guwaen di, “Yaka egkebukul la, enù ka tumulon ka ma doo denu kenak dutu Loma dò lagà sa ketulon ko dahini diyà Hélusalém.”

Ini Sa Egoh Da Mig-olom Sa Ukit Da Keimatay Si Pabelo

12,13Na, egoh di umenaw simag, duen labi epat pulù etaw Hudiyu egseolomoy da sa ukit da mimatay si Pabelo.

Egpengibet da endà kumaen da owoy endà uminem da taman endà meimatayan da duu Pabelo i. 14Aglulé, eg-angay da eg-ikagi diyà sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy kaunutan Hudiyu, guwaen da, “Migpengibet ké endà kumaen ké taman endà meimatayan ké duu Pabelo i. 15Na kiyu lapeg sa medoo duma yu ulu-ulu, sasai yu sa kapitan sundalu anì uwiten da Pabelo i dahini diyà keniyu, enù ka ubòubò igsaan yu uman. Dodoo pelaeban ké anì imatayan ké egoh di endà pa mekeuma diyà keniyu.”

16Dodoo nekedineg sa anak tebay i Pabelo sa ungayà da pelaeban da Pabelo i. Huenan di, mig-angay diyà sa kutà sundalu anì tulonon di Pabelo i. 17Aglulé, inumow i Pabelo sa sundalu, owoy guwaen di, “Uwit ko siini melaud diyà sa kapitan enù ka duen sa tulonen di diyà kenagdi.”

18Aglulé, inuwit di sa melaud diyà sa kapitan, owoy guwaen di, “Migsasà iya wé etaw nebilanggu pinengadanan si Pabelo anì uwiten ku siini melaud diyà keniko, enù ka

duen gaa sa tulonen di diyà keniko.”

19Agulé, eg-agaken sa kapitan sundalu sa melaud eg-angay da eglebù, owoy eg-igsaan di, guwaen di, “Ngadan sa tulonen ko diyà kenak?”

20Egsagbì sa melaud, guwaen di, “Iya sa penemdem sa medoo Hudiyu ipeuwit da keniko si Momò simag mangay diyà kenà sa medoo ulu-ulu nesetipon anì muman da gaa migsà kenagdi. 21Dodoo yaka egpigtuu ya, enù ka duen labi epat pulù etaw melaeb kenagdi diyà dalan. Migpengibet da endà kumaen da gaa owoy endà ma uminem da taman endà meimatayan da duu Momò ya. Eg-angat-angatan da dumineg sa kagi ko.”

22Agulé, eg-ikagi sa kapitan sundalu, guwaen di, “Yaka egtulon duu diyà sa liyu etaw sa egoh ko migtulon diyà kenaken.” Agulé, pinelikù di dé sa melaud.

Ini Sa Egoh Da Mig-uwit Si Pabelo Diyà Sa Gubilenu

23Agulé, igpeangay sa kapitan sundalu sa duwa saldin, owoy eg-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Setipon yu sa duwa gatus sundalu mipanaw tanà owoy sa pitu pulù sundalu kumudà owoy sa duwa gatus sundalu kumemkem sigpù.

Ipanaw yu igkani sigep alas siyow mangay Sisaliya dò.

24Pekudà yu Pabelo i, owoy tuliki yu anì endà mekesugsug di taman endà tumbow di diyà si Gubilenu Pélis.”

25Duen ma sa surat igpeuwit sa kapitan, guwaen di,

26“Si Keladiyo Lisiyas a egsulat ini i diyà keniko, si Pélis, sa tigtu mapulù gubilenu ké. Egtulonen ku sa mepion pedu ku diyà keniko. 27Ini sa etaw igpeuwit ku diyà keniko, enù ka sinigkem sa medoo Hudiyu kagdi owoy imatayan da hedem. Dodoo mig-angay ké sa medoo sundalu ku anì mealukan ké kagdi enù ka netiigan ku kagdi sa etaw Loma. 28Ungayà ku metiigan ku sa pesuwan di egbulitan etaw Hudiyu, huenan di igpeigsà ku kagdi diyà sa medoo ulu-ulu da. 29Agulé, netiigan ku endà duen salà di sa pesuwan di meimatayan ataw ka bilangguwen. Dodoo egbulitan da daa danà di gaa migtipay sa hagda uledin. 30Igpeuwit ku kagdi diyà keniko, enù ka duen gaa etaw Hudiyu pelaeban da anì meimatayan da. Peangayen ku ma kani sa etaw egbulit kenagdi anì tulonen da diyà keniko sa itipu da kenagdi. Na, taman iya daa sa surat ku.”

31Agulé, egpangunutan sa medoo sundalu sa igsugù sa kapitan, owoy eg-uwiten da Pabelo i egoh sa sigep taman sa

menuwa Antipatlis. ³²Egoh di umenaw simag, eglikù sa medoo sundalu eg-ipanaw tanà diyà sa kutà da. Dodoo eglagbas Pabelo i eg-uwiten sa medoo sundalu migkudà. ³³Agulé, egoh da migtebow diyà menuwa Sisaliya, igbegay da sa sulat diyà sa gubilenu owoy isalig da ma Pabelo i diyà kenagdi. ³⁴Egoh sa gubilenu migbasa sa sulat, eg-igsaen di sa menuwa i Pabelo. Agulé egoh di neketiig tegeSilisiya Pabelo i, ³⁵eg-ikagi diyà kenagdi, guwaen di, “Igsaan ku kuna amuk tumbow sa medoo egtipu keniko.” Agulé, igpebantay di sundalu Pabelo i diyà sa dakel dalesan binaelan i Hélod egoh anay.

Ini Sa Egoh I Pabelo Diyà Sa Taengan I Gubilenu Pélis

24 ¹Na, egoh di neuma sa lima agdaw, eg-angay Sisaliya dō Ananiyas i sa Tigtu Ulu-ulu Tegesimbà, owoy mig-unut sa medoo kaunutan Hudiyu owoy sa abugadu, si Tiletulo. Mig-angay da egtulon diyà si Gubilenu Pélis sa itipu da si Pabelo. ²Egoh da egpeangay si Pabelo, egtigdeg Tiletulo i anì tipuwen di Pabelo i. Guwaen di, “O Gubilenu Pélis, tigtu eg-oloen ké kuna. Melanih sa keugpà ta dahini enù ka kuna sa datù ké. Takaan ko eg-upion sa medaet diyà siini tanà ta danà sa penemdem ko milantek. ³Huenan di, uman agdaw

egkeanggan ké langun, owoy mepion ma sa pedu ké diyà keniko. ⁴Endà metaes sa kagi ku diyà keniko. Huenan di, hiduwi ko aken owoy dinegdineg ko, hih, sa tukééy ikagiyen ku diyà keniko. ⁵Netiigan ké tigtu medaet ini i etaw, enù ka egbogowen di sa langun etaw Hudiyu diyà siini sinukub langit. Kagdi ma sa ulu-ulu sa medoo etaw egtiptuu diyà sa etaw tegeNasalét. ⁶Ungayà di tétéen di ma sa Dalesan i Nemula dutu Hélušalém dō. Huenan di, sinigkem ké kagdi. [Antangen ké hedem danà di migtipay sa uledin ké. ⁷Dodoo migtebow Kapitan Lisiyas i diyà kenami, owoy tinegel di polo egkuwa diyà kenami. ⁸Agulé pineangay di kami diyà keniko anì tulonen ké sa itipu ké kenagdi.] Amuk igsaan ko, metiigan ko doo tigtu tuu sa langun itipu ké kenagdi.”

⁹Neseunut sa medoo duma di etaw Hudiyu egtipu, guwaen da, “Anan tuu sa inikagi di.”

Ini Sa Egoh I Pabelo Migsagbi Diyà Si Gubilenu Pélis

¹⁰Agulé, egsiniyas Gubilenu Pélis i diyà si Pabelo anì mikagi. Agulé guwaen i Pabelo, “Netiigan ku nelugay ka dé uwis diyà siini uwang tanà ta. Huenan di, meanggan a sumagbi diyà keniko denu sa ketipu da kenak. ¹¹Egoh di sepulù owoy duwa dé agdaw

sa egoh ku mig-angay egsembà diyà sa menuwa Hélusalém. Amuk migsà ka diyà sa liyu etaw, metulon da tuu iya wé. 12Egoh sa medoo Hudiyu mighaa kenak, endà egsgbolow a etaw diyà sa Dalesan i Nemula, owoy endà ma egbogo a sa etaw, iling ka diyà sa medoo simbaan ké ataw ka diyà sa medoo liyu kenà diyà Hélusalém. 13Endà ma duen sa ipehaa da diyà keniko sa kenà ko meketiig tuu sa itipu da kenak. 14Dodoo tuu ini i egtulonen ku diyà keniko. Egsimbà a diyà si Nemula inunutan sa medoo tupù ké, owoy egpigtuu a ma diyà sa tegudon denu si Hésus sa guwaen da dò butbut. Dodoo tigtu a ma egpangunut diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis owoy sa igsulat sa medoo liyu tegesugkow i Nemula. 15Nesetepeng sa eg-angat-angatan ku diyà sa eg-angat-angatan siini medoo etaw egtipu kenak, enù ka eg-angat-angatan ku ma sa keenaw i Nemula sa langun etaw nematay, iling ka mepion etaw ataw ka medaet. 16Huenan di, eg-udes a egbael mepion, enù ka ungayà ku endà duen salà ku diyà si Nemula ataw ka diyà sa liyu etaw.

17“Apiya di pa nelugay a endà mig-angay Hélusalém dò, migpelikù a doo dutu, enù ka

mig-uwit a pilak diyà sa medoo duma ku etaw Hudiyu egkepasangan owoy mig-imatay a ma hinagtay ibegay diyà si Nemula. 18Diyà a sa Dalesan i Nemula, enù ka inilingan ku sa adat ké denu sa kepelanìh etaw. Endà duen etaw sinetipon ku, owoy endà ma egbogowen ku duu sa medoo liyu etaw dahiya. Dodoo duen etaw Hudiyu kedu Asiya dò mighaa kenak, 19owoy binulitan da aken. Mepion hedem amuk dahini da anì tulonen da sa itipu da kenak amuk duen gaa sa salà ku. 20Igsà ko diyà siini medoo etaw ngadan sa salà ku dinineg sa medoo ulu-ulu diyà sa Dalesan i Nemula egoh da mig-igsà kenak egoh iya. 21Endà duen salà ku. Dodoo ini daa sa inikagi ku, egoh ku inigsaan da dutu, guwaen ku, ‘Igsaan a ini egoh di enù ka egpigtuu a enawen i Nemula sa etaw nematay.’ ”

22Na, migsabuh Gubilenu Pélis i sa keantang di, enù ka tapay dé netiigan di sa igtulù sa etaw egpigtuu diyà si Hésus. Guwaen di, “Ubusen ta pa sa keantang amuk tumbow si Kapitan Lisiyas.” 23Agulé, migsugù Pélis i sundalu anì bantayan da Pabelo i, dodoo endà ma pelihayen da duu owoy mebaluy ma lengenan sa medoo loyuk di anì tabangan da.

**Ini Sa Egoh I Pabelo Mig-ikagi
Diyà Si Pélis Owoy Si Delusila**

24Egoh di nelugaylugay, migtebow Gubilenu Pélis i owoy sa sawa di etaw Hudiyu, si Delusila. Igpeangay di Pabelo i anì dinegen da sa ketulù di denu sa kepigtuu etaw diyà si Hésus Kelistu. 25Dodoo egtulù ma Pabelo i denu sa mebaelan etaw metudà owoy sa endà mekeunut di diyà sa uyot pedu di medaet owoy dumuen ma sa agdaw egoh i Nemula migtamay etaw. Egoh i Pabelo migtulù iya wé, tigtu nebulul Pélis i, owoy eg-ikagi, guwaen di, “Naal dé sa ketulù ko. Amuk sebaen agdaw pa, ipeangay ku dema kuna.” 26Na, takà igpeangay i Pélis Pabelo i anì seolomoy da, enù ka guwaen di dō begayan i Pabelo kagdi pilak anì melengaan.

27Na, egoh di neuma dé sa duwa gepalay, si Polsiyu Pistu sa migpesambì si Gubilenu Pélis. Dodoo endà eglengaan i Pélis duu Pabelo i diyà sa bilanguwan, enù ka ungayà di metuuwan sa medoo Hudiyu diyà kenagdi.

**Ini Sa Egoh I Pabelo
Migpeantang Diyà Sa Sulutan**

25 1Na, egoh i Gubilenu Pistu migtebow diyà uwang Hudiya, eg-ugpà diyà menuwa Sisaliya taman telu agdaw. Agulé eg-angay

Hélusalém dō. 2Egoh di migtebow dutu, egtulonen sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy kaunutan Hudiyu sa itipu da si Pabelo. 3Igsasà da diyà si Pistu anì ipeuwit di Pabelo i diyà Hélusalém, enù ka ungayà da pelaeban da diyà dalan anì imatayan da. 4Dodoo egsagbi Pistu i, guwaen di, “Nebilanggu pelà Pabelo i dutu Sisaliya dō, dodoo endà melugay a pelikù dutu. 5Mepion amuk peunuten yu sa medoo ulu-ulu yu diyà kenak mangay Sisaliya dō, anì tulonen yu dutu sa itipu yu kenagdi amuk duen sa salà di.”

6Labi sakapadian eg-ugpà Pistu i diyà Hélusalém. Agulé miglikù dutu Sisaliya dō. Na, umenaw simag, eg-angay diyà sa atung kenà di eg-antang, owoy igpeangay di Pabelo i. 7Egoh i Pabelo migtebow, egselibetan sa medoo etaw Hudiyu endà egpigtuu kedu diyà Hélusalém, owoy medoo sa itipu da kenagdi, dodoo endà duen sa igpehaa da amuk tuu sa binaelan di medaet. 8Dodoo egsagbi Pabelo i, guwaen di, “Endà duen salà ku, enù ka endà migtipay a sa uledin ké, kami i etaw Hudiyu, owoy endà ma migtétê a sa Dalesan i Nemula, owoy endà ma migsumbung a sa sulutan ta dutu Loma dō.”

9Dodoo ungayà i Gubilenu Pistu metuuwan sa medoo Hudiyu diyà kenagdi. Huenan

di, eg-igsaan di Pabelo i, guwaen di, “Meiyap ka pa mangay Hêlusalém dò anì antangen ku kuna dutu?”

10Egsagbì Pabelo i, guwaen di, “Meked a iya wé. Dahini a daa diyà sa taengan ko. Kuna sa uwis sinugù sa sulutan ta, huenan di peantang a dé dahini diyà keniko. Netiigan ko dé endà duen salà binaelan ku diyà sa medoo duma ku etaw Hudiyu. 11Upama amuk duen salà ku, endà meekedan ku duu sa kepigtamay ko kenak ataw ka sa keimatay ko kenak. Dodoo amuk endà tuu di sa itipu da kenak, endà doo mekeangay a diyà kenagda. Huenan di, egpegeni a si Sulutan daa sa umantang kenak.”

12Na, egoh da neseolom dé si Pistu owoy sa medoo duma di tegeantang, eg-ikagi diyà si Pabelo, guwaen di, “Danà ko migpegeni si Sulutan daa sa umantang keniko, huenan di peangayen ku kuna diyà kenagdi.”

Ini Sa Egoh I Pistu Migtulon Diyà Si Agelipa Denu Si Pabelo

13Na, egoh di nelugaylugay dé, migtebow Datù Agelipa i owoy sa sawa di, si Bilnis. Eglengen da diyà si Gubilenu Pistu diyà menuwa Sisaliya. 14Egoh da nelugaylugay eg-ugpà dahiya, egtulon Pistu i diyà si Agelipa denu si Pabelo.

Guwaen di, “Duen sa etaw dahini binilanggu i Pélis egoh anay, dodoo endà linengaan di duu. 15Egoh ku mig-angay Hêlusalém dò, tinulon sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy kaunutan Hudiyu sa medoo igtipu da kenagdi. Igsasà da diyà kenak anì pigtamayan ku. 16Dodoo tinulonon ku kagda beken iya sa adat etaw Loma amuk mepigtamayan sa etaw egoh da endà pa mesetaeng sa medoo egtipu kenagdi anì mesagbian di sa igtipu da. 17Agulé egoh sa medoo Hudiyu migtebow dahini, endà migpeanggànggà a, dodoo egoh di umenaw simag mig-angay a diyà sa atung kenà ku eg-antang owoy igpeangay ku kagdi i anì antangen ku kagda. 18Egoh sa medoo migtipu kenagdi mig-ikagi, guwaen ku dò tigtu medaet sa salà iya wé etaw, dodoo endà duen di polo. 19Egkesesigbolow da daa denu sa hagda adat owoy denu sa etaw, si Hésus, nematay gaa, dodoo guwaen i Pabelo mig-enaw doo egoh di nematay. 20Danà ku daa endà neketiig sa egbaelan ku denu iya wé, inigsaan ku kagdi amuk meiyap mangay Hêlusalém dò anì antangen ku dutu. 21Dodoo mig-eked iya wé, enù ka ungayà di si Sulutan polo sa umantang kenagdi. Huenan di, igpebantay ku taman egoh ku peangay kenagdi diyà si Sulutan.”

22Agulé eg-ikagi Agelipa i diyà si Pistu, guwaen di, “Meiyap a ma doo dumineg sa hagdi kagi.”

Agulé guwaen i Pistu, “Simag dumineg ka doo diyà kenagdi.”

23Na, egoh di umenaw simag, metolol sa ginis i Agelipa owoy si Bilnis egoh da eg-angay diyà sa atung kenà da eg-antang. Mig-unut ma sa medoo kapitan sundalu owoy sa medoo mapulù etaw tegeSisaliya. Agulé, igpeangay i Pistu Pabelo i. 24Agulé mikagi Gubilenu Pistu i, guwaen di, “O Akay Agelipa owoy langun yu nesetipon dahini, kaini dé sa etaw tinipu sa langun etaw Hudiyu, iling ka diyà Sisaliya ataw ka diyà Hélsalém. Takà da egpetaled eg-ikagi diyà kenak anì ipeimatay ku. 25Dodoo endà egketiigan ku duu sa salà di sa pesuwan di ipeimatay ku. Dodoo egoh di migsasà kenak si Sulutan polo sa umantang kenagdi, huenan di migpenemdem a peangayen ku diyà si Sulutan. 26Dodoo endà pa duen sa netiigan ku isulat diyà si Sulutan denu sa hagdi salà. Huenan di, igpeangay ku kagdi diyà sa taengan yu taman diyà keniko, Datù Agelipa, anì dumuen sa mekesulat ku amuk meubus sa keigsà ta kenagdi. 27Enù ka sa penemdem ku endà mepion di

amuk peangayen ku diyà si Sulutan taman endà duen sa metiigan ku salà di.”

Ini Sa Egoh I Pabelo Mig-ikagi Diyà Si Agelipa

26 1Na, eg-ikagi Agelipa i diyà si Pabelo, guwaen di, “Mebaluy dé amuk mikagi ka.”

Agulé binegeng i Pabelo sa belad di owoy eg-ikagi, guwaen di, 2“O Datù Agelipa, neanggan a temù enù ka kuna sa dumineg sa kagi ku ini egoh di, anì metiigan ko endà tuu di sa itipu sa medoo Hudiyu kenak.

3Neanggan a enù ka tigtu ka egpeketiig denu sa langun adat ta, kita i etaw Hudiyu, owoy sa medoo egsigbolowen ta. Huenan di, egpegeni a sa ketigkel ko egdineg sa ikagiyaen ku diyà keniko.

4“Neketiig doo sa langun etaw Hudiyu sa adat ku edung sa egoh ku batàbatà pelà diyà sa tapay menuwa ku taman diyà Hélsalém. 5Amuk meigsan ko kagda, metulon da doo tuu ini i eg-ikagiyaen ku, enù ka netiigan da tapay a dé egtemù egpangunut diyà sa langun adat Hudiyu, enù ka etaw Palasiyu a ma. 6Na, egtigdeg a dé diyà sa taengan yu ini egoh di danà sa ketipu da kenak, enù ka eg-angat-angatan ku sa ketuu sa igpasad i Nemula diyà sa tupù ta denu sa keenaw etaw nematay. 7Iya ma sa

eg-angat-angatan sa langun
sepulù owoy duwa geumpung
etaw Hudiyu, owoy sa pesuwan
di takà ki egimbà diyà si
Nemula agdaw owoy sigep. Na,
o Datù, tinipu a duma ku etaw
Hudiyu danà ku egpigtuu sa
keenaw i Nemula sa etaw
nematay. 8Kiyu i Hudiyu, maen
di ya endà meiyap yu egpigtuu
sa keenaw i Nemula sa etaw
nematay?

9“Apiya aken ma egoh anay,
guwaen ku dò mepion sa
kepelihay ku sa etaw egpigtuu
diyà si Hésus tegeNasalét. 10Iya
sa binaelan ku egoh anay dutu
Hélusalém dò, enù ka
binilanggu ku sa medoo etaw
egpigtuu diyà si Hésus enù ka
sinugù a sa medoo ulu-ulu
tegesimbà. Egoh ké mig-antang
kenagda, ungayà ku ma
meimatayan da. 11Medoo gulê
mig-angay a diyà sa medoo
simbaan Hudiyu owoy pinelihay
ku sa medoo etaw egpigtuu diyà
si Hésus, enù ka ungayà ku
sumabuh da migtuu hedem.
Tigtu egbulitan ku kagda, owoy
linohot ku ma kagda egpelihay
taman mediyù dò.

12“Huenan di, mig-angay a
ma dutu Damasko dò, enù ka
inuwit ku sa sulat sa medoo
ulu-ulu tegesimbà anì sigkemen
ku sa langun etaw egpigtuu
diyà si Hésus dahiya. 13Na, o
Datù, egoh sa nekebugsang diyà
ké dalan, hinaa ku sa egsehang
kedu langit dò, owoy uman pa

dakel sa legdaw di diyà sa
agdaw. Nelegdawan ma dé sa
medoo duma ku eg-ipanaw.
14Hê, nekelagkeb ké langun
diyà tanà, owoy duen sa dinineg
ku mig-ikagi diyà kenak diyà sa
kagi Hibelu, guwaen di, ‘O
Saulo, maen di ya egpelihayen
ko aken? Kuna polo sa
mesakitan danà sa egbaelan ko.’
15Agulé mig-igsà a, guwaen ku,
‘O Datù, ngadan ko ya etaw?’
Agulé guwaen di migsagbi,
‘Aken si Hésus sa egpelihayen
ko. 16Tigdeg ka dé. Migpehaa a
diyà keniko enù ka hinemilì ku
kuna anì gumalebek ka diyà
kenak, anì tulonen ko diyà sa
medoo etaw sa hinaa ko ini
egoh di owoy sa ipehaa ku diyà
keniko kani. 17Tulikan ku kuna
anì endà meimatayan ka etaw
Hudiyu owoy etaw beken
Hudiyu. Peangayen ku kuna
diyà kenagda, 18anì metiigan da
sa tuu tegudon, anì iniyugan da
sa delem anì misalu da diyà
legdaw, enù ka mekelaun da
kedu diyà sa egkegaga i Satanas
anì mangay da dumatù si
Nemula. Amuk migtuu da diyà
kenak, mekepeuloy sa salà da,
owoy mekeunut da diyà sa etaw
hinemilì i Nemula.’

19“Na, o Datù Agelipa, endà
eg-ekedan ku duu egpangunut
diyà sa igpetiig i Nemula diyà
kenak. 20Iya sa anay tinulonon
ku sa etaw tegeDamasko, agulé
sa etaw Hélusalém, owoy
migtukid a diyà sa medoo

menuwa diyà uwang Hudiya
owoy mig-angay a ma diyà sa
medoo etaw beken Hudiya ma.
Migtulù a kenagda anì eke-
dan da sa salà da anì tuingen da sa
pedu da diyà si Nemula owoy
baelan da sa mepion anì
tandaan da sa keeked da sa salà
da. ²¹Danà ku migtulù iya wé,
sinigkem a etaw Hudiya diyà sa
Dalesan i Nemula dutu
Hélusalém dò anì imatayan da
aken. ²²Dodoo egbuligan i
Nemula aken taman ini egoh di.
Huenan di, kaini a dé eg-ikagi
sa tuu kagi diyà sa langun etaw,
iling ka sa mapulù etaw ataw ka
lagdà etaw. Iya sa itulù ku
kenagda neketuu dé sa kagi sa
medoo tegesugkow i Nemula
owoy si Mosis egoh anay, ²³enù
ka tinulon da mepelihay sa
Tigtu Datù eg-angat-angatan ta
owoy meimatayan ma. Dodoo
kagdi ma sa anay etaw meenaw
egoh di nematay, owoy kagdi
ma sa tumulon diyà sa langun
etaw, iling ka etaw Hudiya
ataw ka beken Hudiya, anì
melegdawan da danà i Nemula
eg-aluk kenagda.”

²⁴Na, egoh i Pabelo eg-ikagi
pelawà, egpetaled eg-ikagi
Gubilenu Pistu i diyà kenagdi,
guwaen di, “O Pabelo,
egkelengleng ka dé danà di
egsubela dé sa egketiigan ko.”

²⁵Dodoo egsagbì Pabelo i,
guwaen di, “O Gubilenu, endà
egkelengleng a eg-ikagi, enù ka
anan tuu polo sa eg-ikagiyan ku

diyà keniyu, owoy tigtu miulan
ma. ²⁶O Datù Agelipa, endà
egkelimedangan a eg-ikagi diyà
keniko, enù ka netiigan ko anan
tuu sa inikagi ku, enù ka endà
nelidung di iya wé nebaelan
diyà sa langun etaw. ²⁷O Datù
Agelipa, enù di ya, egpigtuu ka
pa sa kagi sa medoo
tegesugkow i Nemula egoh
anay? Netiigan ku egpigtuu ka
doo iya wé.”

²⁸Agulé eg-ikagi Agelipa i
diyà si Pabelo, guwaen di,
“Guwaen ko dò migtuu a ma
diyà si Kelistu apiya di pa endà
melugay sa inikagi ko.”

²⁹Egsagbì Pabelo i, guwaen
di, “Iling ka melugay ataw ka
endà melugay di, egsimbà a
diyà si Nemula anì mekeiling
ka kenak, taman sa langun
kedoo yu egdineg diyà kenak
ini egoh di. Dodoo endà
egkeiyapan ku duu amuk
mepolot yu sangkalì iling
kenak.”

³⁰Agulé, egtigdeg sa datù
owoy sa gubilenu owoy si Bilnis
owoy sa medoo duma da.

³¹Egoh da eglaun, egseolomoy
da, guwaen da, “Endà duen salà
iya wé etaw, owoy endà ma
duen sa pesuwan di
meimatayan ataw ka
mebilanggu.”

³²Agulé guwaen i Datù
Agelipa diyà si Gubilenu Pistu,
“Mebaluy hedem lengaan ta iya
wé etaw amuk endà migsasà di
peantang diyà si Sulutan.”

**Ini Sa Egoh I Pabelo Inuwit
Da Dutu Loma Dò**

27 ¹Na, egoh di neuma sa agdaw keipanaw ké dutu tanà Italiya dò, mig-edà ké sa dakel kumpit. Igsalig da igpebantay Pabelo i owoy sa medoo duma di nebilanggu diyà si Huliyo, sa kapitan medoo sundalu pinengadanan da Umpungan sa Sulutan. Aken si Lukas sa mig-unut diyà si Pabelo. ²Mig-unut ma diyà kenami Alistalko i tegeTésalonika diyà uwang Masidoniya. Duen sa dakel kumpit kedu diyà menuwa Adela mito mangay diyà sa medoo menuwa diyà tanà Asiya, owoy iya sa inedaan ké. ³Egoh di umenaw simag, nekeuma ké diyà menuwa Sidon. Eghiduwan i Huliyo Pabelo i, huenan di migtenà anì lumengen diyà sa medoo etaw egpigtuu dahiya anì begayan da sa kulang di. ⁴Egoh ké uman eg-ipanaw kedu diyà Sidon, egliwes ké polo tebowon agdaw diyà pungul Sipeli anì meiwod ké sa meleges kelamag. ⁵Agulé egbelong ké dagat medapag diyà sa uwang Silisiya owoy uwang Pampiliya. Nekeuma ké diyà sa menuwa Mila diyà uwang Lisiya. ⁶Hinaa i Huliyo dahiya sa sebaen ma dakel kumpit kedu diyà menuwa Alihandeliya mangay tanà

Italiya dò. Huenan di, pineedà di kami dahiya.

⁷Agulé tigtu melénég sa keipanaw ké, owoy nelugay sa ketebow ké diyà medapag sa menuwa Nido enù ka egkesungsung ké sa meleges kelamag. Danà di egkesungsung ké sa meleges kelamag, egbegtas ké polo eg-angay diyà sa pungul Kelita. Egliwes ké diyà sa tukò Salmon, enù ka endà iseg di mebagel sa kelamag dahiya. ⁸Egdulug ké diyà mantadan pungul Kelita, dodoo egkelikutan ké ma doo taman sa egoh ké migtebow diyà sa look, pinengadanan da Mepion Look, medapag diyà menuwa Lasiya.

⁹Danà di nelugay sa keipanaw ké, neuma ma dé sa pista Hudiyu egoh da egpeketuleng sa kepeuloy i Nemula sa salà da. Tigtu melikutan ké amuk uman ké mipanaw enù ka timpù udan, huenan di eg-ikagi Pabelo i diyà sa medoo duma di. ¹⁰Guwaen di, “O medoo duma ku, netiigan ku tigtu mepasangan ki amuk muman ki mipanaw kedu dahini, enù ka medaetan kéen sa dakel kumpit owoy sa lulan di owoy mekesugsug ki ma.”

¹¹Dodoo endà egpigtuu sa kapitan sundalu diyà sa inikagi i Pabelo, enù ka iya polo egpigtuuwen di sa kapitan kumpit owoy sa épè di. ¹²Medoo sa duma ké meiyap da

lumegkà dahiya, enù ka egpenemdemen da endà iseg di mepion iya wé look amuk timpù udan. Huenan di, ungayà da muman da mipanaw mangay dutu Pinis dò, sa menuwa denu eledan agdaw diyà sa pungul Kelita, enù ka ungayà da mangat-angat da dutu sa egoh sa tanà kumepion.

Ini Sa Egoh Di Duen Sepuk

13Na, egoh di eglinek dé sa kelamag, guwaen da dò mekelagbas da mangay Pinis dò. Huenan di, egbatunen da sa labù, owoy egdulug ké sa mantadan diyà pungul Kelita. 14Dodoo endà iseg di nelugay, tigtu egkeleges dema sa kelamag kedu pungul Kelita. 15Neuma ké sa meleges sepuk. Hê, egkesungsung ké sa meleges kelamag owoy endà dé egpekeukit sa dakel kumpit. Huenan di, egkeanud ké polo danà sa kelamag meleges. 16Agulé egoh ké migtebow medapag diyà sa diisek pungul Kauda, eglineklinek dahiya. Huenan di, iglulan da sa diisek owong tinundan sa dakel kumpit, dodoo tigtu melikutan da egbael iya wé. 17Egoh da miglulan dé sa owong, pinolot da tali sa iyug dakel kumpit anì endà melukat di. Nelimedangan da mekesendad sa dakel kumpit diyà sa bekulud dutu tanà Libiya dò. Huenan di, kinukuh da sa dakel layag, owoy

egkeanud ké kelamag. 18Egoh di umenaw simag, tapay doo meleges sa sepuk, huenan di igbuung da sa duma lulan diyà dagat anì endà metegeban ké. 19Egoh ketelu di agdaw, igbuung da diyà dagat sa medoo sangkap kumpit. 20Nelugay endà nekehaa ké agdaw owoy bituen. Huenan di, guwaen ké dò mekesugsug ké, enù ka tapay doo tigtu meleges sa kelamag.

21Na, tigtu nelugay endà nekekaen ké. Dodoo egtigdeg Pabelo i owoy eg-ikagi, guwaen di, “O medoo duma ku, mepion hedem amuk migpigtuu yu sa inikagi ku egoh ta endà pa mig-ipanaw kedu Kelita dò, anì endà medaetan sa medoo lulan ta owoy endà ma mepasangan ki. 22Dodoo eg-ikagi a diyà keniyu, pebagel yu sa pedu yu, enù ka endà duen etaw melened. Iya daa sa medaetan sa dakel kumpit. 23Netiigan ku iya wé, enù ka egoh sigep duen sa egsugùsuguen i Nemula migpehaa diyà kenak, enù ka pineangay sa Nemula egsimbaan ku owoy sa Datù ku. 24Mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, ‘O Pabelo, yaka egkelimedangan na, enù ka mekeangay ka doo diyà si Sulutan dutu Loma dò. Owoy danà sa kehidu i Nemula keniko, mekelapeg ma mealukan sa medoo duma ko diyà dakel kumpit.’ 25Na, o

medoo duma ku, pebagel yu sa pedu yu, enù ka egsalig a diyà si Nemula owoy petuuwen di sa langun tinulon di diyà kenak.

26Dodoo mekesendad sa dakel kumpit diyà sa sebaen pungul.”

27Na, egoh di neuma dé duwa kapadian, egkeanud ké eg-uwiten kelamag diyà teliwadà dagat Adeliya.^y Egoh di teliwadà sigep, mig-agtem sa etaw kumpit medapag ké diyà ilis mantadan. 28Agulé egteladeken da tali sa kedalem di. Duwa lenet sa kedalem di. Agulé sumaup da tumeladek, iya sa kedalem di selenet owoy lima lipo. 29Egkelimedangan ké amuk mekedumpal sa dakel kumpit diyà batu. Huenan di, egnabuen da sa epat labù diyà sa ulinan di, owoy eg-angat-angatan ké sa egoh di sumimag. 30Agulé egtuntunen etaw kumpit sa diisek owong diyà dagat, enù ka ubòubò da lumabù diyà sa sumong kumpit, dodoo ungayà da polo mekepelaguy da kedu diyà sa dakel kumpit inedaan ké. 31Dodoo eg-ikagi Pabelo i diyà sa kapitan owoy diyà sa sundalu di, guwaen di, “Endà mealukan ki langun amuk endà mugpà da diyà kenita.” 32Agulé, eggetasen sa sundalu sa tali igtagkes diyà sa owong anì meanud dé.

33Egoh di buyu sumimag, eg-ikagi Pabelo i diyà sa medoo duma di, guwaen di, “Kaen yu dé, enù ka duwa kapadian dé sa lugay yu endà nekekaen.

34Huenan di, egsasà a diyà keniya, kaen yu dé anì kumebagel yu owoy mehagtay yu. Yoko egkelimedangan na, enù ka endà dé duen sa sugsgug ta.” 35Agulé kinuwa i Pabelo sa epan, owoy egpesalamat diyà si Nemula diyà sa taengan ké langun. Hê, egtepiyen di sa epan, owoy eg-edung dé egkaen. 36Egoh ké mighaa kenagdi egkaen, migkepion sa pedu ké, owoy egkaen ké ma. 37Duen duwa gatus pitu pulù owoy enem geetaw mig-edà diyà iya wé dakel kumpit. 38Egoh ké dé nebesug, igbuung ké diyà dagat sa langun lulan nesamà anì tigtu lumagpuk sa dakel kumpit.

Ini Sa Egoh Di Nedaetan Sa Dakel Kumpit

39Na, egoh di umenaw simag, endà egketiigan ké duu sa kenà ké, dodoo egsugpayalen ké sa look owoy sa mepion mantadan dahiya. Huenan di, egpenemdem da dumunggù sa dakel kumpit dahiya, asal mebaluy. 40Agulé, eggetasen da sa tali polot sa

^y 27:27 Dagat Adeliya sa sebaen ma ngadan sa dagat Méditeliya denu selatal tanà Italiya.

labù di, huenan di neeled sa langun labù dalem dagat. Eglengaan da ma sa tali polot sa suwil di. Agulé binekah da sa layag denu sumong di anì eg-uwiten kelamag mangay dumunggù diyà sa mantadan. ⁴¹Dodoo nekesendad sa dakel kumpit diyà sa bekulud. Hê, nekekadal sa sumong di, owoy nelukat sa ulinan di danà sa dakel lambeg egdagpak.

⁴²Na, ungayà sa sundalu imatayan da sa medoo etaw egbantayan da anì endà mekekahung da melaguy. ⁴³Dodoo eghawidan sa kapitan da enù ka ungayà di endà meimatayan Pabelo i. Agulé, egsuguen di sa langun etaw metiig kumahung anì mekehuna da lumaway diyà dagat mangay mantadan dò. ⁴⁴Agulé sa liyu etaw nesamà endà metiig kumahung, eg-olul da daa papan ataw ka kayu kedu sa dakel kumpit. Hê, nekeuma ké langun diyà mantadan, owoy endà duen sebaen diyà kenami nesakitan.

Ini Sa Egoh I Pabelo Diyà Sa Pungul Malta

28 ¹Na, egoh ké miggaun diyà sa mantadan, netiigan ké iya sa netebowon ké sa pungul Malta. ²Tigtu eghiduwan sa medoo etaw dahiya kami, owoy egsaluan da kami. Egtemegan da kami apuy enù ka eg-udan owoy

egkegenawan ké ma. ³Agulé eglogomen i Pabelo sa kayu. Dodoo egoh di migsunù diyà sa apuy, duen sa uled miglesut danà sa keedup apuy owoy mighemued diyà sa belad di. ⁴Egoh sa medoo etaw Malta mighaa sa uled migtikeb diyà sa belad di, egseolomoy da, guwaen da, “Kagdi kéen sa tegeimatay, enù ka apiya di pa endà nematay di diyà dagat, mematay doo diyà awang enù ka mepigtamayan danà sa salà di.”

⁵Dodoo endà egkesakitan Pabelo i owoy igpilik di polo diyà sa apuy. ⁶Agulé eg-angat-angatan sa medoo etaw amuk lumebag sa belad di owoy amuk petow mematay. Dodoo taman nelugay endà duen hinaa da nebaelan i Pabelo. Agulé nehali sa penemdem da, guwaen da, “Si Nemula kéen ini i etaw.”

⁷Na, medapag dahiya duen sa melabel tanà i Publiyu, sa datù diyà iya wé pungul. Eghiduwan di kami owoy pinegemow di kami diyà sa dalesan di kenà ké eg-ugpà taman telu agdaw. ⁸Egoh iya, eglinadu temù sa emà i Publiyu. Meedup sa lawa di owoy egbelékén ma. Agulé, eg-angay Pabelo i diyà kenagdi, owoy egsabaan di owoy egsimbà diyà si Nemula. Hê, nelikuan sa lukes. ⁹Huenan di, eg-angay diyà kenami sa langun etaw eglinadu dahiya, owoy nelikuan da ma dé. ¹⁰Tigtu medoo sa ibegay da diyà kenami. Agulé, egoh ké eg-edà

sa sebaen ma dakel kumpit
dahiya, iglulan da ma sa igbegay
da kenami sa kulang ké.

**Ini Sa Egoh Da Mig-angay Dutu
Loma Dò**

11Na, egoh di meelut sa telu
gebulan, eg-ipanaw ké dema.
Eg-edà ké sa sebaen ma dakel
kumpit kedu diyà Alihandeliya,
pinengadanan da Seping
Nemula, sa migdunggu diyà
Malta egoh sa medaet tanà.
12Agulé egoh ké migtebow diyà
sa menuwa Silakusa, eg-ugpà ké
dahiya taman telu agdaw.
13Agulé egoh ké mig-uman
eg-ipanaw, egliwes ké tukò owoy
egtebow ké diyà sa menuwa
Ligiyo. Egoh di umenaw simag,
duen sa kelamag kedu kimataan
owoy eg-ipanaw ké dema
mangay dutu menuwa Putiyoli
dò. Nekeuma ké dahiya diyà sa
ketelu di agdaw. 14Netelabukan
ké sa medoo etaw egpigtuu diyà
si Hésus dahiya, owoy egsasaen
da kami anì mupà ké diyà
kenagda taman sakapadian.
Agulé eg-ipanaw ké tanà
mangay dutu Loma dò. 15Egoh
sa etaw tegeLoma egpigtuu
neketiig denu sa ketebow ké,
eg-angayen da kami egtelabuk
diyà sa Padian Apiyo. Duen liyu
etaw egtelabuk kenami diyà sa
menuwa pinengadanan da Telu
Tinda. Egoh i Pabelo mighaa
kenagda, eg-oloen di Nemula i
owoy tigtu egkepion ma sa pedu
di.

**Ini Sa Egoh I Pabelo Migtulù
Diyà Sa Menuwa Loma**

16Na, egoh ké migtebow diyà
Loma, endà nebilanggu Pabelo
i, dodoo pineugpà da kagdi diyà
sa dalesan egbantayan sundalu.
17Egoh di neuma telu agdaw,
egsetiponen i Pabelo sa medoo
ulu-ulu etaw Hudiyu diyà
menuwa Loma. Egoh da
nesetipon langun, eg-ikagi diyà
kenagda, guwaen di, “O duma
ku etaw Hudiyu. Apiya di pa
endà duen salà ku diyà duma ta
Hudiyu owoy endà ma egtipay a
diyà sa adat tupù ta, sinigkem
da doo aken dutu Hèlusalém dò,
owoy igbegay da aken diyà sa
etaw Loma. 18Egoh da mig-igsà
kenak, lengaan da hedem aken,
enù ka endà duen salà ku sa
pesuwan ku meimatayan.
19Dodoo sa medoo duma ta
Hudiyu, endà meiyap da amuk
melengaan a. Huenan di,
migsasà a si Sulutan polo sa
umantang kenak. Dodoo endà
egbulitan ku duu sa etaw
Hudiyu, enù ka etaw Hudiyu a
ma. 20Iya sa pesuwan di
sinetipon ku kiyu anì mesekilala
ki owoy seolomoy ki ma.
Nepolot a pelà sangkalì danà ku
egpigtuu diyà sa nita eg-angat-
angatan, kita i tugod i Islaél.”

21Egsagbì da diyà si Pabelo,
guwaen da, “Endà duen sulat
denu keniko migtebow kedu
diyà tanà Hudiya, owoy endà ma
duen etaw migtebow dahini

egtulon kenami amuk duen medaet binaelan ko. ²²Dodoo netiigan ké duen gaa etaw diyà sa medoo liyu menuwa egbulitan da kiyu i etaw egpigtuu diyà si Hésus. Huenan di, neiyap ké ma dumineg sa niko kagi.”

²³Agulé eg-atas da diyà si Pabelo. Egoh di neuma sa atas da, tigtu medoo sa etaw nesetipon diyà sa dalesan kenà di eg-ugpà. Edung magtu kesimag taman mahapun, egselepangen i Pabelo diyà kenagda sa igtulù di denu sa kedadù i Nemula owoy denu sa uledin igsugkow i Mosis owoy sa igsulat sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay anè migtuu da diyà si Hésus. ²⁴Duen doo etaw netuuwan da diyà sa inikagi i Pabelo, dodoo duen ma etaw meked da migtuu. ²⁵Endà nesetepeng sa pedu da. Nesepalak da egoh i Pabelo mig-ikagi ini i diyà kenagda, guwaen di, “Tuu sa kagi igpesugkow sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà si Isayas egoh anay, enù ka guwaen di denu sa medoo tupù ta,

²⁶ ‘Angay ka diyà sa medoo Hudiyu,
owoy ini sa ikagi ko diyà kenagda.
Apiya di pa takà yu egdinegdineg,

endà metiigan yu duu sa selepangan di.

Apiya di pa takà yu eghahaa, endà ma hauwen yu duu.

²⁷ Enù ka metegas sa ulu da anè endà meketiig da, owoy sinagpeng da sa telinga da anè endà mekedineg da, owoy miglipedeng da anè endà mekehaa da.

Dodoo amuk eg-ekedan da iya wé, metiigan da doo sa kagi ku

owoy metuing sa pedu da diyà kenak

owoy migtuu da diyà kenak, owoy alukan ku ma kagda, guwaen i Nemula.”^z

²⁸Na, ipetiig ku ini i diyà keniyu. Netulonon sa medoo etaw beken Hudiyu sa kagi i Nemula denu sa kealuk di kenagda, owoy migtuu da polo.”

²⁹[Egoh i Pabelo mig-ikagi iya wé, eglegkang sa medoo etaw Hudiyu owoy egsgsigbolowoy da temù denu sa inikagi di.]

³⁰Na, taman duwa gepalay eg-ugpà Pabelo i diyà sa dalesan sinagbayan di diyà menuwa Loma. Tigtu egsaluan di sa langun etaw eglengen diyà kenagdi. ³¹Egtegudon diyà kenagda denu sa kedadù i Nemula owoy denu si Datù Hésus Kelistu. Endà egkelimedangan di egtulù, owoy endà ma duen eghawid kenagdi.

^z 28:26-27 Basa ko Isayas 6:9,10.